

Azərbaycanla Türkiyə
gələcəyə doğru çiyin-çiyinə,
inamla və uğurla irəliləyir

**Türkiyə Respublikasının Prezidenti
zati-aliləri cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğanə**

Hörmətli cənab Prezident!
Əziz Qardaşım!
Doqquz il əvvəl - 15 iyul tarixində Türkiyədə dövlət çevrilişi cəhdinin qarşısının alınması yolunda şəhid olmuş bütün qardaş-bacılarımızın əziz xatirəsini dərin hörmət və ehtiramla yad edir, ailələrinə və bütün xalqınıza dərin hüznlə başsağlığı verirəm.

Həmin gecə qardaş Türkiyə müasir tarixinin ən böyük qəhrəmanlıq salnaməsini yazdı. Mətin və mübariz xalqınız Türkiyə Respublikasının konstitusional və demokratik əsaslarını hədəfə alan qanlı çevriliş cəhdinə qarşı sinosini sipor edərək Vətəninə, bayrağına və dövlətinə sahib çıxdı. Bu gün qürurla deyə bilərik ki, 15 iyul - "Demokratiya və Milli Birlik Günü" güclü və sarsılmaz iradənin, milli birliyin, həmrəyliyin və vətənpərvərliyin zəfərini qeyd edən əlamətdar tarixdir.

Xain çevriliş cəhdinin ilk anlarından etibarən Azərbaycan xalqı və dövləti qardaş Türkiyənin yanında olaraq öz dəstəyini və həmrəyliyini nümayiş etdirmişdi. Bu da növbəti dəfə "Bir millət, iki dövlət" prinsipinin əyani təzahürü, qardaşlığımızın bariz nümunəsi idi.

Türkiyə dövlətinə qarşı yönəlmis bu məkrli planın önlənməsi Sizin lideriyyətiniz, böyük fədakarlığınız və xalqınızın Sizin ətrafınızda sıx birləşməsi sayəsində mümkün olmuşdur. Qardaş ölkəniz bu ağır sınaqdan da üzünə, alnıya və daha da güclənmiş çıxaraq bütün dünyaya öz qüdrətini bir daha sübut etdi.

Siz hazırda da "Terroruz Türkiyə" hədəfinin reallaşması, gələcək nəsillərə təhlükəsiz, dinc və firavan ölkə miras qoymaq uğrunda qətiyyətlə və əzmlə çalışırsınız. Bu yaxınlarda PKK terror qruplaşmasının özünü ləğv etmək və silahı yerə qoymaq qərarı Sizin güclü siyasi iradənin parlaq nəticəsi, milli birlik və həmrəyliyin təntənəsi oldu.

Əziz Qardaşım!
Bu gün Azərbaycan və Türkiyə gələcəyə doğru çiyin-çiyinə, inamla və uğurla irəliləyir. Ölkələrimizin sarsılmaz qardaşlığı, dünyada bənzəri olmayan birliyi və strateji müttəfiqliyi həm regionumuz, həm də bütün dünya üçün mühüm təhlükəsizlik, tərəfdaşlıq və inkişaf amilidir. Əminəm ki, tarixən bir-birinə dayaq olmuş qardaş xalqlarımızın iradəsindən, eləcə də Şuşa Bəyannaməsindən qaynaqlanan strateji müttəfiqliyimiz birgə səylərimizlə bundan sonra da daha da möhkəmlənəcək və dərinləşəcəkdir.

Fürsətdən istifadə edərək Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, işlərinizdə uğurlar, qardaş Türkiyə xalqına daim əmin-amanlıq, rifah və firavanlıq arzulayıram.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 15 iyul 2025-ci il

İlham Əliyevin sülh gündəliyinə qlobal dəstək

Beynəlxalq birlik tezliklə tərəflər arasında barış sazişinin imzalanacağına inanır

Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh danışıqları beynəlxalq birlik tərəfindən də birmənalı dəstək aldı. Öncə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Baş katibi Antonio Quterres Prezident İlham Əliyevlə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan arasında keçirilən son görüşü bölgədə dayanıqlı sülhə gedən yolda ciddi irəliləyiş kimi dəyərləndirdi. Baş katib dedi ki, Əbu-Dabi görüşü iki ölkə arasında sülh müqaviləsi üzrə əldə olunan razılığın möhkəmləndirilməsi istiqamətində atılmış mühüm addımdır.

Sülh danışıqları ilə bağlı İlham Əliyevin atdığı addımları hər zaman dəstəkləyən ABŞ-dən də verilən reaksiya birmənalı oldu. ABŞ Prezidenti Donald Tramp NATO Baş katibi Mark Rutte ilə Ağ Evdəki görüşündə Azərbaycanla Ermənistan arasında baş tutan danışıqlar barədə açıqlama verərək deyib ki, danışıqlar uğurlu nəticə verəcək. ABŞ Administrasiyasının dünyadakı bir çox münaqişəni həll etdiyini vurğulayan Prezident Tramp deyib ki, ABŞ Ermənistanla Azərbaycan arasında münaqişənin həlli üçün səylər göstərüb və bu, yaxşı nəticəyə gətirib çıxaracaq.

Sülh danışıqlarına Avropa İttifaqından da dəstək gəlib: "Biz Ermənistanın Cənubi Qafqazda sabitliyi təmin etmək səylərini, xüsusən də Azərbaycanla sülh danışıqlarında iştirakını və Türkiyə ilə münasibətlərin normallaşması istiqamətində atdığı addımları yüksək qiymətləndiririk". Bunu Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Antonio Kosta deyib.

Maraqlıdır ki, dünənə qədər Azərbaycanı ittiham edən, ölkəmizin guya Qarabağda etnik təmizləmə siyasəti həyata keçirdiyi iddiasından əl çəkməyən Fransadan da sülh danışıqlarına müsbət reaksiya verilib. Fransa Prezidenti Emmanuel Makron boyan edib ki, Bakı və İrəvan arasında sülh sa-

zişinin tezliklə imzalanması regionun bütün ölkələri üçün yeni bir səhifə açə bilər. O, bu barədə Parisdə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanla görüşünün nəticələrinə dair "X" sosial şəbəkəsindəki hesabında yazıb.

Makronun sözlərinə görə, görüş zamanı o, Ermənistanın Azərbaycanla sülhə nail olmaq söylərinə dəstəyini ifadə edib.

Xatırladaq ki, İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra tərəflər arasında sülh müqaviləsinin imzalanması üçün bir çox beynəlxalq təşkilat və bəzi dövlətlər vasitəçilik missiyasını üzərlərinə götürsələr də, uğurlu nəticələr olmadı. Baş verən proseslər göstərdi ki, sülh sazişi ilə bağlı danışıqlar yalnız iki dövlət arasında aparılmalıdır. Yəni vasitəçiyə ehtiyac yoxdur. Hələ 2022-ci ildə Praqda keçirilmiş Avropa Siyasi Birliyinin sammiti çərçivəsində dövlət başçıları arasında keçirilən görüşdə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan Qarabağı Azərbaycanın suveren ərazisi kimi tanıdığını bəyan etmişdir. Bu bəyanat uzun illər Ermənistanı dəstəkləyən, onu silahlandırان tərəflər üçün gözənilməz addım olsa da, tərəfləri sülhə bir qədər də yaxınlaşdırdı. Bundan sonra Azərbaycan sülh müqaviləsinin şərtlərini hazırlaya-raq İrəvana təqdim etdi. Bu müddətdə Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin 17 maddəsindən 15-i razılaşdırıldı. Yəni sülh müqaviləsinin qısa zaman kəsiyində imzalanması mümkündür. Bunun üçün ilk növbədə Ermənistan konstitusiyasında Azərbaycana qarşı olan ərazi iddialarını ləğv etməli, Hayastanda referendum keçirilməli və qonşu ölkələrə ərazi iddialarının olmadığını rəsmi sənədlə təsdiq etməli, ATƏT-in keçmiş Minsk qrupunun ləğvi ilə bağlı birgə müraziət ünvanlamalıdır.

4

Suriya ilə münasibətlərdə yeni mərhələ

Ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam təmin edərək bölgədə sülh və əməkdaşlığa geniş imkanlar açan Azərbaycan xarici siyasət kursunda da uğurlu irəliləyişlərə imza atır. Aktiv xarici siyasət yürüdən rəsmi Bakı dünyada gərginlik yaşayan ölkələr arasında barışdırıcı rol oynaması ilə də diqqət çəkir. Ölkəmiz Suriya ilə İsrail arasında gərginliyin aradan qaldırılması üçün məsələlərin dialoq vasitəsilə çözümünə tərəfdar çıxıb və görüşlərin təşkil olunmasına mühüm töhfə verib. Həmçinin Türkiyə ilə İsrail arasında və Suriya mövzusunda gərginliyin aradan qaldırılmasında qaynar xətt məxanizmi yaradılmasında Azərbaycanın əhəmiyyətli rolu olub.

Suriya ilə tarixi əlaqələrə malik olan Azərbaycan sözləgədən ölkə ilə dövlətlərarası münasibətlərin yaxşılaşmasına çalışıb. Lakin təəssüf ki, Suriyadakı əvvəlki hökumətin vaxtında Azərbaycana münasibətdə qeyri-dost siyasəti həyata keçirilib. Buna görə də iki ölkə arasındakı münasibətlər soyuq olub.

5

Dünyanın nəbzinin döyündüyü bölgə

İllərboyu davam edən dağın-tı, təcrid, iqtisadi tənəzzül və səfalət. İndi isə Azərbaycan bütün dünyaya bu torpaqların tarixən və mənəvi baxımdan kimə məxsus olduğunu təkcə ərazilərinə hakim olmaqla deyil, burada həyata keçirilən geniş abadlıq və

quruculuq işləri ilə də sübut edir. Xankəndidə baş tutmuş zirvə toplantısı bütün dünya üçün 30 il ərzində burada nələrin baş verdiyini görmək baxımından tarixi fürsət idi və şübhə yoxdur ki, bu kimi tədbirlər Qarabağda gələcəkdə də reallaşdırılacaq.

Şahidi olduğumuz dağıntılar yalnız Ermənistanın deyil, həm də illərboyu onu müdafiə edən dövlətlərin məsuliyyətidir.

Azərbaycan Xankəndidən dünyaya növbəti dəfə sülh mesajını ünvanladı: kim ki, illərboyu Ermənistanın dağıdıcı siyasətinə dəstək verib Azərbaycanın həyata keçirdiyi miqyaslı bərpa işlərinə təmasq etsin və Qarabağın kimə məxsusluğu barədə nəticə çıxarsın. Bu quruculuq təkcə Azərbaycan üçün deyil, bütün bölgə və daha geniş anlamda dünya üçün lazımdır. Çünki bu gün dünyanın iqtisadi nəbzi məhz bu bölgədə döyünür.

4

Media maskası altında casusluq

Azərbaycandan başqa, Litva, Latviya, Estoniya, Çexiya da "Sputnik" və RT-nin fəaliyyətini casusluq və dezinformasiya riski kimi dəyərləndirərək ölkələrində yayımlanmasına qadağa qoyub və milli təhlükəsizlik üçün təhdid elan edərək lisenziyalarını ləğv ediblər. Almaniya da 2022-ci ildə RT DE-nin fəaliyyəti dayandırılıb. Fransa və Polşada bu təsisatların bəzi əməkdaşları ölkədən deportasiya olunub. ABŞ-də RT və "Sputnik" 2017-ci ildən "xarici agent" kimi tanınıb və onlara münasibətdə FARA qanunu tətbiq edilib.

Azərbaycanın atdığı addım həm hüquqi, həm də siyasi baxımdan beynəlxalq hüquq normalarına uyğundur və ölkənin informasiya suverenliyini qorumaq məqsədi daşıyır: "Şübhəsiz ki, mətbuat azadlığı demokratik cəmiyyətin əsas sütunlarından biridir. Lakin bu azadlıq kəşfiyyat fəaliyyətinə, dövlətə qarşı tənqidlərə və casus şəbəkələrinin informasiya ötürüyü ilə hərəkətinə çevrildəndə hüquqi və milli təhlükəsizlik tədbirlərinin görülməsi zərurəti yaranır. "Sputnik Azərbaycan" məsələsində də biz klassik "media maskası altında casusluq" modelinin real nümunəsini gördük.

6

Yeni Kaledoniya: müstəqillik mücadiləsini dayandırmaq mümkün deyil

Respublikamızın milli mübarizələrinə yaxından dəstək verdiyi xalqlardan biri də kanaklardır. XIX əsrdən Fransanın müstəmləkəsi altında olan Yeni Kaledoniya öz azadlığı uğrunda onilliklərdir ki, mübarizə aparır. Lakin kanakların mücadiləsi həmişə Fransa tərəfindən xüsusi qəddarlıqla yatırılıb. Öz azadlıqları üçün mübarizə aparan kanaklar Fransa dövlətinin zulmünə, repressiyalarına və çoxsaylı cinayətlərinə məruz qalıblar. Ötən il Yeni Kaledoniyada baş verən iğtişaşlar zamanı Fransa polisi tərəfindən müstəqillik hərəkatının üzvləri qanunsuz həbs olunub-

lar. Onlarla terrorçu kimi davranılıb və gizli şəkildə Parisə aparılaraq müxtəlif işgəncələrə məruz qalıblar.

Həmçinin Fransa hökuməti miqrantları qanunsuz yollarla Yeni Kaledoniyaya

yərləşdirərək yerli sakin olan kanakları assimilyasiya edir, azadlıq istəyən bu xalqı azlığa çevirməyə və bu yolla adanı müstəmləkəsi altında saxlamağa çalışır.

6

"Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Ətraf Mühit, Su və Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi arasında bitki mühafizəsi və karantini sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu"nun təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

2025-ci il aprelin 28-də Ər-Riyad şəhərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Ətraf Mühit, Su və Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi arasında bitki mühafizəsi və karantini sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu" təsdiq edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 4 iyul 2025-ci il

"Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Nəqliyyat Baş İdarəsi arasında "Dənizçilərin hazırlanmasına, onlara diplom verilməsinə və növbə çəkməyə dair 1978-ci il tarixli Beynəlxalq Konvensiya"nın (əlavələrlə) I/10 qaydasına uyğun olaraq sertifikatların qarşılıqlı tanınmasına dair Anlaşma Memorandumu"nun təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

2025-ci il aprelin 28-də Ər-Riyad şəhərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Nəqliyyat Baş İdarəsi arasında "Dənizçilərin hazırlanmasına, onlara diplom veril-

məsinə və növbə çəkməyə dair 1978-ci il tarixli Beynəlxalq Konvensiya"nın (əlavələrlə) I/10 qaydasına uyğun olaraq sertifikatların qarşılıqlı tanınmasına dair Anlaşma Memorandumu" təsdiq edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 4 iyul 2025-ci il

Niderland səfirinin Azərbaycandakı fəaliyyəti başa çatır

İyulun 15-də xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ölkəmizdəki diplomatik fəaliyyətinin başa çatması ilə əlaqədar Niderland Krallığının Azərbaycandakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Paulin Eyzema ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, nazir Ceyhun Bayramov ölkəmizdə səmərəli diplomatik fəaliyyətinə görə səfir Paulin Eyzemaya təşəkkür edib, ona gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Görüşdə Azərbaycan ilə Niderland arasında mövcud ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq gündəliyində duran məsələlər, habelə postmünaqişə dövründə bölgedə mövcud vəziyyət və reallıqlar müzakirə olunub. İki ölkə arasında qarşılıqlı səfərlərin, müxtəlif beynəlxalq tədbirlər

çərçivəsində təmasların, ikitərəfli münasibətlərin cari vəziyyətinin və perspektivlərinin müzakirəsi məqsədilə Xarici İşlər nazirlikləri arasında siyasi məsləhətləşmələr mexanizminin vacibliyi qeyd olunub.

Nazir Ceyhun Bayramov qarşı tərəfi bölgədə mövcud vəziyyət və reallıqlar, habelə Azərbaycan-Ermənistan normal-

laşma prosesi barədə məlumatlandırıb. Səfir Paulin Eyzema 5 ilə yaxın müddətdə Niderlandın Azərbaycanda səfiri kimi fəaliyyətini hər zaman xatırlayacağını vurğulayaraq, ona göstərilən dəstəyə görə təşəkkür edib.

Görüş zamanı həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Baş prokuror İraqın Ali Məhkəməsinin yeni təyin olunmuş sədri ilə görüşüb

İyulun 15-də Azərbaycan Respublikasının baş prokuroru Kamran Əliyev ölkəmizdə işgüzar səfərdə olan İraq Respublikasının Ali Federal Məhkəməsinin sədri Munder İbrahim Hüseynin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb. Qonaqları səmimiyyətlə salamlayan baş prokuror cənab Munder İbrahim Hüseyni İraq Ali Federal Məhkəməsinin sədri vəzifəsinə təyin olunması münasibətilə təbrik edərək ona gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Görüş zamanı baş prokuror ölkəmizin prokurorluq orqanlarında həyata keçirilən genişmiqyaslı islahatlardan bəhs edərək, müasir dövrdə prokurorluğun cinayətkarlıqla, xüsusilə də korruptsiya ilə mübarizədə rolunu, bu sahədə beynəlxalq əməkdaşlığın əhəmiyyətini vurğulayıb və ölkələr arasında təcrübə mübadiləsinin vacibliyini diqqətə çatırıb.

Kamran Əliyev İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı çərçivəsində İraqa mövcud əməkdaşlığın yüksək səviyyədə olduğunu qeyd edərək, təşkilata üzv ölkələrin korruptsiyaya qarşı mübarizə aparan orqanları rəhbərlərinin 2026-cı ildə ölkəmizdə keçiriləcək

üçüncü konfransına dair nümayəndə heyətinin məlumatlandırılıb. Baş prokuror həmçinin İraq Respublikasının Ali Məhkəmə Şurasının sədri, Dövlət Prokurorluğunun sədri və Federal Dürüstlük Komitəsinin sədri ilə baş tutmuş ikitərəfli görüşü xatırladaraq, İraqa əlaqələrin yüksələn xətlə inkişaf etdiyini vurğulayıb. Səfiri qəbul edərkən təşəkkürünü bildirən Munder İbrahim Hüseyn iki ölkə arasında tarixi dostluq münasibətlərinə toxunaraq xalqlarımız arasında ortaq mədəni və dini köklərin, qədim tarixə əsaslanan sıx əlaqələrin mövcudluğunu qeyd edib.

Bundan başqa, sədr hüquq-mühafizə orqanları arasında cinayətkarlıqla, xüsusilə də korruptsiya ilə mübarizə sahəsində qarşılıqlı və səmərəli əməkdaşlığın vacibliyini diqqətə çatdırıb və ikitərəfli əlaqələrin inkişaf etdirilməsinin zəruriliyini vurğulayıb. Görüş zamanı qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında faydalı fikir mübadiləsi aparılıb, əlaqələrin möhkəmləndirilməsi məqsədilə müqavilə-hüquq bazasının genişləndirilməsi imkanları müzakirə olunub.

Görüşdə həmçinin İraq Respublikasının ölkəmizdəki səfirliyinin müvəqqəti işlər vəkili Ban Əli Kazım Əl-Həkim iştirak edib.

Azərbaycan-Vyetnam Hökumətlərarası Komissiyasının üçüncü iclası keçiriləcək

İyulun 16-da Vyetnamın Hanoy şəhərində Azərbaycan-Vyetnam Birgə Biznes Şurasının birinci iclası və Azərbaycan-Vyetnam Biznes Forumu, iyulun 17-də isə İqtisadi, ticarət, elmi və texniki əməkdaşlıq üzrə Azərbaycan-Vyetnam Hökumətlərarası Komissiyasının üçüncü iclası keçiriləcək.

Energetika Nazirliyindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, tədbirlər zamanı iki ölkə arasında ticarət-iqtisadi, energetika, mə-

dəniyyət, kənd təsərrüfatı, turizm, nəqliyyat, təhsil və digər sahələrdə əməkdaşlığa dair müzakirələrin aparılması, iqtisadi və ticari münasibətlərin mövcud vəziyyətinin və investisiya imkanlarının müzakirə edilməsi nəzərdə tutulur.

Qeyd edək ki, Hökumətlərarası Komissiyasının həmsədrləri Azərbaycanın energetika naziri Pərviz Şahbazov və Vyetnamın sənaye və ticarət naziri Nguyen Hong Diendir.

"Tütün məmulatının idxalını və istehsalını həyata keçirən sahibkarlıq subyektlərinin Reyestrinin Əsasnaməsi"nin və "Tütün məmulatının idxalını və istehsalını həyata keçirən sahibkarlıq subyektlərinin qeydiyyatı alınması, tütün məmulatının idxalını və istehsalını həyata keçirən sahibkarlıq subyektlərinin Reyestrinin aparılması Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 206

Bakı şəhəri, 14 iyul 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Tütün və tütün məmulatı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 24 may tarixli 1161-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Tütün və tütün məmulatı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 3 sentyabr tarixli 573 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 15 iyul tarixli 141 nömrəli Fərmanının 3.1-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

- "Tütün məmulatının idxalını və istehsalını həyata keçirən sahibkarlıq subyektlərinin Reyestrinin Əsasnaməsi" təsdiq edilsin (əlavə olunur).
- "Tütün məmulatının idxalını və istehsalını həyata keçirən sahibkarlıq subyektlərinin qeydiyyatı alınması, tütün məmulatının idxalını və istehsalını həyata keçirən sahibkarlıq subyektlərinin Reyestrinin aparılması Qaydası" təsdiq edilsin (əlavə olunur).
- Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi:

3.1. Reyestrin formalaşdırılması, aparılması, fəaliyyətinin təşkili və inkişafı üçün zəruri tədbirlər görsün;

"Hüquqi şəxslərin dövlət reyestrinin aparılması, istifadəsi və mühafizəsi Qaydaları"nın, habelə hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestrinin aparılması ilə bağlı sənədlərin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 13 aprel tarixli 70 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı

№ 209

Bakı şəhəri, 14 iyul 2025-ci il

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Siyasi partiyalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 16 dekabr tarixli 693-VIQD nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 22 oktyabr tarixli 57-VIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 12 aprel tarixli 48 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2024-cü il 9 dekabr tarixli 242 nömrəli Fərmanının 2-ci hissəsinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

"Hüquqi şəxslərin dövlət reyestrinin aparılması, istifadəsi və mühafizəsi Qaydaları"nın, habelə hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestrinin aparılması ilə bağlı sənədlərin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 13 aprel tarixli 70 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 4, maddə 384 (Cild I); 2024, № 1, maddə 111, № 3, maddə 303, № 9, maddə 1090) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

- Həmin Qərarla təsdiq edilmiş "Hüquqi şəxslərin dövlət reyestrinin aparılması, istifadəsi və mühafizəsi Qaydaları" üzrə:
 - 1.3.1-ci bənddə "dövlət reyestri Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin müəyyən etdiyi bölgə üzrə Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri, Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində təsis edilən siyasi partiyalar, xarici ölkələrin qeyri-hökumət təşkilatlarının filial və nümayəndəlikləri istisna olmaqla," sözləri "(o cümlədən Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində təsis edilən siyasi partiyaların və xarici ölkələrin qeyri-hökumət təşkilatlarının filial və nümayəndəliklərinin) dövlət reyestri Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi, Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində təsis edilən" sözləri ilə əvəz edilsin;
 - 2.3.1-ci bənddən "siyasi partiyaların," sözləri çıxarılıb;
 3. aşağıdakı məzmununda 2.3.1-2-ci bənddən əlavə edilsin:

"2.3.1-2. siyasi partiyaların fəaliyyətinin dayandırılması və bərpa edilməsi barədə, habelə onlara edilmiş yazılı xəbərdarlıqlar və onların icrası barədə məlumatlar";
 - 3.1.2-ci bənddən "partiyada rəhbər orqanlarının" sözləri "partiyanın" sözü ilə əvəz edilsin;
 5. aşağıdakı məzmununda 3.2.3-5-ci bənddən əlavə edilsin:

"3.2.3-5. siyasi partiyalarda - üzvlərin reyestri";
 - 4.5-ci bəndə "hissədən" sözlərdən sonra ", siyasi partiyalara münasibətdə isə 3-cü hissədən" sözləri, "Məqsədi, əmlak vəziyyəti" sözlərdən sonra ", 3-cü hissə "Siyasi partiya üzvlərinin reyestri" sözləri əlavə edilsin;
 - 4.10-cu bəndə "Q) digər qeydlər" bəndindən sonra "; (SR) siyasi partiya üzvlərinin reyestri" bəndindən əlavə edilsin;
 - 6.3-cü bəndə aşağıdakı məzmununda üçüncü cümlə əlavə edilsin:

"Siyasi partiyaların üzvlərinin reyestri barədə məlumatlar sorğu əsasında "Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 15.9.1-ci, 15.9.2-15.9.4-cü və 15.9.7-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş hallarda verilir.;"
 - 6.6-cı bəndə "payları" sözlərdən sonra ", siyasi partiyaların üzvlərinin reyestri" sözləri əlavə edilsin;
 - 6.7-ci bəndə "Nazirliyinə" sözlərdən sonra ", siyasi partiyalara münasibətdə isə həmçinin Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına" sözləri əlavə edilsin;
 - 6.8-ci bənd üzrə:
 - 1.1.1. birinci cümləyə "Nazirliyinə" sözlərdən sonra ", siyasi partiyalara münasibətdə isə həmçinin Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına" sözləri əlavə edilsin;
 - 1.1.2. ikinci cümlə üçüncü cümlə hesab edilsin və aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

"Siyasi partiyaların fəaliyyətinin dayandırılması barədə apellyasiya məhkəməsinin qərarı qüvvəyə mindiyi tarixdən 3 gün müddətində, həmçinin siyasi partiyaların ləğvi barədə qeyd hüquqi şəxslərin dövlət reyestrinə daxil edildiyi tarixdən 3 gün müddətində Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi bu barədə məlumatları öz rəsmi internet saytında dərc etdirir və (və ya) yayımlayır."
 - Həmin Qərarla təsdiq edilmiş "Qeyri-kommersiya hüquqi şəxslərinin dövlət reyestr kitabı"na "III hissə Siyasi partiya üzvlərinin reyestri" əlavə edilsin:

reyestr nömrəsi _____
qeydiyyat tarixi _____
səhifə _____

Qeyri-kommersiya hüquqi şəxslərinin dövlət reyestr kitabı

III hissə

Siyasi partiya üzvlərinin reyestri

Sıra nömrəsi	Siyasi partiyanın adı

Sıra nömrəsi	Üzvün adı	Soyadı	Atasının adı	Doğulduğu tarix	Qeydiyyat ünvanı	Qeydiyyatda olduğu partiyanın yerli təşkilatı (olduğu halda)	Əlaqə telefon nömrəsi

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Bakıda 15 İyul - Demokratiya və Milli Birlik Günü ilə bağlı tədbir təşkil edilib

Türkiyənin Azərbaycandakı səfirliyində 15 İyul - Demokratiya və Milli Birlik Günü'nün 9-cu ili ilə əlaqədar tədbir təşkil olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Milli Məclisin deputatları, Azərbaycanın xarici işlər nazirinin müavini, səfirliyin əməkdaşları və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbir 9 il öncə Türkiyədə dövlət çevrilişinə cəhd zamanı həlak olanların xatirəsinin birdeqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başlayıb. Azərbaycan və Türkiyənin Dövlət himnləri səsləndirilib.

Çıxış edənlər Türkiyə xalqının ölkəni və milləti qorumaq üçün canından keçməyə hazır olduğunu vurğulayıblar. Həmçinin həmin vaxt Azərbaycanın qardaş ölkəyə dəstəyi xatırlanıb, iki ölkə arasındakı münasibətlərdən söz açılıb.

Türkiyənin Azərbaycandakı səfiri Birol Akgün bildirib ki, 15 İyul - Demokratiya və Milli Birlik Günü önəmli dönüş nöqtəsi olub: "Xain çevriliş cəhd zamanı Prezident İlham Əliyevin sözləri ilə can Azərbaycanın ölkəmizə güclü dəstəyini xatırlayırdı. Bu böyük mübarizəni gələcək nəsillərə ötürməyimiz çox mühümdür. 15 İyul qəhrəmanları canları bahasına türk millətinin birlik və bərabərliyindən

imtina etməyəcəklərini qəti şəkildə bir daha ortaya qoydular".

Azərbaycanın xarici işlər nazirinin müavini Samir Şərifov diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan və Türkiyə arasında ikitərəfli münasibətlər yüksək xətlə inkişaf edir: "Şuşa Bəyan-naməsinin imzalanmasından sonra Azərbaycan və Türkiyə arasında münasibətlər strateji müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəlib. Bəyannamə əlaqələrimizin hərtərəfli inkişafı üçün yol xəritəsidir. Bu sənəd müttəfiqlik münasibətlərimizin dərinləşməsi və genişlənməsi üçün zəmin yaradır. Ölkələrimiz arasında fəal siyasi münasibətlər davam edir".

Azərbaycan-Türkiyə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri deputat Əhliman Əmiraslanov iki ölkə arasındakı qardaşlıq və dostluq əlaqələrinin zirvədə olduğunu bildirib: "Ölkələrimiz arasındakı dostluq və qardaşlıq əlaqələri münasibətlərin genişlənməsi inkişafına imkan yaradır. 44 günlük Vətən müharibəsində başda Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan olmaqla, qardaş Türkiyə Azərbaycanın yanında olub. Şuşa Bəyannaməsi Türkiyə ilə strateji müttəfiqliyimizi bütün dünyaya bəyan edib".

Tədbirdə Türkiyədə baş verən çevriliş cəhdi ilə bağlı videoçarxlar nümayiş olunub.

Tədbir bədii hissə ilə davam etdirilib.

“Müasir informasiya məkanı və dini etiqad azadlığı” mövzusunda konfrans

İyulun 15-də Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi və Medianın İnkişafı Agentliyinin birgə təşkilatçılığı ilə Şamaxıda “Müasir informasiya məkanı və dini etiqad azadlığı” mövzusunda konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konfrans iştirakçıları əvvəlcə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Şamaxı şəhərində ucaldılan abidəsi önünə gül dəstələri qoyaraq xatirəsinə ehtiramla anıblar.

Sonra konfrans işə başlayıb. Çıxış edən Şamaxı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Tahir Məmmədov Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevə tərəfindən Şamaxının inkişafına xüsusi diqqət göstərildiyini bildirib. Qeyd edib ki, Şamaxının tarixi irsinin və fəlsəfi məktəblərin məzmununun araşdırılıb öyrənilməsi və yenidən təbiiqi üçün çox vacib addımlar atılır. Rayon ərazisindəki tarixi abidələr, ziyarətgahlar bərpa olunur. T.Məmmədov vurğulayıb ki, Azərbaycanca müxtəlif dini konfessiyalar bir arada mehriban yaşayır, tolerant cəmiyyət qurulub. Ölkəmizin son illərdə atdığı addımlar, ümumilikdə humanizm nümunəsidir.

Milli Mətbuat Günü münasibətilə media mənsublarına təbriklərini çatdıran Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ramin Məmmədov bildirib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev milli mətbuatı cəmiyyətin maariflənməsində və ictimai rəyin formalaşmasında əvəzsiz vasitə kimi qiymətləndirirdi. Ümummilli Liderin siyasi kursunun davamçısı Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bu sahədə həyata keçirilən institusional islahatlar mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Komitə sədri qeyd edib ki, müasir medianın işi yalnız informasiyanı çatdırmaqla bitmir. İndi o, həm də vətəndaş məsuliyyətinin formalaşmasında, milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanılmasında vacib rol oynayır. Müxtəlif vasitələrlə, xüsusilə də sosial media üzərindən

Azərbaycana qarşı dini zəmində ideoloji təhdidlər, rəqəmsal platformalar vasitəsilə yayılan yanlış məlumatlar, dinin mahiyyətini təhrif edən çağırışlar, məzhəbçilik üzərindən nişaq salmaq cəhdləri barədə də danışan Ramin Məmmədov bildirib ki, texnologiyanın sürətli inkişafı, xüsusilə süni intellektin informasiya istehsalına və yayımına daxil olması həm yeni imkanlar, həm də yeni risklər yaradıb. Bu gün din bəzi hallarda mənəvi-əxlaqi və fəlsəfi mahiyyətinə uyğun olmayan bir tərzdə cəmiyyətə təqdim olunur. Dinin təşviqi etdiyi ideyalar insanların mənəvi kamilliyinə, ictimai münasibətlərdə sosial-əxlaqi prinsiplərin düzgün qayranılmasına xidmət etsə də, bəzən ayrı-ayrı qrupların, bəzi dövlətlərin əlində ideoloji silaha çevrilərək müəyyən cəmiyyətlərdə parçalanma yaratmaq üçün istifadə olunur.

Komitə sədri vurğulayıb ki, dinin ruhani gücü və medianın informasiya təsiri arasında gözə görünməyən, lakin çox sıx və möhkəm bağ mövcuddur. Media və din ayrı-ayrılıqda cəmiyyətin mənəvi inkişafında və ictimai əxlaq normalarının formalaşmasında vacib rol oynayır. Amma birlikdə olduqda bu təsir daha da güclənir və ictimai fikrə, mənəvi dəyərlərə, sosial münasibətlərə, cəmiyyətin ümumi inkişafına istiqamət verən amilə çevrilir.

Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri Rəşad Məcid çıxışında medianın və dini qurumların qarşılıqlı etimad əsasında əməkdaşlıq etməsinin vacibli-

yini vurğulayaraq, belə tədbirlərin ictimai dialoqun inkişafına və cəmiyyətdə dini tolerantlığın möhkəmləndirilməsinə xidmət etdiyini diqqətə çatdırıb. R.Məcid həmçinin deyib ki, Azərbaycan mətbuatının uzun illərdən bəri əsas qayəsi cəhəllərə və xurafata qarşı mübarizə aparmaq olub və indi də jurnalstların bu missiyası davam edir.

Milli Məclisin deputatı Tamam Cəfərova bildirib ki, Azərbaycan mediası son 150 ildə cəmiyyətin maarifləndirilməsində mühüm rol oynayıb. O, 44 günlük Vətən müharibəsində medianın qəhrəmanlığını və dezinformasiyalara qarşı mübarizəsini xüsusi vurğulayıb. Deputat söyləyib ki, Azərbaycan mətbuatı beynəlxalq səviyyədə rəqabətə davamlıdır və yeni çağırışlara cavab verməyə qadirdir. Zəfərdən sonra yaranan yeni reallıqlarla yanaşı, bəzi təhdidlər dini müstəvidə özünü göstərir. Bu səbəbdən media din sahəsində maarifləndirmədə fəal rol oynamaalı, jurnalistlər isə bu istiqamətdə ixtisaslaşmalıdır.

Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin – AZƏRTAC-ın İdarə Heyətinin sədri Vüqar Əliyev çıxışında bildirib ki, müasir informasiya məkanında ənənəvi media ilə bərabər, sosial media da sürətlə inkişaf edir. Belə bir mühitdə ənənəvi mediadan fərqli olaraq sosial mediada informasiyanın yayılması çox asanlaşıb, hətta sosial şəbəkələr qeyri-dəqiq və yanlış informasiyalarla doludur. Bu reallıq istənilən ölkədə informasiya təhlükəsizliyi

məsələsinə ön plana çıxarır. Xüsusilə dini etiqad azadlığı sahəsində yayılan məlumatlar bəzən yanlış, təhrif edilmiş və ya məqsədlə sürətlə yönləndirilmiş ola bilər. Bu isə cəmiyyətin dini dəyərlər sistemində, gənclərin inanc dünyasına təsirsiz düşülmür. Buna görə də müasir informasiya məkanında dini mövzuların peşəkar, dəqiq və məsuliyyətli şəkildə təqdim olunması informasiya qurumlarının əsas vəzifələrindən biridir. Medianın bu sahədə rolu təkcə məlumat yaymaqdan ibarət deyil, o, maarifləndirmə, milli-mənəvi dəyərlərin təbliği və cəmiyyətdə dini dözümlülüyn təşviqi xarakterindən də böyük əhəmiyyət daşıyır.

Sonra konfrans işini “Din-media münasibətləri: yeni hədəf və çağırışlar” və “Dini etiqadın sərbəst ifadəsi və söz azadlığı” panel sessiyaları ilə davam etdirib.

Konfransın yekununda çıxış edən Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ramin Məmmədov tədbirdə iştirak edən dövlət qurumlarının rəsmilərinə və media nümayəndələrinə minnətdarlığını bildirib.

Sonda media nümayəndələrinə dövlət-din münasibətlərinin işıqlandırılmasında peşəkar yanaşma və səmərəli əməkdaşlığa görə təşəkkürnamələr təqdim olunub. Təltif olunanlar arasında AZƏRTAC da var.

Qeyd edək ki, konfrans çərçivəsində iyulun 16-da iştirakçılar üçün Şamaxıda dini ibadətəgahlara mediatur təşkil olunacaq.

Azərbaycan və İraq arasında məhkəmə-hüquq sahəsində əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi müzakirə olunub

İyulun 15-də Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsinə İraq Respublikası Federal Ali Məhkəməsinin sədri Munther İbrahim Hüseynin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib.

Ali Məhkəmənin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, qonaqları salamlayan Ali Məhkəmənin sədri İnam Kərimov İraqla Azərbaycan arasında dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin yüksələn xətlə inkişaf etdiyini bildirib. Görüş zamanı ölkəmizin məhkəmə sisteminin təkmilləşdirilməsi istiqamətində həyata keçirilən islahatlar barədə ətraflı məlumat verilib. Qeyd olunub ki, məhkəmə sistemində müasir informasiya texnologiyalarından istifadə genişlənir, hakim

vəzifəsinə seçim prosedurları beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılıb, qanunvericilik bazası isə davamlı şəkildə yenilənir.

Məhkəmə sahəsində ikitərəfli əlaqələrin genişləndirilməsi, qarşılıqlı təcrübə və informasiya mübadiləsinin təşviqi, eləcə də əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi üçün əlverişli imkanların mövcudluğu vurğulanıb.

Somimi qəbula görə təşəkkürünü bildiren nümayəndə heyətinin rəhbəri Munt-

her İbrahim Hüseyn iki ölkə arasında məhkəmə-hüquq sahəsində əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsinin vacibliyini qeyd edib. O, Azərbaycan məhkəmə sistemində aparılan islahatları və əldə edilən nailiyyətləri yüksək qiymətləndirib, bu sahədə təcrübə mübadiləsinin faydalı olacağını bildirib.

Görüşdə həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

İşğaldan azad olunmuş Ağdamda Baş Prokurorluğun təşkil etdiyi konfransda bir sıra məsələlərlə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb

İşğaldan azad olunmuş Ağdam şəhərində Baş Prokurorluğun təşkilatçılığı ilə “Konstitusiya və Suverenlik İli” çərçivəsində “Konstitusiya və suverenlik: Hüquqi dövlətin təməli” mövzusunda regional konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konfransda 9 rayon (şəhər) prokurorluqlarının media ilə işləməyə məsul əməkdaşları, dövlət və qeyri-hökumət təşkilatları, media qurumları, təhsil müəssisələri və hüquq-mühafizə orqanlarının nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbirdən öncə konfrans iştirakçıları Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Quzanlı qəbəbəsinə ucaldılmış abidəsinə ziyarət edərək, onun öz xatirəsinə ehtiramla anıblar.

Ağdam şəhərindəki "Ağdam City Hotel"-də davam edən tədbirdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin və şəhidlərin xatirəsi birdeqiqəlik sükutla yad olunub, Dövlət Himni səsləndirilib.

Konfransda çıxış edən Azərbaycan Respublikası Pre-

zidentinin Ağdam, Füzuli və Xocavənd rayonları üzrə xüsusi nümayəndəsi Emin Hüseynov qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə işğaldan azad olunmuş ərazilərdə aparılan genişmiqyaslı bərpa və quruculuq işləri yalnız infrastrukturla məhdudlaşmır, burada hüquqi dövlətin və konstitusion prinsiplərin bərqərar olunması istiqamətində də mühüm addımlar atılır.

Konstitusiya ilə təsbit olunmuş vətəndaş hüquqlarının təmin edilməsi, qanunun aliliyinin

qorunması və ictimai institutların fəal iştirakı bölgənin dayanıqlı inkişafı üçün əsas şərt kimi dəyərləndirilib.

Baş Prokurorluğun İstintaq İdarəsinin rəisi Nəmət Əvəzov isə çıxışında bildirib ki, hüquqi dövlətin təməl prinsiplərindən biri ədalətli və şəffaf istintaq prosesinin təmin edilməsidir. O qeyd edib ki, Konstitusiya və suverenlik anlayışları hüquq-mühafizə orqanlarının fəaliyyətində əsas meyarlar kimi çıxış edir və bu çərçivədə cinayətlərin obyektiv araşdırıl-

ması, insan hüquq və azadlıqlarının qorunması prokurorluq orqanlarının başlıca vəzifələrindəndir. İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə hüquqi mühitin formalaşdırılması isə bu bölgələrdə hüquqi dövlət quruculuğuna ciddi töhfə verir.

Daha sonra çıxış edən Ağdam rayon prokuroru Vasif Süleymanov, Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətinin böyük prokuroru Konan Zeynalov, Ədliyyə Akademiyasının kafedra müdiri, hüquq elmləri doktoru Mətanət Əsgərova,

Azərbaycan Mətbuat Şurasının İdarə Heyətinin üzvü Umud Mirzəyev və Ağdam Dövlət Sosial-İqtisadi Kollecinin nümayəndəsi Nəmət Rüstəmli işğaldan azad olunmuş ərazilərdə hüquqi maarifləndirmə, ictimai nəzarət mexanizmləri və hüquqi dövlət quruculuğunda medianın və vətəndaş cəmiyyətinin rolu kimi aktual məsələlərdən söz açıblar.

Konfrans çərçivəsində dövlət qurumları ilə qeyri-hökumət təşkilatları və media arasında əməkdaşlığın gücləndirilməsi, ictimai iştirakçılığın genişləndirilməsi və hüquqi maarifləndirmə strategiyalarının təkmilləşdirilməsi mövzularında fikir mübadiləsi aparılıb. İştirakçılar vətəndaşların hüquqi biliklərinin artırılması və hüquqi informasiyanın operativ və dəqiq şəkildə cəmiyyətə çatdırılmasının vacibliyini xüsusi olaraq vurğulayıblar.

Tədbirin sonunda "Xalqın adamı" adlı sənədli film nümayiş etdirilib. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin konstitusiyaya quruculuğundakı rolu və müasir suveren dövlətçiliyin formalaşmasındakı xidmətləri bir daha xatırlanıb.

Nazir Anar Əliyev Daşkəsəndə vətəndaşları qəbul edəcək

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Anar Əliyev iyulun 25-də Daşkəsən rayonu Daşkəsən və Göygöl rayonlarının sakinlərini qəbul edəcək.

Qəbul zamanı vətəndaşların Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin səlahiyyət dairəsinə aid müraciətləri cavablandırılacaq, müraciətlərdə əksini

tapan məsələlərin həlli ilə əlaqədar tədbirlər görülməkdir.

Vətəndaşlar 15 - 17 iyul tarixlərində nazirliyə rəsmi şəkildə (info@sosial.gov.az elektron ünvanı və ya poçt vasitəsilə) müraciət edərək və ya "142" Çağrı mərkəzi ilə əlaqə saxlayaraq qəbula yazıla bilərlər.

Vətəndaşlar qəbula yazılmış şəxslərin əvvəlcədən tərtib edilmiş siyahısı əsasında qəbul ediləcəklər.

Azərbaycanı dünya siyasətində söz sahibinə çevirən Lider

İlham Əliyevin sülh gündəliyinə global dəstək

Beynəlxalq birlik tezliklə tərəflər arasında barış sazişinin imzalanacağına inanır

İyulun 10-da Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində (BƏƏ) keçirilən vasitəçisiz görüşündə müzakirə edilən məsələlər, əldə olunan razılaşmalar onu deməyə əsas verir ki, tərəflər barışa yaxındırlar.

Əbu-Dabidə konstruktiv keçən görüşdə sülh gündəliyinin mühüm istiqamətləri - sərhədlərin delimitasiyası, Zəngəzur dəhlizinin açılması və inkişafı, sülh sazişinin parafanması ilə bağlı çox ciddi və məzmunlu müzakirələr aparılıb.

Azərbaycanı maraqlandıran əsas məsələ sülh müqaviləsinin imzalanması və regionda sabitliyin bərqərar olmasıdır. Bunun üçün Azərbaycan tərəfi bir neçə şərt irəli sürüb. Ermənistan konstitusiyasında dəyişiklik edilməsi, Avropa İttifaqının vizual şərtlərinin sərhəddə apardığı müşahidələrin dayandırılması, ATƏT-in Minsk qrupunun ləğvi ilə bağlı birgə müraciət əsas şərtlərdir. Hər üç məsələyə Ermənistan aydınlıq gətirməli və problemlər öz həlli tapmalıdır.

İki ölkə arasında aparılan vasitəçisiz danışıqlar göstərdi ki, üçüncü tərəfin iştirakına heç bir lüzum yoxdur. Elə danışıqlardan sonra verilən açıqlamalar, səslənən fikirlər də bunu bir daha təsdiqlədi.

Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh danışıqları beynəlxalq birlik tərəfindən də birmənalı dəstək aldı. Öncə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Baş katibi Antonio Quterreş Prezident İlham Əliyevlə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan arasında keçirilən son görüşü bölgədə dayanıqlı sülhə gedən yolda ciddi irəliləyiş kimi dəyərləndirdi. Baş katib dedi ki, Əbu-Dabi görüşü iki ölkə arasında sülh müqaviləsi üzrə əldə olunan razılığın möhkəmləndirilməsi istiqamətində atılmış mühüm addımdır.

Sülh danışıqları ilə bağlı İlham Əliyevin atdığı addımları hər zaman dəstəkləyən ABŞ-dən də verilən reaksiya birmənalı oldu. ABŞ Prezidenti Donald Tramp NATO Baş katibi Mark Rutte ilə Ağ Evdəki görüşündə Azərbaycanla Ermənistan arasında baş tutan danışıqlar barədə açıqlama verərək deyib ki, danışıqlar uğurlu nəticə verəcək. ABŞ Administrasiyasının dünyadakı bir çox münasibəti həll etdiyini vurğulayan Prezident Tramp deyib ki, ABŞ Ermənistanla Azərbaycan arasında münasibətin həlli üçün səylər göstərib və bu, yaxşı nəticəyə gətirib çıxaracaq.

Sülh danışıqlarına Avropa İttifaqından dəstək gəlib: "Biz Ermənistanın Cənubi Qafqazda sabitliyi təmin etmək səylərini, xüsusən də Azərbaycanla sülh danışıqlarında iştirakını və Türkiyə ilə münasibətlərin normalaşması istiqamətində atdığı addımları yüksək qiymətləndiririk". Bunu Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Antonio Kosta deyib.

Maraqlıdır ki, dünənə qədər Azərbaycanı ittiham edən, ölkəmizin guya Qarabağda etnik təmizləmə siyasəti həyata keçirdiyi iddiasından əl çəkməyən Fransadan da sülh danışıqlarına müsbət reaksiya verilib.

Fransa Prezidenti Emmanuel Makron bəyan edib ki, Bakı və İrəvan arasında sülh sazişinin tezliklə imzalanması regionun bütün ölkələri üçün yeni bir səhifə açar bilər. O, bu barədə Parisdə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanla görüşünün nəticələrinə dair "X" sosial şəbəkəsindəki hesabında yazıb.

Makronun sözlərinə görə, görüş zamanı o, Ermənistanın Azərbaycanla sülhə nail olmaq səylərinə dəstəyini ifadə edib.

Xatırladaq ki, İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra tərəflər arasında sülh müqaviləsinin imzalanması üçün bir çox beynəlxalq təşkilat və bəzi dövlətlər vasitəçilik missiyasını üzərlərinə götürsələr də, uğurlu nəticələr olmadı. Baş verən proseslər göstərdi ki, sülh sazişi ilə bağlı danışıqlar yalnız iki dövlət arasında aparılmalıdır. Yəni vasitəçiyə ehtiyac yoxdur. Hələ 2022-ci ildə Praqada keçirilmiş Avropa Siyasi Birləşməsinin sammiti çərçivəsində dövlət başçıları arasında keçirilən görüşdə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan Qarabağı Azərbaycanın suveren ərazisi kimi tanıdığını bəyan etmişdir. Bu bəyanat uzun illər Ermənistanı dəstəkləyən, onu silahlandırən tərəflər üçün gözənilməz addım olsa da, tərəfləri sülhə bir qədər də yaxınlaşdırdı. Bundan sonra Azərbaycan sülh müqaviləsinin şərtlərini hazırlayaraq İrəvana təqdim etdi. Bu müddətdə Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh müqaviləsinin 17 maddəsindən 15-i razılaşdırıldı. Yəni sülh müqaviləsinin qsa zaman kəsiyində imzalanması mümkündür. Bunun üçün ilk növbədə Ermənistan konstitusiyasında Azərbaycana qarşı olan ərazi iddialarını ləğv etməli, Hayastanda referendum keçirilməli və qonşu ölkələrə ərazi iddialarının olmadığını rəsmi sənədlə təsdiq etməli, ATƏT-in keçmiş Minsk qrupunun ləğvi ilə bağlı birgə müraciət ünvanlamalıdır.

Rəsmi Bakı sülhə də maraqlı olmaqla yanaşı, prosesin qalıcı olmasına xüsusi diqqət edir. Ermənistanın mövcud konstitusiyası isə yekun sülhün önündə başlıca maneədir. Konstitusiyanın bəzi maddələrində başda Azərbaycan olmaqla ətraf ölkələrə qarşı ərazi iddiaları əks olunub. Bakı gələcəkdə Ermənistanın hüquqi bəhanələri ilə sülh müqaviləsinə pozmasını, üzərinə götürdüyü öhdəliklərdən yayınmasını istəmir.

Prezident İlham Əliyev bəyan edib ki, Sovet İttifaqının süqutundan sonra ilk dəfədir Cənubi Qafqazda sülhə nail olmaq imkanı yaranıb. Bu mümkündür - Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh danışıqları çərçivəsində baş verən hadisələr, sülh müqaviləsinin bəndlərinin təqribən 80 faizinin razılaşdırılması bunu deməyə əsas verir.

Azərbaycan ümid edir ki, sülh danışıqlarının başlanmasına dair ölkəmizin təşəbbüsü sülh sazişinin imzalanması ilə nəticələnəcək. Bu isə təkcə Cənubi Qafqaz deyil, dünyanın bütün regionları üçün əhəmiyyətli olacaq. Bu, 30 il ərzində münasibətdə olmuş iki ölkənin birgə çalışaraq sülhə nail olmasının nümunəsi ola bilər.

*Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"*

Son aylarda regionumuzla bağlı üç beynəlxalq əhəmiyyətli hadisə baş verib ki, Azərbaycan burada mərkəzi iştirakçı kimi çıxış edərək özünün beynəlxalq nüfuzunu - yeni Orta güc statusunu növbəti dəfə sərgiləyib. Prezident İlham Əliyev mayın 21-də Budapeştdə Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) Dövlət başçıların qeyri-rəsmi Zirvə görüşündə iştirak edib. Bir həftə sonra - mayın 28-də Laçında Azərbaycan, Türkiyə və Pakistan dövlət başçıları Zirvə toplantısı baş tutub. İyulun 4-də isə Azərbaycanın Xankəndi şəhərində İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (ECO) 17-ci Zirvə görüşü keçirilib. Bu tədbirlərdən ikisi Azərbaycanda reallaşmış, digər birində isə müzakirə edilən və TDT liderlərinin gündəmində olan məsələlər baxımından ölkəmizin mərkəzi statusu növbəti dəfə aktuallığını nümayiş etdirib.

Türk dünyasının logistik mərkəzi

İstənilən beynəlxalq təşkilatın fəaliyyəti çərçivəsində keçirilən qeyri-rəsmi zirvə toplantıları qurumda müzakirəyə çıxarılaçaq mövzu və problemlər ətrafındakı diskussiya üçün əlverişli fürsət hesab olunur. Dövlət başçıların bir araya gələrək qeyri-rəsmi şəraitdə ətrafında fikir mübadiləsi apardıqları məsələlər sonradan təşkilatın rəsmi gündəliyinə çıxarılır. Hazırda TDT dövlətləri üçün mərkəzi mövzu Azərbaycanın 2020-ci ildə Vətən müharibəsində qələbə qazanmasından və ərazi bütövlüyünü təmin etməsindən sonra Cənubi Qafqaz və Orta Asiya regionları üçün iri layihələrdə iştirak imkanlarının genişlənməsindən doğan reallıqdır. Bu böyük coğrafiya global logistika şəbəkəsinin mərkəzi bəndinə çevrilməkdir və həmin prosesdə Azərbaycanın əlahiddə rolunu və çəkisini danmaq mümkündür.

"Şorq-Qorq" ticarət və nəqliyyat sistemi müstəvisində izlədiyimiz qeyri-sabit siyasi vəziyyəti dünyanın diqqətini bu iki iri coğrafiyaya - Cənubi Qafqaza və Mərkəzi Asiyaya yönəltməsinə səbəb olub. Rusiya-Ukrayna müharibəsinin dünya iqtisadiyyatına neqativ təsiri və ənənəvi logistik marşrutların aktuallığını itirməsi baxımından tədricən fəsadların aradan qaldırılması uzun illər tələb edəcək. O da ki, müharibənin başa çatacağı təqdirdə. Göründüyü kimi, bu istiqamətdə hər hansı müsbət gəzləntiyə dair kiçik də olsa ehtimal yoxdur.

Ötən ay İsrail ilə İran arasında baş verən 12 günlük münaqişə özünün dağıdıcılığı ilə həm də Azərbaycanın cənubundan keçən nəqliyyat dəhlizlərinin həssas durumunu nümayiş etdirdi. İranın Hörmüz boğazından beynəlxalq yük daşınmasına təbiiq edə biləcək istənilən məhdudiyyət dünya iqtisadiyyatı üçün dağıdıcı ağırlaşmalarla nəticələnə bilər. Hazırda bu istiqamətdə dünya neft tədarükünün ən azı 30 faizi daşır.

Dünyanın nəbzinin döyündüyü bölgə

Bu iki hadisə göstərir ki, Azərbaycanın uzun illər təşviq etdiyi və suverenliyini bərpa edərək global logistik layihənin yolunu açdığı Çin-Orta Asiya-Xəzər dənizi-Cənubi Qafqaz-Avropa xəttinin dünya ticarət daşıyıcılığı şəbəkəsindəki rolu danılmazdır.

Bu transmilli prosesin keçirdiyi coğrafiyada türk dövlətlərinin mərkəzi mövqeyə malik olmaları TDT-nin tədbirlərində əsas müzakirə mövzusu kimi çıxış etməsinə ləbbidir.

Bakının bu qlobal prosesdəki xüsusi rolu ölkəmizin təkcə coğrafi baxımdan cərəyan edən hadisələrin mərkəzi bəndi kimi çıxış etməsi ilə məhdudlaşmır. Birincisi, Azərbaycanın xüsusi statusu dövlətimizin uzun illər boyu bu nəqliyyat-ticarət xəttini təşviq etməsi ilə bağlıdır. Hələ ötən əsrin 90-cı illərində Ümmillik Lider Heydər Əliyev "Tarixi İpək yolu" konsepsiyasının reallaşdırılmağa başladılması üçün bir sıra təşəbbüslərlə çıxış etmişdi. Hətta Bakıda Avropa İttifaqının yaxın iştirakı ilə TRASEKA layihəsi çərçivəsində iri beynəlxalq tədbir reallaşmışdı. İkinci bir tərəfdən isə bütün dünya qəbul etməlidir ki, hazırda Orta dəhliz adını almış, həm maliyyə, həm də vaxt qənaətinə səbəb olacaq yeni marşrutun real görünməsi məhz Azərbaycanın 30 illik erməni işğalına son qoyaraq bölgənin

qapılarını beynəlxalq yük daşınmaları kimi global prosese açması nəticəsində mümkün olub.

Yeni strateji üçbucaq

Bu il mayın 28-də Ermənistan işğaldan azad edilməsi daha bir bölgəyə olan Laçında baş tutan növbəti hadisə də regional geosiyasetə və güvən balansından az əhəmiyyət kəsb etmir. Söhbət Azərbaycan, Türkiyə və Pakistan liderlərinin Laçında reallaşan Zirvə görüşündən gedir. Bu görüş Asiya və Avropanın kəsişməsində yeni strateji blokun formalaşması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərin növbəti mərhələsi də hesab oluna bilər. Şorqə Qımla, Qorqə isə Avropa İttifaqının sərhədləri ilə qonşulacaq olan iri regionu əhatə edən bu strateji müttəfiqliyin mərkəzi rolunda yəndə Azərbaycan çıxış edir. Həm coğrafi, həm də irəliləşən təşəbbüslər baxımından.

Rəsmi Bakı Türkiyə və Pakistanla iştirak etdiyi bu ciddi siyasi və hərbi-strateji əsasları olan müttəfiqliyin mərkəzi rolunda yəndə Azərbaycan çıxış edir. Həm coğrafi, həm də irəliləşən təşəbbüslər baxımından.

Rəsmi Bakı Türkiyə və Pakistanla iştirak etdiyi bu ciddi siyasi və hərbi-strateji əsasları olan müttəfiqliyin mərkəzi rolunda yəndə Azərbaycan çıxış edir. Həm coğrafi, həm də irəliləşən təşəbbüslər baxımından.

Rəsmi Bakı Türkiyə və Pakistanla iştirak etdiyi bu ciddi siyasi və hərbi-strateji əsasları olan müttəfiqliyin mərkəzi rolunda yəndə Azərbaycan çıxış edir. Həm coğrafi, həm də irəliləşən təşəbbüslər baxımından.

Ermənistan yeni reallıqları anlamağa başlayıb

Əbu-Dabidə Ermənistanla aparılan danışıqlarda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin diplomatik addımı hələ də dünya mətbuatının gündəmindədir. Beynəlxalq siyasi analitiklər bu görüşü dəyərləndirərək bildirirlər ki, Prezident İlham Əliyev Azərbaycanı Cənubi Qafqazın aparıcı dövlətinə çevirməklə yanaşı, siyasi xətti ilə özünün də müdrik dövlət və siyasi xadim olduğunu nümayiş etdirdi. CGTN (China Global Television Network Turk) kanalının siyasi şərhçisi Yakub Aslan AZƏRTAC-ə eksklüziv açıqlamasında deyib ki, Vətən müharibəsində Azərbaycanın Zəfər qazanması təkcə Cənubi Qafqazda deyil, global səviyyədə yeni reallıqlar yaradıb. Bunlar region dövlətləri üçün iqtisadi inkişaf, global aktorluq üçün isə geosiyasi imkanlardan ibarət olan reallıqlardır.

"Prioritet" Sosial İqtisadi Araşdırmalar Mərkəzi İctimai Birliyinin sədri politoloq Zaur İbrahimi qeyd edib: "Qlobal güclərin qarşıdurmasının, silahlı münaqişələrin tüğyan etdiyi bir vaxtda Prezident İlham Əliyev pragmatik xarici siyasət kursu ilə Azərbaycanı dinamik inkişaf edən dövlətə çevirib. Şimal və Cənub sərhədlərimizdə baş verən qanlı toqquşmaların Azərbaycana sirayət etməsinə imkan verilməyib. Ölkəmizin ictimai-siyasi sabitlik və mərhələli iqtisadi inkişaf xətti ilə irəliləməsi global güclərin diqqətini cəmləndirir və Azərbaycanın siyasi nüfuzu artır. Müasir dövrümüzün dünyada dövlətləri sabit qaydada iqtisadi inkişafa meyil edən ölkələrlə əməkdaşlığa can atırlar. Bu baxımdan Əbu-Dabi görüşündə Zəngəzur dəhlizi məsələsinin müzakirəsi heç də təsadüfi xarakter daşıyır. Bu dəhlizin açılmasına bir vaxtlar qarşı çıxan Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan artıq regiondakı yeni reallıqları dərk etməyə və uyğun siyasət aparmağa başlayıb. Rəsmi İrəvan da anlamağa başlayıb ki, Zəngəzur dəhlizi yalnız yük daşımaq və gəlir əldə etmək üçün deyil, eyni zamanda region dövlətləri üçün siyasi zamanotdır. Çindən Avropaya və əks istiqamətdə yük-

lərin 5 faizi Zəngəzur dəhlizi vasitəsilə daşınarsa, o zaman region dövlətləri ildə təxminən 1,5 milyard dollar gəlir əldə etmiş olar. Dəhliz fəaliyyətə başladıqdan sonra Çinlə Avropa İttifaqı bu regionda sabitliyin hökm sürməsinə maraqlı olacaq və siyasi zamanoti təmin edəcək. Prezident İlham Əliyev global siyasətin inco məqamlarına yaxından bələd olduğu üçün Zəngəzur dəhlizinin açılmasını təkid edir və bu, böyük dövlətlər tərəfindən dəstəklənir. Dünya Bankının Avropa və Mərkəzi Asiya üzrə proqram rəhbəri Vinni Van bildirib ki, Orta dəhlizin genişlənməsi üçün 7 milyard dollar sərmayə yatırılması nəzərdə tutulub. Bu sərmayə dəhlizin bəzi dəmir yolu segmentinin Türkiyə, Özbəkistan və Qazaxıstan ərazilərindən keçən hissəsinin genişləndirilməsinə yönəldiləcək. ABŞ Dövlət katibinin keçmiş köməkçisi Con Mark Pommerşaym vurğulayıb ki, Trans-Xəzər regionu rəsmi Vəşinqtonun xarici siyasətində mühüm elementdir. ABŞ bu regionda həyata keçirilən və qlobal xarakter daşıyan infrastruktur layihələrindən dəstəkləyir və sərmayə yatırmağa hazırdır. Strateji iqtisadi layihələr ticarət yollarının diversifikasiyasına və dayanıqlılığınə yönəldiyi üçün ABŞ-nin onları dəstəkləməsinə zərurətə itirir.

Orta dəhlizin davamı olan Zəngəzur dəhlizi Azərbaycan ilə yanaşı, Ermənistan və İranı da Türkiyə və Avropa ilə birləşdirən bir layihədir. Təsədüfi deyil ki, parlamentdə çıxışı zamanı N.Paşinyan qeyd edib: "Bu gündə Ermənistanın tarixi böyük dövlətlər tərəfindən yazılıb. Bizə isə deyilib ki, bu tarixi öyrənilən və təbliğ edin. Artıq Ermənistan öz tarixini yazmağa başlayıb və taleyini özü müəyyən edəcək". Artıq Ermənistanın siyasi elitəsi uzun müddət böyük dövlətlərin diktsisi ilə siyasət yürütməyin nə qədər mənfəi nəticələrə səbəb olduğunu aydın şəkildə görür. Məhz bu siyasətin nəticəsində Ermənistan həm iqtisadi gəlir, həm də siyasi zamanot təmin edə biləcək iri beynəlxalq layihələrdən kənarda qalıb. Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərləri, "Cənub qaz dəhlizi", Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu kimi layihələrdən kənarda qalaraq təcrübə vəziyyətinə düşən Ermənistan artıq regionda kimlərsə protektoratı altında deyil, siyasətin subyekti olmağa can atır. Bu gün rəsmi İrəvan regionda Trans-Xəzər, "Şimal-Cənub", "Şorq-Qorq" kimi tranzit nəqliyyat layihələrindən də kənarda qalmaq istəmir. O,

Xankəndi - sülh və əməkdaşlıq mərkəzi

İyulun 4-də Xankəndidə keçirilən ECO-nun 17-ci Zirvə görüşü Azərbaycanın islam və türk dünyasındakı yerini və rolunu daha da möhkəmləndirdi. 1985-ci ildə İran, Türkiyə və Pakistanın təşəbbüsü ilə yaradılmış bu təşkilat hazırda islam və türk dünyası dövlətlərinin birgə fəaliyyəti və iqtisadi əməkdaşlığı baxımından ciddi rol oynayan beynəlxalq platformadır.

Azərbaycan bu qurumdakı iştirakına olduqca ciddi önəm verir. Təsədüfi deyildir ki, Xankəndidə baş tutan Zirvə toplantısı Azərbaycanın əvəsbəliyi etdiyi və ECO çərçivəsində keçirilən ilk tədbir deyil. Bununla belə, 17-ci Zirvə görüşünün ölkəmiz və bütövlükdə regionumuz üçün məxsusi önəmi oldu - tədbir Qarabağda keçirilib.

Azərbaycan belə bir iri beynəlxalq tədbiri məhz Xankəndidə gerçəkləşdirməklə dünyaya olduqca güclü siyasi mesaj yolladı. İlərbəyü bir sıra dünya dövlətləri, siyasi mərkəzlər və beynəlxalq institutlar Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan tərəfindən işğalına nənki göz yummur, hətta bu qəsbkarlıq siyasətinə haqq qazandıraraq onu ört-basdır edir, Bakını "baş vermiş fakt"la razılaşmağa məcbur qoymağa çalışırdılar. Nəticə nə oldu? İlərbəyü davam edən dağıntı, təcrid, iqtisadi tənəzzül və səfəlt. İndi isə Azərbaycan bütün dünyaya bu torpaqların tarixən və mənəvi baxımdan kimə məxsus olduğunu təkcə ərazilərinə hakim olmaqla deyil, burada həyata keçirilən geniş abadlıq və quruculuq işləri ilə də sübut edir. Xankəndidə baş tutmuş zirvə toplantısı bütün dünyaya üçün 30 il ərzində burada nələrin baş verdiyini görmək baxımından tarixi fürsət idi və şübhə yoxdur ki, bu kimi tədbirlər Qarabağda gələcəkdə də reallaşdırılacaq. Şahidi olduğumuz dağıntılar yalnız Ermənistanın deyil, həm də ilərbəyü onu müdafiə edən dövlətlərin məsuliyyətidir.

Azərbaycan Xankəndidə dünyaya növbəti dəfə sülh mesajını ünvanladı: kim ki, ilərbəyü Ermənistanın dağıdıcı siyasətinə dəstək verib Azərbaycanın həyata keçirdiyi miqyaslı bərpa işlərinə tam əmin və Qarabağın kimə məxsusluğu barədə nəticə çıxarsın. Bu quruculuq təkcə Azərbaycan üçün deyil, bütün bölgə və daha geniş anlamda dünya üçün lazımdır. Çünki bu gün dünyanın iqtisadi nəbzini məhz bu bölgədə döyünür.

*İradə ƏLİYEV,
"Azərbaycan"*

Azərbaycanın xarici siyasətinin uğurları

Suriya Ərəb Respublikasının keçid dövrü Prezidenti Əhməd Əl Şaraanın Bakıya səfəri Azərbaycanın xarici siyasətində Avropanın, Mərkəzi Asiyanın olduğu kimi, Yaxın Şərq regionunun da xüsusi aktuallıq kəsb etdiyini bir daha ortaya qoydu.

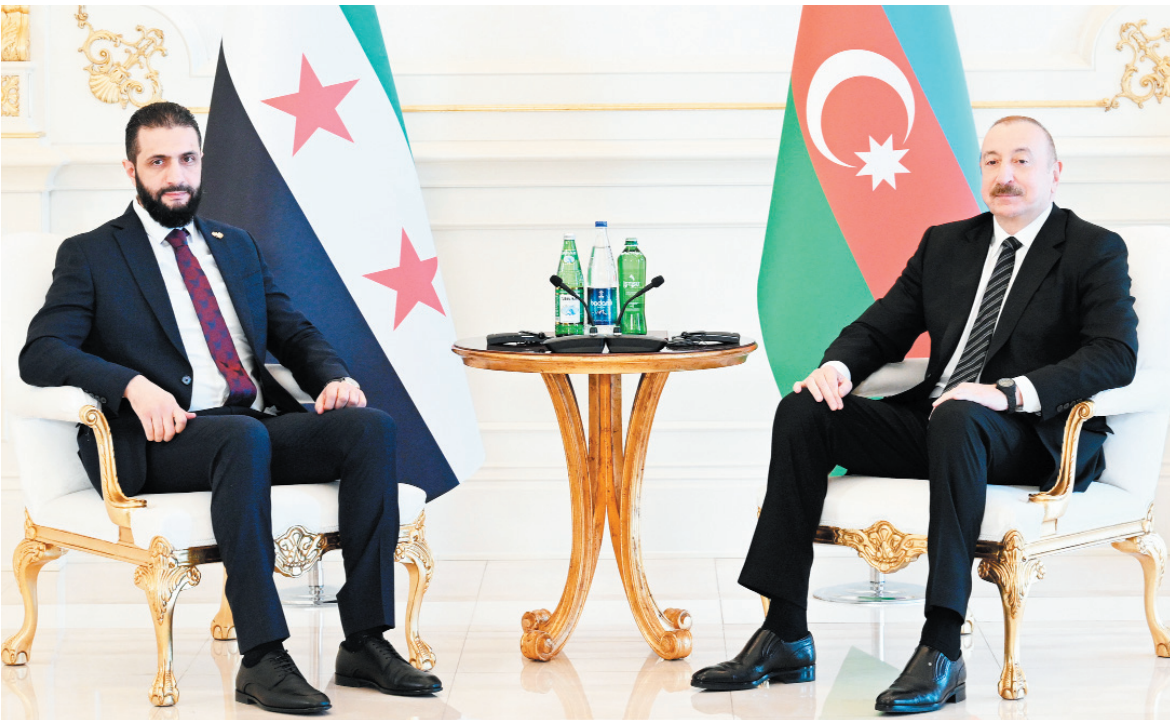
Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü uzaqgörən siyasət və məharətli diplomatiya sayəsində bu gün dünyanın çox ölkəsinin hərtərəfli əlaqələr qurmaqda maraqlı olduğu əzəzsaylı ölkələrdən biri də Azərbaycandır. Etibarlı, güvənəli tərəfdaş kimi tanınan ölkəmizə beynəlxalq aləmdə bu cür etimad göstərilməsi heç şübhəsiz sözü imzası qədr keçərlili olan Prezident İlham Əliyevin şəxsi nüfuzundan irəli gəlir. Suriyanın təmsalında da görürlük ki, Prezident İlham Əliyev şəxsiyyətinə olan tam güvən Azərbaycana yeni tərəfdaşlar qazandırır.

Əlaqələrin inkişafı üçün böyük perspektivlər açılıb

Ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam təmin edərək bölgədə sülhə və əməkdaşlığa geniş imkanlar açan Azərbaycan xarici siyasət kursunda da uğurlu irəliləyişlər imza atır. Aktiv xarici siyasət yürütdən rəsmi Bakı dünyada gərginlik yaşayan ölkələr arasında barışdırıcı rol oynaması ilə də diqqət cəhəti. Ölkəmiz Suriya ilə İsrail arasında gərginliyin aradan qaldırılması üçün məsələlərin dialoq vasitəsilə həllinə tərəfdaş çıxıb və görüşlərin təşkil olunmasına mühüm töhfə verib. Həmçinin Türkiyə ilə İsrail arasında və Suriya mövzusunda gərginliyin aradan qaldırılmasında qaynar xətt mexanizmi yaradılmasında Azərbaycanın əhəmiyyətli rolu olub.

Suriya ilə tarixi əlaqələrə malik olan Azərbaycan sözügedən ölkə ilə dövlətlərarası münasibətlərin yaxşılaşmasına çalışıb. Lakin təəssüf ki, Suriyadakı əvvəlki hökumətin yaxınlığında Azərbaycan münasibətdə qeyri-dost siyasəti həyata keçirilib. Buna görə də iki ölkə arasındakı münasibətlər soyuq olub.

Ermonipərsət mövqeden çıxış edən Bəşər Əsəd rejimi Suriya İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı çərçivəsində Azərbaycanın maraqlarına qarşı çıxış edib, Ermonistanla bağlı qətnamələrə əngəlləməyə çalışıb, qəbul olunan sənədlərə qoşulmayıb. Bədnam rejimin çökməsindən sonra isə

Suriya ilə münasibətlərdə yeni mərhələ

Suriya ilə Azərbaycan arasında tarixən var olan əlaqələr yenidən bərpa olunub və müsbət məcrada inkişaf etməyə başlayıb.

İyulun 12-də Suriya Ərəb Respublikasının keçid dövrü Prezidenti Əhməd Əl Şaraa ilə geniş tərkibdə görüşü zamanı Prezident İlham Əliyev də varğıladı ki, Suriyada yeni hakimiyyətin qurulmasından sonra əlaqələrimizin inkişafı üçün böyük perspektivlər açılıb.

Xatırladaq ki, ötən ilin dekabrında Azərbaycan xarici işlər nazirinin müavini Yalçın Rəfiyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Suriyada səfərdə olub. Səfər çərçivəsində 29 dekabr tarixində nazir müavini ilə Suriyanın keçid hökumətinin xarici işlər naziri Əsəd Həsən Əş-Şibani arasında görüş keçirilib.

Tərəflər Azərbaycan və Suriya arasında uzun müddətdir mövcud olmayan münasibətlərdə əməkdaşlıq və dostluğun hədəfləndiyi yeni səhifənin açılmasında həmfikir olduqlarını qeyd ediblər.

Onu da bildirək ki, uzun zaman fəaliyyət göstərmiş Azərbaycanın Suriyadakı səfirliyi də artıq fəaliyyətini bərpa edib.

İki ölkə arasında münasibətlərin irəlilədilməsində Prezident İlham Əliyevin bu il aprelin 11-də Antalyada Suriya Prezidenti Əhməd Əl Şaraa ilə görüşü də mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Görüş zamanı ölkəmizin rəhbəri Suriyada sabitliyin möhkəmləndirilməsi üçün zəruri olan bərpa prosesində Azərbaycanın iştirak etməyə hazır olduğunu vurğulayıb.

Azərbaycan tərəfinin dəstəyinə görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildiren Əhməd Əl Şaraa gələcəkdə energetika, infrastruktur, təhlükəsizlik sahələrində Azərbaycanın Suriyaya dəstək göstərməsinin önəmini bildirib.

Enerji sahəsində əməkdaşlıq nəzərdən keçirilib

Bakıda Prezident İlham Əliyevlə görüşü zamanı Suriya keçid dövrü Prezidenti Əhməd Əl Şaraa Azərbaycanla siyasi, iqtisadi-ticarəti, mədəni, humanitar və digər sahələrdə əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu bildirib.

Sözügedən görüşdə ölkələrimiz arasında xüsusilə enerji sahəsində

əməkdaşlığın vacibliyi qeyd edilib, Suriyanın hazırda ciddi enerji problemi ilə üzləşdiyi bildirilib. Bu xüsusda Suriya Prezidenti Əhməd Əl Şaraa ilə Prezident İlham Əliyevin görüşü zamanı məqam vurğulanıb. Belə ki, iki ölkə arasında humanitar, təhsil və mədəniyyət sahələrində əməkdaşlığa toxunulub, o cümlədən Suriyalı tələbələrə Azərbaycanda təqəddirlərin verilməsi və mədəni abidələrin bərpası ilə bağlı məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Suriya ilə Azərbaycan liderlərinin Bakı görüşü zamanı ölkəmizin işğaldan azad edilməsi ərazilərində aparılan bərpa və quruculuq işlərində təcrübəsinin olduğu nəzərə alınaraq varğıulanıb ki, bu xüsusda Azərbaycan Suriyanın postmünaqişə dövründə bərpa və quruculuq prosesinə öz töhfəsini verə bilər.

Göründüyü kimi, hazırda Suriya ilə Azərbaycan arasında əlaqələr yeni və perspektiv vəd edən mərhələyə qədəm qoyub. Bu, rəsmi Bakının həyata keçirdiyi Yaxın Şərq siyasətinin uğurlu irəlilədiyini göstərən növbəti nümunədir.

Yasaman MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Bakı-Dəməşq əlaqələrində müsbət dinamika yaranır

Azərbaycanla Suriya arasında münasibətlər keyfiyyətə yeni səviyyəyə yüksələcək

Azərbaycan yalnız Avropa və Mərkəzi Asiya istiqamətində deyil, Yaxın Şərq regionu üzrə də fəal və balanslı siyasət yürütdür. Bu yanaşmanın bariz nümunəsi Azərbaycan-Suriya münasibətlərində də müşahidə edilir.

Çid dövrü Prezidentinin Azərbaycan səfəri zamanı bu məsələ diqqət mərkəzində olub. Görüşlərdə enerji sahəsində əməkdaşlığın vacibliyi xüsusi vurğulanıb. Suriyanın hazırda ciddi enerji problemi ilə üzləşdiyi nəzərə alınaraq, Azərbaycan qazının Türkiyə üzərindən Suriyaya çatdırılması imkanları müzakirə olunub. Bu layihə

Milli Məclisin deputatı Kamran Bayramov qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, iyulun 12-də Suriyanın keçid dövrü Prezidenti Əhməd Əl Şaraanın Azərbaycan səfəri iki ölkə arasında əlaqələrin yeni mərhələyə qədəm qoyduğunu göstərir və tarixi əhəmiyyət daşıyır: "İllər ərzində Suriyada hakimiyyətdə olmuş rejim Azərbaycana münasibətdə qeyri-dost mövqə sərgiləmişdir ki, bu da münasibətlərdə durgunluğa səbəb olmuşdu. Lakin Suriya müxalifətinin 2024-cü il noyabrın 27-də başladığı və dekabrın 8-də Əsəd rejiminin devrilməsi ilə nəticələnən proseslər, ardınca keçid hökumətinin qurulması Dəməşq-Bakı əlaqələrinə yeni dinamizmi gətirdi. Bu gün Suriyanın yeni rəhbərliyi ilə qurulan münasibətlər qarşılıqlı hörmət və əməkdaşlıq prinsiplərinə əsaslanır və regionda sülh, sabitlik və tərəfdaşlıq baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir".

K.Bayramov qeyd edib ki, Azərbaycanın Yaxın Şərqdəki diplomatik fəallığı, xüsusilə Suriya və İsrail arasında gərginliyin azaldılmasında oynadığı rol regionda sülh və sabitliyin təmin olunmasına yönəlib. Azərbaycan diplomatiya prinsiplərinə əsaslanaraq, bu ölkələr arasında görüşlərin təşkilinə və dialoqun təşviqinə töhfə verib. Türkiyə və İsrail arasında Suriya mövzusunda yaranan gərginliyin aradan qaldırılmasında ölkəmiz əhəmiyyətli rol oynayır. Bakıda keçirilən danışıqlar nəticəsində, bu iki ölkə Suriyada hərbi əməliyyatların koordinasiyası və toqquşmaların qarşısının alınması məqsədilə xüsusi "qaynar xətt" in yaradılması barədə razılığa gəliblər.

Deputatın sözlərinə görə, Azərbaycanla Suriya arasında münasibətlərin yeni və strateji istiqamətlərdən biri Azərbaycan qazının Suriya bazarına çıxarılmasıdır: "Azərbaycan artıq təkcə Avropa bazarına deyil, eyni zamanda Yaxın Şərq ölkələrinə də qaz ixracını genişləndirir. Suriyanın ke-

reallaşarsa, Suriyanın enerji təhlükəsizliyinə əhəmiyyətli töhfə verəcək.

"Bu əməkdaşlıq Azərbaycanın Yaxın Şərqdə nüfuzunun artdığını göstərir və regionda sülh, sabitlik və inkişaf üçün yeni imkanlar yaradır. Suriya Ərəb Respublikasının keçid dövrü Prezidenti Əhməd Əl Şaraanın ölkəmizə işğar səfəri zamanı Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR) ilə Suriya Hökuməti arasında Anlaşma Memorandumu imzalanıb. Neft və qaz ehtiyatları baxımından zəngin ölkə olan Suriya ilə imzalanmış bu sənəd Bakı-Dəməşq enerji əməkdaşlığında strateji mərhələnin başlanğıcı kimi qiymətləndirilə bilər", - deyər Kamran Bayramov bildirib.

Deputat diqqətə çatdırıb ki, Suriyanın əvvəlki rejimi dövründə ölkəmizə qarşı bəzi beynəlxalq təşkilatlarda mənfi mövqə nümayiş etdirilib, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü məsələsində qeyri-müəyyən yanaşmalar sərgilənib. Həmin vaxt Suriya təmsilçiləri, o cümlədən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı çərçivəsində müsəlman birliyi prinsipinə zidd açıqlamalarla çıxış ediblər. Lakin bu haqsız mövqə Suriya xalqının Azərbaycan xalqına münasibətini əks etdirmirdi. 2024-cü il dekabrın 8-də Suriyada baş vermiş hakimiyyət dəyişikliyindən sonra iki ölkə arasında münasibətlər yeni mərhələyə qədəm qoyub. On iki ildən sonra Azərbaycanın Dəməşqdəki səfirliyinin fəaliyyətini bərpa etməsi diplomatik münasibətlərdə mühüm dönüş nöqtəsi olub.

K.Bayramov əlavə edib ki, Əhməd Əl Şaraanın ölkəmizə işğar səfəri Azərbaycan-Suriya münasibətlərində yeni mərhələnin əsasını qoydu. Deputat hesab edir ki, bu səfər iki ölkə arasında münasibətlərin keyfiyyətcə yeni səviyyəyə yüksəlməsində, qarşılıqlı etimada əsaslanan uzunmüddətli tərəfdaşlığın qurulmasına ciddi töhfə verəcək.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Yaxın Şərqdə Azərbaycanın artan rolu: Bakıdan Dəməşqə strateji mesaj

"Azərbaycanın Suriya ilə təmasları, xüsusilə də Suriyada hakimiyyət dəyişikliyindən sonra bu ölkənin ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə açıq dəstək verməsi rəsmi Bakının beynəlxalq hüquq və regional sabitlik prinsiplərinə sadıqlığını göstərir".

Bu fikri AZƏRTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Sevil Mikayılova söyləyib.

Onun sözlərinə görə, Türkiyə ilə birgə regional təşəbbüs Azərbaycanın Suriyanın münasibətdən sonrakı dövrdə bərpası və inkişafı prosesinə dəstək göstərməyə hazır olduğunu, Ankara-Bakı ittifaqının yalnız hərbi və siyasi deyil, həm də humanitar, iqtisadi sahələrdə regional gücə çevrildiyini nümayiş etdirir. Eyni zamanda "Bir millət, iki dövlət" fəlsəfəsinin üçüncü ölkələrə fayda verə biləcək real regional layihələrə çevrildiyini sübut edir. Azərbaycan isə bu addımı ilə həm müsəlman dünyasında nüfuzunu daha da artırır, həm də "yumşaq güc" vasitəsilə yeni tərəfdaşlıq imkanları yaradır. Görüşün Antalyada, yeni neytral və diplomatik baxımdan əlverişli bir məkanda baş tutması isə simvolik xarakter daşıyır: bu, "sifir problem" prinsipinin yenidən canlandırılması üçün bir fürsət kimi görülməli.

S.Mikayılova əlavə edib ki, Azərbaycanın bu diplomatik addımı sadəcə iktidərləli əlaqə deyil, həm də regional sabitlik və əməkdaşlıq modelinə yönəlmiş strateji yanaşmadır: "Bu, Azərbaycanın daha da artan diplomatik çevikliyini və postmünaqişə dövründə regional təşəbbüslərdə lider rolunu nümayiş etdirən bir nümunədir. Bir müddət əvvəl Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə Baş nazirinin müavini Samir Şərifov və Xarici İşlər Nazirliyinin nümayəndə heyətinin Suriyaya səfəri Azərbaycanın Yaxın Şərq regionuna olan marağının və oradakı fəallığının konkret təzahürüdür. Bu səfər ilk növbədə Azərbaycan-Suriya münasibətlərinin inkişafı və yeni əməkdaşlıq imkanlarının müəyyənəndirilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Ümumiyyətlə, Yaxın Şərqə enerji təhlükəsizliyi, humanitar yardım, bərpa və yenidənqurma işləri sahələrində əməkdaşlıq imkanları mövcuddur. Suriya ilə bu kontekstdə aparılan dialoq və əməkdaşlıq planları Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu möhkəmləndirir. Bu cür bö-

yük, qətiyyətlili addımlarla Azərbaycan təkcə Cənubi Qafqaz regionunda deyil, həmçinin Avropa, Mərkəzi Asiya və Yaxın Şərqdə etibarlı, proqnozlaşdırıla bilən tərəfdaş kimi tanınır. Prezident İlham Əliyevin balanslaşdırılmış, prinsipial və çoxşaxəli xarici siyasət xətti nəticəsində ölkəmiz beynəlxalq münasibətlər sistemində aktiv ölkəyə çevrilib".

Deputat bildirib ki, Azərbaycan 2020-ci ildə ərazi bütövlüyünü bərpa etdikdən sonra xarici siyasətində yeni mərhələyə qədəm qoyub:

"Ölkə artıq yalnız regional deyil, global aktor statusu qazanmağa doğru irəliləyir. Bu isə daha çox istiqamətdə, daha geniş coğrafiyada və daha dərin əməkdaşlığın qurulması deməkdir. Prezident İlham Əliyevin beynəlxalq aləmdə artan nüfuzu Azərbaycanın yeni tərəfdaşlar qazanmasında və mövcud əməkdaşlıq formatlarının dərinləşdirilməsində mühüm rol oynayır. Dövlət başçısının liderliyi ilə həyata keçirilən siyasəti sayəsində Azərbaycan həm geosiyasi əhəmiyyətini artırır, həm də regional təşəbbüslərin önündə gedən ölkəyə çevrilir. Beləliklə, Azərbaycan yalnız enerji ixracatçısı kimi deyil, həm də sülh, bərpa və inkişaf sahəsində global əməkdaşlığa töhfə verən aktor kimi tanınır. Bu, eyni zamanda Azərbaycanın müstəqil, balanslı və çoxşaxəli xarici siyasətinin uğurlu nəticəsidir", - deyər o əlavə edib

S.Mikayılova qeyd edib ki, Azərbaycanın Yaxın Şərqdəki fəallığı bir neçə aspektdə özünü

göstərir, o cümlədən siyasi və iqtisadi: "Ölkəmiz Suriya-İsrail və Türkiyə-İsrail münasibətlərində gərginliyin azaldılması, dialoqun təşviqi və etimadın qurulması üçün "sakit diplomatiya" prinsipinə əsaslanaraq mühüm vasitəçi rolunu oynayır. Bu çərçivədə "qaynar xətt mexanizmi" kimi praktiki diplomatik alətlərin yaradılmasında Azərbaycanın təşəbbüskar və çevik davranması onun yalnız enerji ixracatçısı deyil, həm də regional sabitlik və dialoq üçün konstruktiv tərəfdaş olduğunu göstərir. Bu yanaşma Prezident İlham Əliyevin xarici siyasətinin əsas prinsiplərindən biri olan tərəfdaşlar arasında balansın qorunması və ziddiyyətlərin yumşaldılmasına töhfə vermək xəttinə tam uyğundur. Bundan başqa, Azərbaycan hazırda "Cənub qaz dəhlizi" vasitəsilə Avropaya qaz ixrac edir və lakin dünyada qaz bazarındakı rəqəbatın artması təchizat marşrutlarının diversifikasiyasını zəruri edir. Bu baxımdan Azərbaycan qazının yeni regionlara, xüsusilə Yaxın Şərqə çıxarılması həm bazar risklərinin azaldılması, həm də gəlirlərin sabitliyi baxımından strateji əhəmiyyət daşıyır. Suriya hələ tam sabitlik əldə etməsə də, artıq bərpa və yenidənqurma mərhələsinə daxil olur ki, bu da enerji tələbatının artması deməkdir. Azərbaycan qazının Suriya və digər Yaxın Şərq ölkələrinə çatdırılması məsələsində Türkiyə mühüm tranzit ölkə kimi çıxış edir. Hazırda TANAP və digər qaz infrastrukturları bu regionda Azərbaycanın nəqli üçün baza rolunu oynaya bilər. Azərbaycanın Suriya bazarına qaz ixracı isə təkcə iqtisadi layihə deyil, eyni zamanda siyasi-strateji bir addımdır. Bu, Azərbaycanın Yaxın Şərqdəki nüfuzunu gücləndirir və Suriya ilə münasibətlərin dərinləşməsi üçün real əməkdaşlıq platforması yaradır. Bu təşəbbüslə Azərbaycan Suriya ilə münasibətləri yalnız diplomatik müstəvidə deyil, həm də praktiki iqtisadi əməkdaşlıq səviyyəsində möhkəmləndirir".

Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərdəki nümunəvi bərpa və yenidənqurma işləri apardığını deyər deputat bu təcrübənin Suriya üçün də mühüm əhəmiyyətə malik olduğunu bildirir. "Bu sahədə əldə olunmuş təcrübə bir neçə aspektdən nadir hesab edilə bilər. Bu təcrübə illərlə davam etmiş müharibə nəticəsində dağıdılmış Suriya üçün həm dəyərli, həm də öyrənilə bilən bir model ola bilər. Azərbaycanın bu prosesdəki rolu yalnız texniki yardım göstərmək deyil, eyni zamanda sürətli və planlı icra mexanizmlərini bölüşməkdən ibarət ola bilər. Tarixə nəzər saldıqda görürük ki, Azərbaycan və Suriya arasında dostluğa və əməkdaşlığa əsaslanan münasibətlər mövcud olub. Həm mədəni, həm dini, həm də beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlıq potensialı yüksək qiymətləndirilib. Lakin Əsəd rejiminin xarici siyasətdə tərəfli mövqə tutması balanslı xarici siyasət yürütdən ölkələrə münasibətlərin inkişafına mane olub. Bu səbəbdən real əməkdaşlıq imkanlarının mövcudluğuna baxmayaraq, Azərbaycanla əlaqələr uzun müddət formal və məhdud çərçivədə qalıb. Hazırda isə regionda və global geosiyasi müstəvidə yaranan yeni vəziyyət, eləcə də Azərbaycanın artan beynəlxalq nüfuzu bu münasibətlərin yenidən qiymətləndirilməsi üçün real fürsət yaradır", - deyər deputat əlavə edib.

Deputat qeyd edib ki, nəticədə Azərbaycanın postmüharibə təcrübəsi ilə Suriya kimi müharibədən çıxmış bir ölkəyə töhfə verməsi strateji əməkdaşlıq nöqtəsidir. Azərbaycan bu prosesdə yalnız donor və ya yardım edən tərəf deyil, həm də uğurlu model təqdim edən bir aktor kimi rol oynayır. Bu isə Prezident İlham Əliyevin xarici siyasətinin əsas xüsusiyyətlərindən biri olan praktik əməkdaşlıq və balanslı diplomatiya prinsiplərinə tam uyğundur.

İxrac imkanlarımız genişlənir

Suriya Azərbaycanın elektrik enerjisinin Yaxın Şərq ölkələrinə çatdırılmasında həm də tranzit ola bilər

"Suriya Ərəb Respublikasının keçid dövrü Prezidenti Əhməd Əl Şaraanın Azərbaycan səfəri zamanı ölkəmizdən Suriyaya qaz ixracı ilə bağlı razılaşma əldə olub. Azərbaycan 10-u Avropa ölkəsi olmaqla 12 ölkəyə qaz ixrac edir. Bu nəql Türkiyə üzərindən həyata keçirilir. Suriya isə 13-cü ölkə olacaq".

İnfrastukturu, ümumilikdə enerji sahəsində həyata keçirdiyi siyasət qaz ixracına imkan verir. Azərbaycanla "yaşıl enerji"dən istifadə istiqamətində atılan addımlar isə əlavə qaz ehtiyatları formalaşdırır ki, bu da xarici ölkələrə qaz ixracını artırmaq imkanları yaradır. "Ölkəmizdə enerjinin təqribən 85 faizi qazın yandırılması ilə alınan enerjidir. Azər-

Bu fikirləri "Azərbaycan" qəzetinə açıqlamasında İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin Strateji planlaşdırma şöbəsinin müdiri Aqil Əsədov deyib. Ekspert qeyd edib ki, Azərbaycan qazı qardaş ölkəyə Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri, eyni zamanda Cənubi Qafqaz xətti vasitəsilə ötürülür. Cənubi Qafqaz boru kəməri Gürcüstan-Türkiyə sərhədində TANAP xəttinə birləşir və bu xətt vasitəsilə də mavi qaz Türkiyə üzərindən Avropaya çatdırılır. "Türkiyə və Suriya arasında yeni qaz kəməri mövcuddur. Bu xəttin 2025-ci ilin sonuna doğru istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur. Suriyanın müəyyən ərazilərini əhatə edəcək bu kəmər Azərbaycan qazının Türkiyə üzərindən bu ölkəyə çatdırılmasını təmin edəcək. Ümumilikdə, ilkin razılaşmaya görə, gündəlik 6 milyon kubmetr əlaqə, ildə təxminən 2 milyard kubmetrə qədər qazın Suriyaya ixrac edilməsi nəzərdə tutulur", - deyər o əlavə edib.

Aqil Əsədov vurğulayıb ki, Azərbaycan qaz ehtiyatları potensialı, həmçinin in-

baycanda enerji siyasəti, alternativ enerji-dən istifadə istiqamətində atılan addımlar, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə "yaşıl enerji" mənbələrinin döviyyəyə cəlb edilməsi ilə bağlı tədbirlər ölkəmizin gələcəkdə elektrik enerjisi ixracatçısı kimi bazara çıxmasına da imkan yaradacaq".

Ekspert vurğulayıb ki, Azərbaycan Suriyaya nöinki qaz ixracı imkanlarına malikdir, eyni zamanda yaxın gələcəkdə Yaxın Şərq ölkələrinə elektrik enerjisi də ixrac edə biləcək. Bunun üçün həm infrastruktur, həm də potensial imkanlar mövcuddur. Suriyaya 2 milyard kubmetrlik qazın ixracı bu ölkənin daxili tələbatı üçündür, amma Suriya yaxın gələcəkdə Azərbaycan qazının nəqli üçün tranzit ölkəyə də çevrilə bilər. Bütün bunlar Azərbaycan-Suriya münasibətlərinin, qaz ixracında gələcək perspektivlərin başlanğıcı kimi bugünkü qərarları qəbul etməyə əsas verir.

Ə.QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

Yeni Kaledoniya: müstəqillik mücadiləsini dayandırmaq mümkün deyil

Neokolonializmlə mübarizə Azərbaycanın global təşəbbüsüdür

Respublikamız Qoşulma Hərəkatına sədrliyi dövründə bir sıra mühüm təşəbbüslər irəli sürüb ki, onlardan biri də neokolonializmlə mübarizədir. Qoşulma Hərəkatının Əlaqələndirmə Bürosunun nazirlər toplantısı çərçivəsində 2023-cü il iyulun 6-da Bakıda "Müstəmləkəçiliyin tamamilə aradan qaldırılmasına doğru" adlı konfransın iştirakçıları tərəfindən yaradılan Bakı Təşəbbüs Qrupu XXI əsrdə hələ də müstəmləkəçilikdən əziyyət çəkən xalqların azadlıq uğrunda apardıqları mübarizəyə dəstək verir.

Respublikamızın milli mübarizələrinə yaxından dəstək verdiyi xalqlardan biri də kanaklardır. XIX əsrdən Fransanın müstəmləkəsi altında olan Yeni Kaledoniya öz azadlığı uğrunda onilliklərdir ki, mübarizə aparır. Lakin kanakların mücadiləsi həmişə Fransa tərəfindən xüsusi qəddarlıqla yatırılıb. Öz azadlıqları üçün mübarizə aparan kanaklar Fransa dövlətinin zülmünə, repressiyalarına və çoxsaylı cinayətlərinə məruz qalıblar. Ötən il Yeni Kaledoniyada baş verən iğtişaşlar zamanı Fransa polisi tərəfindən müstəqillik hərəkatının üzvləri qanunsuz həbs olunublar. Onlarla terrorçu kimi davranılıb və gizli şəkildə Parisə aparılaraq müxtəlif işğəncələrə məruz qalıblar.

Həmçinin Fransa hökuməti miqrantları qanunsuz yollarla Yeni Kaledoniyaya yerləşdirərək yerli sakin olan kanakları assimilyasiya edir, azadlıq istəyən bu xalqı azlığa çevirir.

məy və bu yolla adanı müstəmləkəsi altında saxlamağa çalışır.

Qeyd edək ki, 1986-cı ildən Yeni Kaledoniya BMT tərəfindən dekolonizasiya ediləcək ərazilər siyahısına daxil olunub. Yeni Kaledoniyanın müstəqillik uğrunda apardığı mübarizəsinə hər vaxtla maneə törədən, indiyədək aparılmış danışıqları və nizamlama prosesini bloklamağa çalışan Fransa həmçinin bu ərazinin dekolonizasiya ediləcək ərazilər siyahısından çıxarılmasına bir neçə dəfə cəhd edib, amma nail ola bilməyib.

O da təəssüflə qeyd edilməlidir ki, beynəlxalq ictimaiyyət Fransanın Yeni Kaledoniyadan özünün çirkin məqsədləri üçün istifadə etməsinə, bu ərazinin təbii sərvətlərini talamasına laqeyd yanaşıb. Yalnız Azərbaycanın sayəsində Yeni Kaledoniya öz problemini beynəlmilləşdirməyə başlayıb. Yalnız Azərbaycanın sayəsində Yeni Kaledoniya öz azadlığı uğrunda onilliklərdir ki, mübarizə aparır. Lakin kanakların mücadiləsi həmişə Fransa tərəfindən xüsusi qəddarlıqla yatırılıb. Öz azadlıqları üçün mübarizə aparan kanaklar Fransa dövlətinin zülmünə, repressiyalarına və çoxsaylı cinayətlərinə məruz qalıblar. Ötən il Yeni Kaledoniyada baş verən iğtişaşlar zamanı Fransa polisi tərəfindən müstəqillik hərəkatının üzvləri qanunsuz həbs olunublar. Onlarla terrorçu kimi davranılıb və gizli şəkildə Parisə aparılaraq müxtəlif işğəncələrə məruz qalıblar.

Həmçinin Fransa hökuməti miqrantları qanunsuz yollarla Yeni Kaledoniyaya yerləşdirərək yerli sakin olan kanakları assimilyasiya edir, azadlıq istəyən bu xalqı azlığa çevirir.

Kanaklar Fransa boyunduruğunda yaşamayacaqlar

Kanak xalqı öz mübarizəsindən geri çəkilmək fikrində deyil. Elə bu günlərdə ongunlük danışıqlardan sonra Yeni Kaledoniyanın müstəqillik tə

rəfdarları və öleyhdarları arasında razılaşmanın imzalanması da bunu təsdiq edir. 13 səhifəlik sənəddən ibarət razılaşmada Fransa daxilində xüsusi statusa malik olan Yeni Kaledoniya dövlətinin yaradılması nəzərdə tutulur. Bu status kaledoniyalılara ikili vətəndaşlıq - Fransa və Kaledoniya vətəndaşı olmaq imkanı verir və onların kimliyini tanımaqla yana-

şı, Fransa ilə əlaqəni də saxlayır. Sənədə görə, digər ölkələr də Yeni Kaledoniya dövlətini tanıya biləcək.

Razılaşma yalnız institutional məsələlərlə məhdudlaşmır. O, eyni zamanda iqtisadi və maliyyə islahatları paktını da əhatə edir. Bu pakt Yeni Kaledoniya iqtisadiyyatının

problemlər yaratmaza, Yeni Kaledoniyanın tarixində yeni mərhələ başlayacaq. Bu həm də Yeni Kaledoniyanın tam müstəqilliyinə doğru mühüm keçid olacaq.

Tarixin bütün mərhələlərində Fransa hökuməti kanakların təhsilini, dinini, milli dəyərlərini, mədəniyyətini

əsas sütunlarından biri olan nişel sənayesi üçün strateji planı da özündə ehtiva edir. Razılaşmanın qıvvayə minməsi üçün 2026-cı ilin fevralında Yeni Kaledoniyada keçiriləcək referendumda təsdiq olunması nəzərdə tutulur.

Proseslər nəzərdə tutulduğu kimi davam edərsə, Fransa dövləti hər zaman olduğu kimi

xalqın öləndən almağa çalışsın. Bu qeyri-insani siyasət Prezident E.Makronun Fransaya rəhbərlik etdiyi dövrdə daha da şiddətlənib. Mənavi və maddi terrorlara məruz qalan kanaklar isə Fransa boyunduruğundan xilas olmaq yolunda əzmkar və qətiyyətli görünür. Fransanın repressiyalarına və müxtəlif cinayətlərə onlar mübarizələrini bundan sonra da davam etdirəcəkləri qərarındadırlar.

Azərbaycan dövləti isə bundan sonra da Fransanın müstəmləkəçiliyini ifşa edəcək, əsarətdə olan xalqların mübarizəsinə köməyini əsirgəməyəcək. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi: "Biz fransız neokolonializminin ifşa olunmasını və fransız müstəmləkələrinin Fransanın zülmündən azad olunması prosesini dəstəkləyəcəyik".

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Media maskası altında casusluq

Rusiya informasiya resurslarından geosiyasi təsir aləti kimi istifadə edir

"Sputnik" agentliyinin törəmə müəssisəsi olan "Sputnik Azərbaycan"ın ölkəmizdə fəaliyyət göstərməsi üçün heç bir hüquqi və mənəvi əsas, həmçinin zəmin yoxdur, olmayıb, olması da mümkün deyil. Casusluq fəaliyyəti ilə yanaşı, ölkəmizin ictimai rəyinə ideoloji zəhər püsürən resursların Azərbaycan ərazisində yayımının dayandırılması tamamilə qanunauyğundur".

Milli Məclisin deputatı Elçin Mirzəbəyli "Azərbaycan" qəzetinə açıqlamasında bildirib ki, XXI əsrdə savaşlar yalnız səngərlərdə və sərhədlərdə baş verməyir. Müasir dünyanın ən kəskin və səsiz silah informasiya və kommunikasiya vasitələridir. Rusiya Federasiyasının "media agentlikləri" adı altında qurduğu global şəbəkə bu baxımdan xüsusi yer tutur. RT və "Sputnik" kimi qurumlar informasiya mübadiləsi görüntüsü altında, əslində, siyasi və kəşfiyyət hədəflərinə xidmət edirlər. Bu agentliklər yalnız xəbərləri manipulyasiya etməklə kifayətlənmir, onlar əksər hallarda FTB və MKİ-nin informasiya casusluğu üçün hazırladığı platformalardır. "Azərbaycan da uzun illər bu hibrid təhlükənin "sakıt hədəfi" olub. Lakin 2025-ci ilin iyununda Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanlarının həyata keçirdiyi xüsusi əməliyyat nəticəsində "Sputnik Azərbaycan"ın ofisində çalışan bəzi şəxslərin, əslində, Rusiya Federal Təhlükəsizlik Xidməti ilə əməkdaşlıq etdiyi aşkarlanaraq işfə və həbs olunması, bu təhlükəyə qarşı prinsipial mövqə sərgilədiyimizi göstərir. "Sputnik Azərbaycan" agentliyində çalışan bəzi əsas əməkdaşlar, xüsusilə redaksiya rəhbərliyini həyata keçirənlər və analitik qrupun işini yönəldənlər Rusiyaya vətəndaşlığına malik və ya orada xüsusi təlim keçmiş şəxslər olub. Onların fəaliyyəti Azərbaycanın hüquq-mühafizə orqanları haqqında strateji məlumatların toplanması, cəmiyyətin müəyyən təbəqələrdə etimadsızlıq yaratmaq üçün informasiya yayılması, təsir qruplarının təşviqi və ictimai rəyə təsir imkanlarının formalaşdırılması və digər bu kimi istiqamətlərdən ibarət olub", - deyərək deputat bildirib.

E.Mirzəbəyli qeyd edib ki, Azərbaycandan başqa, Litva, Latviya, Estoniya, Çexiya da "Sputnik" və RT-nin fəaliyyətini casusluq və dezinformasiya riski kimi dəyərləndirərək ölkələrində yayılmasına qadağa qoyub və milli təhlükəsizlik üçün təhdid elan edərək lisenziyalarını ləğv ediblər. Almaniyada 2022-ci ildə RT DE-nin fəaliyyəti dayandırılıb. Fransa və Polşada bu təsisatların bəzi əməkdaşları ölkədən deportasiya olunub. ABŞ-də RT və "Sputnik" 2017-ci ildən "xarici agent" kimi tanınıb və onlara münasibətdə FARA qanunu tətbiq edilib.

Deputat vurğulayıb ki, Azərbaycanın atdığı addım həm hüquqi, həm də siyasi baxımdan beynəlxalq hüquq normalarına uyğundur və ölkənin informasiya suverenliyini qorumaq məqsədi daşıyır: "Şübhəsiz ki, mətbuat azadlığı de-

demokratik cəmiyyətin əsas sütunlarından biridir. Lakin bu azadlıq kəşfiyyət fəaliyyətinə, dövlətə qarşı tənqidlərə və casus şəbəkələrinin informasiya ötürüyü ilə hərəkətinə çevrildə hüquqi və milli təhlükəsizlik tədbirlərinin görülməsi zərurətə çevrilir. "Sputnik Azərbaycan" məsələsində də biz klassik "media maskası altında casusluq" modelinin real nümunəsini gördük. Azərbaycan dövləti bu məsələyə zamanında və prinsipial şəkildə reaksiya verərək yalnız öz informasiya məkanını qorumaq, eyni zamanda bölgədə analoji proseslər üçün nümunəvi presedent yaratdı. Bugünkü realiti göstərir ki, informasiya təhlükəsizliyi dövlət suverenliyinin ayrılmaz tərkib hissəsidir".

Onun sözlərinə görə, "Sputnik Azərbaycan"ın fəaliyyətinin dayandırılması və burada FTB ilə əlaqəli şəxslərin ifşası Rusiya Federasiyasının informasiya resurslarından təkə media vasitəsi kimi deyil, həm də casusluq və geosiyasi təsir aləti kimi istifadə etdiyini bir daha sübut edir. "Sputnik Azərbaycan" qarşı rəvanist xarakter daşıyır və əsasən cəza, qorxutma və nüfuz itkisinin kompensasiyası olunmasına yönəlib. "Hazırda Rusiyanın Azərbaycana qarşı həyata keçirdiyi informasiya hücumu yalnız media vasitəsilə aparılır. Sosial şəbəkələrdə təşkil olunan bot və troll şəbəkələri, tənqibətçi yazılar, regional gərginlikləri şübi şəkildə qızışdırmağa çalışan analitik stüjetlər bu prosesin açıq təzahürəldir. Rusiya mediası öz "media" kimliyini çoxdan itirib və müasir hibrid savaşın psixoloji əməliyyatları aparan bir parçasına çevrilib. Kiselevovun informasiya doktrinası "media maskası ilə geopolitik döyüş" prinsipinə əsaslanır. Azərbaycanın atdığı qanuni və legitim addımlar isə bu maskanı cırıb atıb", - deyərək bildirib.

Deputat söyləyib ki, informasiya savaşını klassik müharibə qədrə dağıdıcı və nəticələri uzunmüddətli olan mübarizə formasıdır. Bu mübarizədə mətbuat azadlığı ilə casusluq və tənqibət fəaliyyəti arasındakı fərqi düzgün müəyyənəlməkdir və hüquqi əsasda adekvat cavab vermək isə dövlətin suverenliyinin ayrılmaz hissəsidir.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

"Sputnik Azərbaycan"ın əməkdaşlarının saxlanılması qanunvericiliyə tam uyğundur

Rusiya media orqanları "Sputnik Azərbaycan" agentliyinin əməkdaşlarının həbs olunması ilə bağlı həqiqətdən xəyli uzaq olan fikirlər uydururlar. Bununla əsl həqiqəti dünya ictimaiyyətinə gizlətməyə çalışırlar. Guya ki, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən "Sputnik" in əməkdaşları günahsız olaraq həbs ediliblər. Amma Rusiya mətbuatı yazmır ki, agentliyin fəaliyyəti rəsmi olaraq 32 ölkədə, o cümlədən Avropa İttifaqının bütün 27 dövlətində, həmçinin Ukrayna, Böyük Britaniya, Kanada, İsveçrə və Avstraliyada qadağan edilib.

Rusiya Jurnalistlər İttifaqı öz ölkəsində jurnalistlərin təqibi və söz azadlığının məhdudlaşdırılması problemlərindən söz açmır, bunu arxa planda saxlayır. Öz ölkəsində fəaliyyət göstərən jurnalistlərə olan münasibətdən, müstəqil media nümayəndələrinin həbs olunmalarının, onlara qarşı göstərilən müxtəlif formalı təzyiqlərin üstündən sükutla keçir. Məlumat üçün bildirik ki, 1992-ci ildən indiyə qədər Rusiyada 50-dən çox jurnalist öldürülüb. Bundan əlavə, 2019-cu ildən 2024-cü ilə qədər ölkədə ən azı 26 jurnalist saxlanılıb.

Rusiya Federasiyası soruncamında olan kütləvi informasiya vasitələrindən xarici siyasətində təsir

göstərmək üçün alət kimi istifadə edir. Ona görə də "Sputnik Azərbaycan" ətrafında baş verən hadisələr mətbuat azadlığı mövzusunun çox uzaqdır. Açıq görünən odur ki, Rusiya bu media qurumları vasitəsilə başqa ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanda da daxili tənqibət və casusluq şəbəkəsi formalaşdırmağa cəhd göstərib.

"Sputnik Azərbaycan" ətrafında baş verən hadisələrlə bağlı Azərbaycan Mətbuat Şurası beynəlxalq ictimaiyyətə müraciət ünvanlayıb. Müraciətdə deyilir ki, son illər Rusiya Federasiyası xarici siyasətdə təsir aləti kimi mediadan daha fəal istifadə edir. İnformasiya fəaliyyəti pərdəsi altında ictimai rəyin forma-

laşdırılmasına və suveren dövlətlərdə siyasi vəziyyətin sabitliyinin pozulmasına yönəlməmiş genişmiqyaslı kampaniyalar aparılır. Başqa ölkələrin daxili işlərinə müdaxilə olan belə hərəkətlər yerli ictimai institutların fəaliyyətini pozur və hakimiyyətlərə etimadın səviyyəsini azaldır. Bu praktika Rusiyanın "Sputnik" agentliyinin və onun əməkdaşlarının fəaliyyətində özünü daha çox büruzə verir.

Rusiya Jurnalistlər İttifaqının "Sputnik Azərbaycan" agentliyinin əməkdaşlarının həbsi ilə bağlı beynəlxalq təşkilatlara, jurnalist və hüquq müdafiəsi assosiasiyalarına ünvanlanan məktubuna cavab olaraq, hadisələrin obyektiv mənzərəsini beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırmaq vacibdir.

Əvvəla, məktubda faktlar kobud şəkildə təhrif edilir ki, bu da beynəlxalq ictimai rəyi aşkar surətdə manipulyasiya etmək cəhdindən xəbər verir. Açıq məktubda yer alan ifadələrin əksinə olaraq, "Sputnik Azərbaycan"ın rəhbəri İqor Kartavının və böyük redaktor Yevgeni Belou-

sovin saxlanılmasının onların jurnalistik sahəsində peşə vəzifələrini yerinə yetirmələri ilə heç bir əlaqəsi yoxdur. Xüsusi vurğulanmalıdır ki, həmin şəxslər Rusiya Federasiyasının Federal Təhlükəsizlik Xidməti (FTX) ilə əməkdaşlıq ediblər və jurnalist fəaliyyəti ilə bağlı olmayan tapşırıqları yerinə yetirmək məqsədilə Azərbaycanda olublar. Bu baxımdan onların saxlanılması mövcud qanunvericiliyə tam uyğun və qanuni müstəqil həyata keçirilən hüquqi tədbirdir.

Azərbaycan Mətbuat Şurası müraciətində vəziyyəti beynəlxalq ictimaiyyətə daha ətraflı və dolğun şəkildə çatdırmaq üçün faktları təqdim edir: "Sputnik Azərbaycan" a əvvəllər bir neçə il Rusiya xüsusi xidmət orqanlarının karyera zabiti, Baş Kəşfiyyət İdarəsi (QRU) ilə sıx bağlı olan Vitali Denisov rəhbərlik edib. Bundan əvvəl o, "Sputnik Cənubi Osetiya" agentliyinə, daha sonra isə "Sputnik Moldova"ya başçılıq edib. O, bu vəzifələrdə Rusiya xüsusi xidmət orqanlarının maraq

ları naminə həmin regionların media resurslarından yararlanaraq, Kremlin gündəliyinin təbliğinə yönəlməmiş informasiya və təbliğat kampaniyalarına rəhbərlik edib. Tənqibət fəaliyyətinə görə Denisov Azərbaycandan və Moldovadan qovulub, bu isə bir daha təsdiq edir ki, cəmiyyəti məlumatlandırmaqdan uzaq olan vəzifələr çox vaxt jurnalist fəaliyyəti adı altında həyata keçirilir. Söhbət onları qəbul edən ölkələrin milli təhlükəsizliyinə təhdid yaradan əlaqələndirilmiş təsir və müdaxilə cəhdlərindən gedir".

Azərbaycan Mətbuat Şurası müraciətində xüsusi olaraq qeyd edir ki, Rusiya Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin filialından başqa bir şey olmayan "Sputnik Azərbaycan" agentliyinin əməkdaşlarının saxlanılması ilə bağlı yaranmış vəziyyətdə beynəlxalq jurnalist və hüquq müdafiə təşkilatları ilk növbədə Rusiya Jurnalistlər İttifaqının təmsil etdiyi guya müstəqil jurnalist təşkilatlarının xüsusi xidmət orqanları ilə əlaqəsi, onların siyasi təsir və informasiya manipulyasiyası vasitəsinə

çevrildiyi barədə düşünməlidirlər. Özümdə həqiqəti, real faktları əks etdirən müraciət bu sözlərlə təminlənir: "Biz beynəlxalq jurnalist və insan haqları təşkilatlarını bu cür informasiya tənqibatına adekvat reaksiya verməyə və mediadan siyasi məqsədlər üçün istifadəni qətiyyətlə pisləməyə çağırıyıq".

Göründüyü kimi, Azərbaycan Mətbuat Şurası beynəlxalq ictimaiyyətə ünvanladığı bu müraciəti ilə Rusiya Jurnalistlər İttifaqının bəyanatına həm tutarlı cavab verir, həm də onun anti-Azərbaycan fəaliyyətini beynəlxalq aləmdə ifşa edir. İnanırıq ki, müraciətlə yaxından tanış olan beynəlxalq ictimaiyyət kimin haqlı, kimin haqsız olduğunu aydın şəkildə görəcək. Onu da görəcək ki, Azərbaycan bu gün sadəcə regional güc deyil, eyni zamanda suverenliyini qorumağa qadirdir və hazır olan güclü, qüdrətli, daim inkişaf edən, regionda söz sahibinə çevrilən bir dövlətdir.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"

REGIONLAR

"Ulu Öndər Azərbaycan rəhbərlik etdiyi illərdə bütün regionlar kimi, Qarabağın dilbər guşələrindən olan Tərtər rayonuna da böyük diqqət və qayğı göstərilib. Ümummilli Lider deyirdi: "Tərtər Azərbaycanın gözəl təbiəti, bərəkətli torpağı, zəngin keçmiş olan və əməksevər insanların yaşadığı bir diyardır".

Bu sözləri Tərtər RİH-in başçısı Müstəqim Məmmədov "Konstitusiya və Suverenlik İli" çərçivəsində rayonda "Müstəqil və qüdrətli Azərbaycanın təməlinin qoyulduğu gün" mövzusunda keçirilən tədbirdə deyib. Bildirib ki, bu il müstəqil Azərbaycan Konstitusiyasının qəbul edilməsindən 30, Vətən müharibəsində qazanılan Zəfərdən 5 il keçir: "Artıq doğma Vətənimiz azad və suverendir. Müstəqil Azərbaycanın tərəqqisi isə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Bu mənada Ulu Öndərin Azərbaycana birinci dəfə rəhbər seçildiyi 1969-cu ilin 14 iyul günü xalqımızın taleyində misilsiz rol oynayır. Həmin gün Azərbaycanın xilasının birinci mərhələsi, xalqın özünü qayıdış tarixidir".

Nətiq daha sonra qeyd edib ki, o illər Azərbaycan iqtisadi vəziyyətinə görə keçmiş SSRİ-də ən geridə qalmış respublikalardan biri idi, sənaye və kənd təsərrüfatı sahələri günün tələblərinə cavab vermirdi. SSRİ-də başlanan sənayeləşmə Azərbaycanı can qəçir, respublikada işsizlərin sayı artır, gənc əhəlinin bir qismi iş dalınca ittifaqın müxtəlif şəhərlərinə üz tuturdu: "Ulu Öndərin həyata keçirdiyi məqsədyönlü iqtisadi siyasət nəticəsində 1969-cu ilə qədər SSRİ-nin aqrar əyaləti kimi tanınan Azərbaycan həmin tarixdən sonra inkişaf etmiş sənaye respublikasına, elmi-texniki tərəqqinin geniş tətbiq olunduğu, yüksək mədəniyyəti ilə

təbii dünyada tanınan diyara çevrildi. Gələcək müstəqilliyə hesablanan həmin tədbirlər nəticəsində 1969-1985-ci illərdə Azərbaycanda 213 yeni iri sənaye müəssisəsi istismara verildi, dünyanın 65 ölkəsinə 350 adda məhsul ixrac olundu. Həmin illər ərzində Azərbaycanın milli gəlirinin ümumi həcmi 2,5 dəfə artdı. Moskvanın, eləcə də keçmiş SSRİ-nin digər şəhərlərinin 170 aparıcı elm və təhsil ocağına 10 mindən çox azərbaycanlı gənc təhsil almağa göndərildi. Ulu Öndər respublikamıza ilk dəfə rəhbərlik etdiyi dövrdə Cəmişid Naxçıvanski adına Hərbi Məktəbin açılmasına nail oldu. O dövr

bu məktəbin yaradılması Azərbaycanda milli hərbi kadrların yetişdirilməsinə çox böyük töhfə idi. Bütün bunlar Heydər Əliyevin siyasi idarəçiliyinin və uzaqgörənliyinin göstəricisi idi".

Ulu Öndərin 1969-cu ildə ilk dəfə hakimiyyətə gəlişindən sonra Tərtərin sosial-iqtisadi həyatında baş verən böyük dəyişikliklərdən danışan M.Məmmədov bildirdi ki, həmin illər rayon güclü aqrar sektora malik olan, sənayesini dirçəldən bir regiona çevrildi: "Tərtər şəhərində çoxmərtəbəli evlərdən ibarət qəsəbə salındı, 30-40 mənzilli evlərdən ibarət 8 beşmərtəbəli yaşayış binası

tikildi, əhəlinin evə olan tələbatını ödəmək üçün 2300 nəfərə həyatıym torpaq sahəsi verildi. Bundan başqa, rayonda 2000-ə yaxın işçi qüvvəsi olan Elektromexanika, 500-ə yaxın işçinin çalışdığı Pambiqtəmizləmə, 300 nəfərin işlə təmin edildiyi Şirə, Süd emalı, Yol tikinti materialları zavodları açıldı. Ümummilli Lider dəfələrlə Tərtərdə olub, 1978-ci ildə Elektromexanika zavodunun açılışında iştirak edib, kənd təsərrüfatı işçilərinin müşavirəsini keçirib. Sərsəng su anbarının tikintisi ilə maraqlanıb və onun söyi nəticəsində inşası 5 ilə nəzərdə tutulmuş layihə cəmi bir il ərzində icra olunub".

Nətiq Ulu Öndərin xalqın təkidli tələbi ilə ikinci dəfə hakimiyyətə gələndən sonra gördüyü işlərdən də danışdı. Vurğulayıb ki, Ümummilli Lider gənc müstəqil dövləti xaos və qarşıdurmadan, parçalanmaq təhlükəsindən xilas etdi, xalqın səsinə bütün dünyaya çatdırdı, təbii sərvətlə-

2026-cı ilin sonuna qədər Ağdam şəhərinə azı 20 min nəfərin köçürülməsi planlaşdırılır

"Böyük qayıdış" proqramı çərçivəsində Ağdam, Füzuli və Xocavənd rayonlarında bərpa-quruculuq işləri sürətlə davam edir. Nəzərdə tutulan qrafik üzrə əhəlinin yaşayış məntəqələrinə köç etməsi üçün zəruri tədbirlər həyata keçirilir".

Bunu Ağdam, Füzuli və Xocavənd rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Emin Hüseynov Ağdam şəhərində jurnalistlərə müsahibəsində deyib.

E.Hüseynov bildirib ki, bu tədbirlər çərçivəsində Ağdam rayonunda Sarıcalı, Kəngərli və Xıdırlı kəndlərinin açılışı olub və sakinlərin doğma torpaqlarına köçü təmin edilib: "Hazırda Kəngərli və Sarıcalı kəndlərində bu proses başa çatıb. Xıdırlı kəndində isə bu ay ilk 188 ailənin, növbəti iki ay ərzində isə müvafiq olaraq 195 və 390 ailənin köçü həyata keçiriləcək. Beləliklə, Ağdam rayonunda dövlət proqramı çərçivəsində nəzərdə tutulmuş 5 kənddən 3-də köç təmin edilmiş olacaq. Buna paralel olaraq, Baş Qorvənd və Eyvazxanbəyli kəndlərində tikinti işlərinə bu ay start veriləcək və ümid edirik ki, 2026-cı ilin sonunadək işlər yekunlaşacaq və əhəlinin köçü təmin olunacaq".

O qeyd edib ki, Ağdam şəhərində 2-ci yaşayış kompleksində tikinti işləri sürətlə davam edir və oktyabr ayından başlayaraq ilin sonuna qədər 1268 ailənin köçürülməsi planlaşdırılır. Ağdam şəhərində 4-cü yaşayış kompleksinin də tikintisinə başlanılıb. Bu ay ərzində 5-ci yaşayış kompleksinin, sentyabr-oktyabr aylarında isə 3-cü yaşayış kompleksinin tikintisinə başlanılması nəzərdə tutulur. 2026-cı ilin sonuna qədər Ağdam şəhərinə azı 20 min nəfər əhəlinin köçürülməsi planlaşdırılır. Füzuli şəhərində ilk yaşayış kompleksində hazırda 823 ailə yaşayır. Növbəti iki yaşayış kompleksinin layihələndirmə işləri yekunlaşmaq üzrədir. Sentyabr-oktyabr aylarında layihənin tendəre çıxarılması gözlənilir. Ümumiyyətlə, ilin sonuna qədər Füzuli şəhərində növbəti yaşayış kompleksinin tikintisinə başlanılacaq.

"Xocavənd rayonunda da hazırda kəndlərin bərpası və yenidən tikilməsi istiqamətində işlər davam edir. Fədrut qəsəbəsi və Tuğ kəndində kommunikasiya-yol layihələri icra olunmaqdadır. Bu yaxınlarda Hadrutda inzibati binanın tikintisi və Tuğ kəndində yaşayış evlərinin bərpası istiqamətində layihələrə başlanılacaq. Xocavənd rayonunun müxtəlif kəndlərində ilin sonuna qədər 1552 ev təmir olunaraq keçmiş məcburi köçkün vətəndaşlara verəcək", - deyərək əlavə edib.

Qubada yeni sənaye müəssisəsi inşa edilir

Qubada son illər istifadəyə verilən yeni sənaye müəssisələrinin sayı artır. Hazırda meyvə emalı sahəsində böyük bir sənaye layihəsi həyata keçirilir.

Layihənin gerçəkləşməsi Prezident İlham

Əliyevin sahibkarlığın inkişafına verdiyi böyük dəstəyin və regionlarda qeyri-neft sektorunun gücləndirilməsinə yönəlməmiş dövlət siyasətinin əyani nümunəsidir. Rayon rəhbərliyinin səhərkərliliyi və yerli istehsalın genişləndirilməsi istiqamətində gördüyü sistemli işlər də bu kimi layihələrin reallaşmasında mühüm rol oynayır.

Ümumi dəyəri 25 milyon manat olan müəssisə 2 hektar ərazini əhatə edir. Tikintisi davam edən zavodda meyvə konsentratı və meyvə şirəsinin istehsalı və qablaşdırılması nəzərdə tutulur. Müəssisənin illik istehsal gücü 4000 ton məhsul təşkil edəcək ki, bu da həm yerli bazarın tələbatını ödəməyə, həm də ixrac

imkanlarını genişləndirməyə şərait yaradacaq. Zavodun fəaliyyəti bölgədə iqtisadi aktivliyi artırmaqla yanaşı, kənd təsərrüfatı məhsullarının sənaye üsulu ilə emalına, əlavə dəyər yaradılmasına və yeni iş yerlərinin açılmasına töhfə verəcəkdir. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki,

müəssisə tam istifadəyə verildikdən sonra 112 nəfərin daimi iş məşğulluğu təmin olunacaq.

Müəssisənin açılışı bu ilin sentyabr ayına nəzərdə tutulur. Hazırda tikinti və texnoloji avadanlıqların quraşdırılması işləri aparılır.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Gəncədə regionun ən böyük idman zalı tikilib

"Gəncə Qalası" Ticarət Kompleksinin nəzdində regionun ən böyük, tam təchizatlı idman zallarından biri olan "Qala Fitness" istifadəyə verilib.

İdman zalı kişilər üçün 3000, qadınlar üçün 1000 kvadratmetrlik sahəni əhatə edir. Burada idmanla məşğul olmaq üçün yüksəkkeyfiyyətli trenajor avadanlıqları qoyulub, funksional məşq zonaları və müasir infrastruktur yaradılıb. Hazırda 15 nəfərlik peşəkar heyətin fəaliyyət göstərdiyi "Qala Fitness"-in da-xilində 25 metrlik üzgüçülük hovuzunda və üç növ saunada təmamlama işləri gedir.

İdman zalı gənclərin sağlam həyat tərzinə yönləndirilməsi, eyni zamanda peşəkar və həvəskar idmançıların hazırlanması baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir.

"Azərbaycan"

Taxıl biçini Ağstafa fermerlərinin üzü gülür

Bu günlər Ağstafa fermerlərinin üzü gülür. Bir tərəfdə taxıl, digər tərəfdə kartof, digər tərəfdə isə tərəvəz məhsulları yetişdirən kənd sakinləri torpağın bəxş etdiyi razını vaxtında toplamaq üçün gecəni gündüzə qataraq gün çıxandan batanadək əkin sahələrindədirlər. İndi Ağstafaya yolu düşən hər kəs yollboyu kənd təsərrüfatı məhsulları toplayan, toplağıqları məhsulu maşın-lara yükləyərək anbarlara yola salan insanların şahidi olar.

Belə bir gündə görülən işlərlə tanış olmaq üçün yolumuzu Ağstafa Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzindən saldıq. Mərkəzin direktoru Ramiz İmanov qazandırılan uğurlar barədə ətraflı məlumat verdi. Dedi ki, Ağstafada hər il bol taxıl yetişdirilir: "Elə götürək keçən ili. Fermerlərimiz hər hektardan 26,1 sentner arpa, 34,2 sentner buğda götürdülər. Bu il də 2740,5 hektarda arpa, 5178,5 hektarda buğda əkin təsərrüfatı sahibləri zəmilərdə bol məhsul yetişdiriblər. Hazırda biçin gedir. İndiyədək 2735 hektarda arpa biçini aparılmış, məhsuldarlıq keçənildən xeyli çox olmuşdur. Buğda biçinində də yüksək göstəricilər əldə edilir. Son məlumatla görə, sahələrdən 3650 hektarda buğda biçini aparılmış, nəticədə hər hektardan 34,5 sentner məhsul götürülmüşdür".

Söhbət zamanı öyrəndik ki, rayonda bol taxıl yetişdirən onlarca fermer var. Kəçəsgorli Gülbəniz Həbibova 30 hektar pay torpağı ilə yanaşı, 70 hektar icarə torpaqlarında taxıl əkilir. Təcrübəli taxılçı hər il zəmilərdə bol məhsul yetişdirir. Keçən il hər hektardan 40 sentner məhsul götürən Gülbə-

niz Həbibova bu il həmin göstəricini üstələyib. Təsərrüfatda istənilən qədər texnika var. Taxıl əkinindən biçinə qədər bütün təsərrüfat işləri həmin texnikalarla aparılır. Hətta taxılı saxlamaq üçün anbar da inşa edilmişdir. Gələcəkdə yüksək reproduksiya təxum istehsal etməyi planlaşdırən fermer bunun üçün hazırılıq işlərinə başlamışdır.

Göyçəli kəndinin sakinini Əsgər Abdullayev də təcrübəli taxılçıdır. Hər il 50 hektarda taxıl əkən fermer bu il də məhsuldan razıdır. 30 hektarda arpa, 20 hektarda buğda əkən fermer deyir ki, zəmilərdən ötənildəkindən 5 sentner çox - 45 sentner taxıl biçib. Onun da təsərrüfatında taxılçılıq üçün lazım olan bütün texnika mövcuddur. Fermer bu il 5 hektarda qarğıdalı da əkilir. Yaxın günlərdə onun biçinə başlayacaq.

Rauf Əsgərov taxıl istehsalına son bir neçə ildir başlayıb. Uzun illər hərbiçi olmuş və Qarabağ döyüşlərində iştirak etmişdir. İndi kənd təsərrüfatı sahəsində çalışır. Deyir ki, qısa vaxt ərzində taxılçılıqla məşğul olmasına baxmayaraq, bol məhsul yetişdirir. Elə bu il də zəmilərdə məhsulu boldur.

Ağstafada fəaliyyət göstərən böyük taxılçılıq təsərrüfatlarından birini Aşağı Kəsəmən kənd sakinini Adil Nəsimov başçılıq edir. Taxılçılıq sahəsində zəngin təcrübə qazanan fermer yüksək reproduksiya buğda toxumu istehsal edir. Rayonda taxılçı-

lıqla məşğul olan əksər taxılçılar demək olar ki, toxumu bu təsərrüfatdan alırlar. Hələlik narazı qalan olmayıb. Adil Nəsimov bu ilin məhsulu üçün taxıl sahəsinə xeyli artırırmışdır. Keçən il hər hektardan 40 sentner məhsul götürən fermer cari ildə bu

rəqəmin 45 sentnerə çatacağını deyir. Onu da qeyd edək ki, fermer taxılın səpilməsindən yığımınadək bütün işləri özünəməxsus texnika ilə həyata keçirir. Hətta toxumun çeşidlənməsi və tədarüki üçün də lazımi avadanlıqları, eləcə də 2 kombaynı var. Həmin kombaynlardan birini özü idarə edir. Təsərrüfatında biçin başa çatdıran kimi kombaynları kömək üçün başqa təsərrüfatlara göndərir. Rayonda taxıl biçini sürətlə davam edir. Təxminən 10-15 günə yekunlaşacaq. Cəmi 1534 hektar sahədə biçilməmiş taxıl qalıb. Biçinə 36 kombayn cəlb olunub. Onun 23-ü rayonun, 13-ü digər bölgələrin. Biçinin müəssisəli aparılması üçün rayonda qaragah fəaliyyət göstərir. Qaragah biçinə ciddi nəzarət edir, hər gün yığılan məhsulun hesabı aparılır. Ümumiyyətlə, bu il rayon üzrə 17 min 865 ton buğda, 6 min 851 ton arpanın istehsalı nəzərdə tutulub.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Kombayn sarıdan problem yoxdur

Kənd təsərrüfatı sahəsində həyata keçirilən islahatlar, aqrar sektora edilən çoxsaylı güzəştlər, subsidiyaların həcmimin artırılması Göygöl rayonunda da nəticəsiz qalmır. Bu hesaba taxıl istehsalını ildən-ilə artıran fermerlər cari ildə də yeni uğurlara imza atmışlar.

Rayon üzrə 56888 hektar kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaq sahəsi var. Bunun 13027 hektarı əkinəyararlı torpaq sahələridir ki, onun da 10572 hektarı suvarılandır. Əvvəlki illərdə olduğu kimi, cari ildə də zəmilərdə bol

taxıl yetişdirilmişdir. Hazırda rayon ərazisində biçin davam edir. Bu günə kimi 1904 hektar sahədə arpa, 910 hektar sahədə buğda biçilərək tədarük olunmuşdur.

Biçinə "Aqroservis" ASC və rayonda fəaliyyət göstərən hüquqi və fiziki şəxslərə məxsus 22 kombayn cəlb olunmuşdur. Bu o deməkdir ki, rayonda kombaynlara olan tələbat tamamilə ödənilmişdir. Biçin başlamazdan əvvəl rayonda qaragah yaradılmış, texnikaların vəziyyəti yoxlanılmış, taxılçılarla söhbətlər aparılmışdır ki, bu da biçin zamanı müsbət nəticələri göstərir.

Emin Ağalarov Özbəkistanda "Sea Breeze" istirahət mərkəzinin tikintisi ilə bağlı özbək mediasının suallarını cavablandırır

"Sea Breeze"-in təsisçisi Emin Ağalarov və Özbəkistanın ekologiyaya naziri Aziz Abduhakimov Çarvakda "Sea Breeze" istirahət mərkəzinin tikintisi ilə bağlı özbək jurnalistlərin suallarını cavablandırılıb.

AZƏRTAC Özbəkistan mediasına istinadla xəbər verir ki, Çarvak su anbarının sahilində "Sea Breeze" istirahət mərkəzinin tikintisinə dair razılaşmanın ətraf mühitə təsiri ilə bağlı sualı cavablandırın Emin Ağalarov "Ağalarov Development" şirkətinin analoji mərkəzin Bakıda necə tikildiyi barədə məlumat verib. O qeyd edib ki, Özbəkistan Ekologiyaya Nazirliyinin mütəxəssisləri layihəyə müsbət qiymət veriblər.

"Gazeta.uz" nəşri yazır ki, ötən ilin dekabrında azərbaycanlı sahibkar Emin Ağalarov Özbəkistan Prezidenti Şavkat

Mirziyoyevə mövsüm boyu fəaliyyət göstərən "Sea Breeze" Özbəkistanın ekologiyaya naziri Aziz Abduhakimov Çarvakda "Sea Breeze" istirahət mərkəzinin tikintisi layihəsini təqdim edib. Bildirilib ki, 500-700 hektar ərazidə istirahət zonaları, çimərliklər, idman meydançaları, mehmanxanalar, bağ evləri və yaşayış kompleksləri, o cümlədən mağazalar, restoranlar, məktəblər, su parkı, istirahət məkanları yerləşəcək.

Bu ilin aprelində layihə Özbəkistan Prezidenti ilə yənidən müzakirə olunub. Emin Ağalarov Çarvak sahilindəki kompleksin yeni şəhərə çevriləcəyini deyib və bu yay tikintiyə fəal şəkildə başlanacağını ümid etdiyini bildirib.

İyun ayında IV Daşkənd Beynəlxalq İnvestisiya Forumu çərçivəsində sahibkar Özbəkistanın İnvestisiya Nazirliyinin mütəxəssisləri layihəyə müsbət qiymət veriblər.

yard dollar həcmində qiymətləndirilir.

Emin Ağalarov planlaşdırılan kompleksdən Özbəkistanın əldə edəcəyi faydalardan danışır. Özbəkistanın ekologiyaya naziri Aziz Abduhakimov da öz fikirlərini bölüşüb. Qeyd olunub ki, istirahət mərkəzinin tikintisi Xəzər dənizində olduğu kimi, Çarvakda da gölün təmizlənməsinə şərait yaradacaq. Emin Ağalarov vurğulayıb ki, hazırda Bakıdakı "Sea Breeze" istirahət mərkəzi şəhər sakinlərinin və qonaqların axışdığı ən populyar və ekoloji cəhətdən təmiz məkandır. Özbəkistanın dövlət başçısının Çarvakı tövsiyə etdiyini diqqətə çatdıran sahibkar əlavə edib: "Mən Çarvakı gədim və təbiətindən razı qaldım. Prezident Çarvakı xaosit deyil, strukturlaşdırılmış kurort zonasına çevirmək istəyir".

Sahibkar qeyd edib ki, Özbəkistandakı istirahət mərkəzinin enerji təminatı da yüksək səviyyədə olacaq, burada 45 binanın damında günəş panelləri quraşdırılacaq. Bununla yanaşı, ərazinin yaşıllaşdırılması layihəsi də həyata keçiriləcək, 200-dən çox palma ağacı əkiləcək.

Özbəkistanın ekologiyaya, ətraf mühitin mühafizəsinə və iqlim dəyişikliyi naziri Aziz Abduhakimov qeyd edib ki, nazirliyin mütəxəssisləri layihəni öyrənmək üçün Azərbaycan kurortunda olublar. O əlavə edib: "Açıqgözü desəm, biz görürük ki, "Sea Breeze" rəhbərliyi bizim bütün şərtləri yerinə yetirməyə hazırdır. Onlar bizim ekoloqları da bu prosese cəlb edəcəklər. Biz bütün təklifləri birləşdirəcəyik və monitorinqi davam etdirəcəyik. Tikintidən əvvəl "yaşıl çərçivə" yaradılacaq".

Su TAO: "Viza tələbinin ləğvi Çin və Azərbaycan xalqları arasında daha dərin mübadiləyə səbəb olacaq"

"Bu ilin aprelində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Çinə dövlət səfəri zamanı Çin ilə Azərbaycan arasında bir çox mühüm sənədlər imzalandı. Onlar arasında iki ölkənin vətəndaşlarının qarşılıqlı olaraq vizadan azad edilməsi ilə bağlı çox mühüm sənəd var. Bu, Çin və Azərbaycan xalqları arasında daha dərin mübadiləyə səbəb olacaq".

Bu sözləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Çin Dövlət Şurası yanında İnkişaf Mərkəzinin Avrasiya Komissiyasının İnkişafı üzrə Tədqiqat İnstitutunun direktor müavini Su Tao iyulun 16-da iki ölkə arasında vizasız səyahət rejiminin qüvvəyə minməsinə şərh edərkən deyib.

"Hər kəsə məlum olduğu kimi, Azərbaycan Cənubi Qafqazda zəngin tarixə və mədəni irsə malik ölkədir. Bir çox çinli alimin və ictimaiyyətin nümayəndələrinin artıq Azərbaycanın tarixi haqqında müəyyən qədər anlayış var. Mən özüm də Azərbaycan tarixi, Bakı haqqında maraq

lanıram. Hesab edirəm ki, turizm sahəsində əməkdaşlığın gücləndirilməsi xüsusilə vacibdir", - deyən ekspert əlavə edib ki, son illərdə global turizm sənayesi sürətlə inkişaf edir və pandemiyadan sonra Çinin turizm sektorunda da sürətli artım müşahidə olunur.

Çinin dünyanın ən böyük turist mənbəyi olduğunu vurğulayan Su Tao deyib ki, Çin vətəndaşları üçün Azərbaycana səfər etmək, orada insanların necə yaşadığı

nı görmək, onun tarixi abidələrinə heyran olmaq və mətbəxindən dadmaq həqiqətən dəyərlidir.

"Mən də daxil olmaqla, bir çox çinli bunu etməyə hazırdır. Mən Mərkəzi Asiya üzrə tədqiqatçıları aparıram. Azərbaycana çoxdan səfər etməyi düşünürdüm. Elə bu viza siyasətindən faydalanmağı çox səbirsizliklə gözləyirəm və imkanım olanda Azərbaycana səfər etməyi və Bakını kəşf etməyi planlaşdırıram", - deyən çinli ekspert bildirib.

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin Çinə dövlət səfəri çərçivəsində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında ümumvətəndaş pasportlarına malik vətəndaşların vizadan qarşılıqlı azad edilməsi haqqında Saziş" müvafiq ölkədaxili prosesi keçdikdən sonra iyulun 16-da qüvvəyə minir. Sazişə əsasən, iki ölkənin etibarlı ümumvətəndaş pasportlarına malik vətəndaşları 30 gün müddətinə viza tələbindən azad edilir.

Hindistanın "ONGC Videsh Limited" şirkətinin nümayəndə heyəti Səngəçal terminalında olub

"Azəri-Çıraq-Günəşli" və Bakı-Tbilisi-Ceyhan layihələrinə payçı olan Hindistanın "ONGC Videsh Limited" şirkətinin baş maliyyə direktoru Anupam Agarvalın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Səngəçal terminalında olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, terminalda qonaqları qarşılayan BP şirkətinin hökumətə işlər üzrə baş müşaviri Qiyami Rəhimli onlara Azərbaycanın neft tarixinin xronologiyası barədə ətraflı məlumat verib.

Dünya tarixində Azərbaycanın əldə etdiyi ilk, neft sənayesində birinciliklər qonaqların diqqətinə çatdırılıb. Bildirilib ki, dünyada ilk dəfə

mexaniki üsul ilə neft quyu su 1846-cı ildə Bakıda - Bibiheybət ərazisində qazılıb. 1897-1907-ci illərdə Bakıdan Batumiyə çəkilmiş boru xətti dünyada ilk ən uzun neft kəməri (833 kilometr) olub. Mtsxeta şəhəri yaxınlığında Bakı-Batumi

marşrutu üzərində olan və bu günümüzdə qədər gəlib çatmış 16 nasos stansiyalarından biri hazırda Gürcüstanın mədəni irs siyahısına daxil edilib. Azərbaycan dünyada ilk dəfə olaraq 1949-cu ildə açıq dənizdən, Xəzərin "Neft daşları"

yatağındakı platformadan neft çıxarmağa başlayıb və bu "Ginnesin rekordlar kitabı"na ilk dəfə neft platforması kimi düşüb.

Qiyami Rəhimli qeyd edib ki, Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Prezident Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə 1994-cü il sentyabrın 20-də nəhəng "Azəri-Çıraq-Günəşli" yatağının işlənilməsi məqsədilə dünyanın 7 ölkəsini təmsil edən 11 beynəlxalq neft şirkətinin iştirakı ilə "Əsrin müqaviləsi" kimi tanınan hasilatın pay bölgüsü haqqında müqavilə imzalanıb. Bu müqavilə keçmiş Sovet məkanında imzalanmış ən böyük hasilatın pay bölgüsü sazişi olaraq ölkəmizin sürətli inkişafına tökan verib, onu regional enerji mərkəzinə çevirib.

Bakı Mühəndislik Universitetinin 2025-ci il üzrə birincisi

Bakı Mühəndislik Universitetinin (BMU) informasiya texnologiyaları ixtisasından məzun olan Səidə Ərəbova 98.94 balla 2025-ci il üzrə ali məktəbin birincisidir.

Universitetdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Bakının Xəzər rayonu Mərdəkan qəsəbəsi Süleyman Rüstəm adına Xarici Dillər Təmayüllü Gimnaziyası müvəffəqiyyətlə bitirən Səidə Ərəbovanın ilk ali təhsil yolu Azərbaycan Tibb Universitetindən (ATU) başlayıb. 2013-cü ildə Dövlət İmtahan Mərkəzinin ali təhsil müəssisələrinə keçirdiyi qəbul imtahanlarında 635 bal toplayaraq ATU-nun müalicə işi ixtisasına ödənişli əsaslarla qəbul olub. 2019-cu ildə həmin universiteti uğurla başa vurub, lakin informasiya texnologiyalarının sürətlə inkişaf etməsi, həyatımızın ayrılmaz bir parçasına çevrilməsi onda innovativ sahələrə güclü maraq oyadıb və dövlətimizin verdiyi imkanlardan yararlanaraq ikinci ali təhsil almaq qərarına gəlib. Bu dəfə I ixtisas qrupuna müstəqil şəkildə hazırlaşaraq 2021-ci ildə keçirilən imtahanlarda 541.8 bal

toplayıb və BMU-nun informasiya texnologiyaları ixtisasına qəbul olub.

BMU-nun tələbəyə yanaşması, müasir və keyfiyyətli təhsil imkanları, elmi-pedaqoji heyətinin peşəkarlığından məmnun qalan Səidə Ərəbova belə bir mühitdə dərslərinə həvəslə çalışıb və universitet birincisi kimi məzun olmağı bacarıb.

O, təhsil aldığı dövrə yüksək fəallığı və bir sıra uğurları ilə seçilib. Belə ki, İnnovasiyalar mərkəzi, "Bilişim Vədisi Bakı" və "Saha Robotics"-in təşkil etdiyi robotik kodlama düşərgəsində iştirak edib. Sonra "Azərbaycan 2030 və dayanıqlı in-

kişaf" tələbə müsabiqəsinə qatılıb. "Girls Code" platformasının təşkil etdiyi təqəddim proqramının qalibi olub və tam təqəddimlə "Data Science" təhsili alıb. Əlavə olaraq İnnovasiya və Rəqəmsal İnkişaf Agentliyi, "StrategEast" və "Oracle"-in təşkil etdiyi "Digital Level Up" proqramının "Data Science" modulu üzrə iştirakçısı olub. Oracle-in "Data Science" professional sertifikatını əldə edib. Eləcə də "Pasha Hub"-in təşkil etdiyi "Future Shapers" proqramının finalçısı olub. Keçən ay "AIAcademy"-də "AI engineer" kursu üçün tam təqəddim qazanıb. Karyerasını sünü intellekt sahəsində qurduğu planlaşdırın BMU birincisi hazırda nüfuzlu özəl şirkətdə sünü intellekt üzrə təcrübə keçir.

Səidə Ərəbova təhsilindəki uğurlarında əvəzsiz rolu olan obyektiv, qayğıkeş müəllimlərinə, heç zaman dəstəyini ondan əsirgəməyən ailəsinə minnətdarlıq edir və karyera yolunun uğurlu başlayacağına, suverenliyi tam təmin edilmiş qalib dövlətimizə faydalı olacağına dərinləndirən inanır.

BMU-nun müəllim-tələbə heyəti üçün Çində təşkil olunan mübadilə proqramı başa çatıb

Bakı Mühəndislik Universiteti (BMU) ilə Çin Xalq Respublikasının Pekin Kimya Texnologiyaları Universiteti (PKTU) arasında beynəlxalq əməkdaşlıq çərçivəsində təşkil olunmuş yay mübadilə proqramı başa çatıb.

Universitetdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, BMU-nun 46 nəfərdən ibarət nümayəndə heyətinin mübadilə proqramında iştirakı müəllim və tələbələr peşəkar inkişafına, global bacarıqlarının genişlənməsinə, eyni zamanda mədəniyyətlərə əsaslı dialoq və dostluğun möhkəmlənməsinə töhfə xarakteri daşıyır.

Proqramın bağlanış mərasimində açılış nitqi ilə çıxış

edən PKTU-nun Beynəlxalq Təhsil Məktəbinin dekan müavini Yu Yue tədbirin beynəlxalq əməkdaşlıq baxımından mühüm əhəmiyyətini vurğulayıb. Ardınca proqram müddətində həyata keçiriləcək fəaliyyətlər dair videoçarx nümayiş etdirilib.

Tədbirdə PKTU-nun Beynəlxalq Təhsil Məktəbinin

rəhbəri Li Qifang və BMU-nun beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru Ətrabə Gül çıxış edərkən iki ali məktəb arasında bu il təməli qoyulmuş əməkdaşlığın - kimya, kompüter, mexanika mühəndisliyi ixtisasları üzrə cari tədris ilindən etibarən həyata keçiriləcək 2+2 modeli üzrə ikili diplom proqramının elmi-

tədris əlaqələrini möhkəmləndirəcəyinə inamlarını ifadə edib və mübadilə proqramında əldə olunan nəticələrdən danışılıb.

Sonra proqramın iştirakçısı, BMU tələbəsi Aysu Cəbraylova Çin təhsil sistemi, universitetlərin tədqiqat imkanları ilə bağlı fikirlərini, eləcə də Çin mədəniyyəti haqqında xoş təəssüratlarını bölüşüb.

Bağlanış mərasiminin sonunda proqram iştirakçılarına sertifikatlar təqdim olunub.

Qeyd edək ki, PKTU ilə BMU arasında əməkdaşlıq eyni zamanda Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Davamlı İnkişaf Məqsədlərindən 4-cü (Keyfiyyətli təhsil) və 17-ci (Məqsədlər üçün tərəfdaşlıq) istiqamətləri dəstəkləyir.

Qazaxda "Qərbi Azərbaycan irsi" kitabının birinci cildi təqdim edilib

Qazax Rayon İcra Hakimiyyəti və Qərbi Azərbaycan İcmasının birgə təşkilatlığı ilə "Qərbi Azərbaycan irsi: Ermənistanla azərbaycanlılara məxsus qəbiristanlıqların sistemli qaydada dağıdılmasının nəticələri və beynəlxalq hüquqi məsuliyyətə dair" hesabət və materiallar adlı kitabın I cildinin təqdimat mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Qazax Ədəbiyyat Muzeyində keçirilən təqdimat mərasimində "Qərbi Azərbaycan irsi" kitabının I cildinə həsr edilmiş videoçarx nümayiş olub.

Qazax Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rəcəb Babayev, Milli Məclisin deputatı Səməd Seyidov, Azərbaycan Yazıçılar

Birliyi Qazax bölməsinin sədri Barat Vüsal və digərləri çıxış edərək bildiriblər ki, bu gün Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə dövlətimiz Qərbi Azərbaycan haqqı qətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması istiqamətində mühüm addımlar atır. "Qərbi Azərbaycana Qayıdış Konsepsiyası" bu istiqamətdə strateji yol xəritəsidir və uğurla icra olunur. O qeyd edib ki, təqdimatı keçirilən "Qərbi Azərbaycan irsi: Ermənistanla azərbaycanlılara məxsus qəbiristanlıqların sistemli qaydada dağıdılmasının nəticələri və beynəlxalq hüquqi məsuliyyətə dair" kitab tariximizi səndələrlə, faktlarla, mədəniyyət nümunələri ilə sübut edən qiymətli mənbədir.

Çıxışlarda diqqətə çatdırılıb ki, Prezident İlham Əliyevin tövsiyəsi ilə Qərbi

Azərbaycan ərazisində azərbaycanlıların tarixən yaratdığı dövlətçilik ənənələri, maddi və qeyri-maddi mədəni irs, maruz qaldıqları tarixi ədalətsizliklər və cinayətlər, itirdikləri maddi-mənəvi sərvətlər haqqında davamlı tədqiqatlar aparılır. Bu istiqamətdə müasir elmi yanaşmalara uyğun yeni fundamental araşdırma - "Qərbi Azərbaycan irsi" tədqiqatlar seriyası nəşr edilməyə başlanılıb. Azərbaycan, ingilis və rus dillərində nəfis tərtibatla çap edilən nəsrin 5 hesabatdan ibarət olması nəzərdə tutulub.

Qeyd edək ki, kitabın müəllifləri Qərbi Azərbaycan İcmasının İdarə Heyətinin sədri, Milli Məclisin deputatı Əziz Ələkbərlili və tədqiqatçı-alim Səbuhi Hüseynovdur.

Pirallahıda sahibkarlarla biznes mühitinin inkişafı barədə müzakirə aparılıb

Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOBİA) təşkilatlığı və Pirallahı Rayon İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə rayonda fəaliyyət göstərən sahibkarlarla görüş keçirilib.

KOBİA-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, tədbirdə sənaye, turizm, ictimai-iaşə, pərakəndə ticarət sahələrində fəaliyyət göstərən 80-dən çox sahibkar, eləcə də dövlət qurumlarının nümayəndələri iştirak ediblər.

KOBİA-nın İdarə Heyətinin sədri Orxan Məmmədov və Pirallahı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vəlif İmanov rayonda sahibkarlıq fə-

aliyyəti, əlverişli işgüzar mühitin yaradılması və mövcud imkanların reallaşdırılması üçün dövlətin dəstək alətləri barədə məlumat veriblər.

Bildirilib ki, 2016-cı ildə yaradılmış Pirallahı Sənaye Parkı qeyri-neft sektorunun inkişafına, xüsusilə də sənaye və əczaçılıq sahəsində sahibkarlığın genişlənməsi üçün xüsusi imkanlar təqdim edir. Sənaye sahəsində istehsalın qurulması üçün sənaye parkının təklif etdiyi güzəştlər və infrastruktur önəmlidir. Sahibkarların müasir çağırışlara uyğun olaraq innovativ və rəqəbatqabiliyyətli istehsalatı yaratması faydalıdır. Eyni za-

manda rayonda fəaliyyət göstərən biznes subyektləri sənaye parkında fəaliyyət göstərən müəssisələrlə əməkdaşlıq imkanlarını dəyərləndirməlidir.

Qeyd olunub ki, rayonda yeni istehsal və xidmət sahələrinin yaradılması, eləcə də bu sektorlarda fəaliyyətin genişləndirilməsi zamanı bazar araşdırmasının aparılması vacibdir. Sahibkarların şəbəkələşməsi və birgə təşəbbüslərə açıq olması kooperasiya və yeni əməkdaşlıqlar baxımından əhəmiyyətlidir. Biznes sahəsindəki yeniliklər, dövlət dəstəyi alətləri barədə məlumatlandırma, əlaqələndirmə və məsləhət xidməti üçün sa-

hibkarlar KOBİA-nın KOB dostu ofislərinə müraciət edə bilərlər.

Tədbir çərçivəsində sahibkarların maliyyəyə çıxış, ictimai-iaşə sahəsində reklam yerləşdirilməsi, müxtəlif dəniz məhsullarının yetişdirilməsinə dəstək və digər məsələlərə bağlı fikir və təklifləri dinlənilib, müvafiq məsələlər ətrafında müzakirələr aparılıb, sualları cavablandırılıb. Həmçinin KOBİA nümayəndələri Pirallahı Sənaye Parkında fəaliyyət göstərən "Diamed Co" MMC-nin spriis istehsalı müəssisəsində olub, istehsal prosesinə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Ruben Vardanyanın məhkəməsində zərərçəkmiş şəxslərin ifadələri dinlənilib

Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, müharibə cinayətləri, habelə terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə ilə bağlı maddələri ilə və digər ağır cinayətlərdə təqsirləndirilən Ermənistan vətəndaşı Ruben Vardanyanın barəsində cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi iyulun 15-də davam etdirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Bakı Hərbi Məhkəməsində hakimlər Zeynal Ağayevin sədrliyi ilə, Anar Rzayevdən və Camal Ramazanovdan ibarət tərkibdə keçirilən açıq məhkəmə iclasında (ehtiyat hakim Günel Səmədova) təqsirləndirilən şəxs bildiyi dildə, yəni rus dilində tərcüməçi, habelə müdafiəsi üçün özünü seçdiyi vəkili təmin olunub.

Hakim Zeynal Ağayev dindirmədən əvvəl məhkəmə prosesində ilk dəfə iştirak edən zərərçəkmiş şəxslərə və zərərçəkmiş şəxslərin hüquqi varislərinə qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş hüquqlarını və vəzifələrini izah edib.

Ardınca təqsirləndirilən Ruben Vardanyan məhkəməyə bir neçə vəsatət təqdim edib. Deyib ki, müdafiə tərəfi bundan əvvəl iclas protokolları ilə tanış olmaq üçün ərizə ilə müraciət edib. O xahiş edib ki, vəkili Avraam Berməna onun iştirakı olmadan da iclas protokolları ilə tanış olmasına şərait yaradılsın.

Iclasla sədrlik edən hakim Zeynal Ağayev bildirib ki, vəsatət təmin olunur. Bu, təqsirləndirilən hüquqdu. Təqsirləndirilən Ruben Vardanyana və onun vəkili Avraam Berməna iclas protokolları ilə tanış olmaq üçün daim şərait yaradılıb və bundan sonra da yaradılacaq.

Sonra Ruben Vardanyan bütün məhkəmə iclaslarından əvvəl ona vəkili ilə konfidensial görüşmək üçün imkan yaradılmasını xahiş edib. Bildirib ki, onda müəyyən suallar yaranır və bunu vəkili ilə müzakirə etmək istəyir.

Məhkəmə bu vəsatəti də təmin edib. Hakim Zeynal Ağayev deyib ki, onsuz da hər iclasdan əvvəl onlara davamlı olaraq konfidensial görüş üçün imkan yaradılır və bundan sonra da digər hüquqları kimi, bu hüququ da təmin ediləcək.

Üçüncü vəsatətini təqdim edən Ruben Vardanyan bildirib ki, bundan əvvəl o və vəkili məhkəmə protokollarındakı qərarların çıxarışlarının onlara təqdim olunmasını xahiş ediblər. Hakim Zeynal Ağayev diqqətə çatdırıb ki, hansı iclasların protokollarının qərarlarının çıxarışları ilə tanış olmaq istəyirlərsə, buna dair məhkəməyə siyahı təqdim etsinlər. Həmin siyahıya uyğun olaraq sonodur müdafiə tərəfinə çatdırılacaq. Ruben Vardanyan məhkəmənin keçirdiyi 6 ay müddətində verdiyi bütün vəsatətlərlə bağlı qərarların çıxarışları ilə tanış olmaq istədiklərini bildirib. Hakim həmin çıxarışların bir hissəsinin artıq onlara verildiyini, digərlərinin də təqdim olunaçağını deyib.

Ruben Vardanyanın vəkili Avraam Berman da təqsirləndirilən vəsatətlərini müdafiə etdiyini söyləyib. Bundan sonra ifadə verən zərərçəkmiş şəxsin hüquqi varisi Ramil Manafov qeyd edib ki, övladı Qiyas Manafov Ermənistan silahlı qüvvələrinin qalıqları və qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələrinin atdığı minaatan mürəmmisinə parlaması nəticəsində həlak olub. O, dünyasını dəyişən zaman 19 yaşı var idi.

Zərərçəkmiş şəxs Beyrək Zülfüqarov ifadəsində düşmən tərəfindən açılmış atəş nəticəsində güllə yarası aldığını deyib. O, dövlət ittihamçısı Təranə Məmmədovanın sualına cavabında hadisənin Xocavənd istiqamətində baş verdiyini söyləyib.

Minuri Səforli ifadəsində bildirib ki, qarşı tərəfdən atılmış minaatan mürəmmisinə parlaması nəticəsində sol ayağından xəsarət alıb. O, dövlət ittihamçısı Fuad Musayevin suallarına cavabında hadisə zamanı yanında olmuş Vüsal Lətifovun da xəsarət aldığını diqqətə çatdırıb.

Zərərçəkmiş Sədi Əliyev Xocavənddə Ermənistan silahlı qüvvələrinin qalıqları və qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələrinin atdığı əl qumbarasının parlaması nəticəsində xəsarət aldığını deyib.

Baş prokurorun böyük köməkçisi Vüsal Əliyevin suallarına cavabında zərərçəkmiş şəxs Əli Zeynalov Ağdam rayonunda düşmən tərəfindən basdırılmış minaya düşməsi nəticəsində müxtəlif xəsarətlər aldığını bildirib.

Dövlət ittihamçısı Nəsir Bayramovun suallarını cavablandıraraq zərərçəkmiş Cavid Şavqatlı isə Ağdamda Ermənistan silahlı qüvvələrinin qalıqları və qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələrinin atdığı minaatan mürəmmisinə parlaması nəticəsində xəsarət aldığını qeyd edib.

Rüstəm Rüstəmov Kəlbəcər rayonunun Vəng kəndində düşmən tərəfindən açılmış artilleriya atəşi nəticəsində qəlpə yarası aldığını söyləyib.

Zərərçəkmiş Salman Budaqov ifadəsində Kəlbəcərdə düşmən tərəfindən atılmış əl qumbarasının parlaması nəticəsində yaralandığını deyib.

Göray Ağayev Xocalıda Ermənistan ordusunun qalıqları və qanunsuz erməni silahlı dəstələri tərəfindən açılmış atəş nəticəsində yaralandığını bildirib.

Sənan Məmmədov ifadəsində Ağdamda düşmən tərəfindən açılmış atəş nəticəsində başının arxa tərəfindən yaralandığını deyib. O, dövlət ittihamçısı Vüsal Abdullayevin suallarını cavablandırarkən hadisə zamanı ölənlərin və yaralananların olduğunu qeyd edib.

Rəbil İsmayilov qarşı tərəfdən atılmış minaatan mürəmmisinə parlaması nəticəsində xəsarət aldığını söyləyib. Zərərçəkmiş Nurlan Təverdiyev Xocavənd istiqamətində Ermə-

dəstələrinin atdığı minaatan mürəmmisinə parlaması nəticəsində yaralandığını söyləyib.

İzzət Vəliyev Kəlbəcər rayonunda düşmənin açdığı snayper atəşi nəticəsində yaralandığını bildirib.

Zərərçəkmiş digər şəxslər Rövşən Nuriyev, Natiq Qasimzadə, Murad Sadiq düşmənin tənqidatları nəticəsində müxtəlif xəsarətlər aldıklarını qeyd ediblər.

Məhkəmə prosesində həmçinin zərərçəkmiş şəxslərin barələrində keçirilmiş məhkəmə-tibbi ekspertizasının rəyləri elan olunub.

Məhkəmənin növbəti iclası iyulun 22-nə təyin edilib.

Xatırladaq ki, Ruben Vardanyan Azərbaycan Respublikası CM-in 100.1, 100.2 (təvəzükar müharibəni planlaşdırma, hazırlama, başlama və aparma), 107 (əhalini deportasiya etmə və məcburi köçürmə), 109 (təqib), 110 (insanları zorakılıqla yoxa çıxarma), 112 (beynəlxalq hüquq normalarına zidd əzədlərdən məhrum etmə), 113 (işğal), 114.1 (müddəllət), 115.2 (müharibə qanunlarını və adətlerini pozma), 116.0.1, 116.0.2, 116.0.10, 116.0.11, 116.0.16, 116.0.18 (silahlı münaqişə zamanı beynəlxalq humanitar hüquq normalarını pozma), 120.2.1, 120.2.3, 120.2.4, 120.2.7, 120.2.11, 120.2.12 (qəsdən adam öldürmə), 29,120.2.1, 29,120.2.3, 29,120.2.4, 29,120.2.7, 29,120.2.11, 29,120.2.12 (qəsdən adam öldürməyə cəhd), 192.3.1 (qanunsuz sahibkarlıq), 214.2.1, 214.2.3, 214.2.4 (terrorçuluq), 214.1 (terrorçuluğu maliyyələşdirmə), 218.1, 218.2 (cinayətkar birlik yaratma), 228.3 (qanunsuz olaraq odlu silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı, partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və gözdirmə), 270-1.2, 270-1.4 (aviasiya təhlükəsizliyinə təhdid yaranan əməllər), 278.1 (hakimiyyəti zorla ələ keçirmə və ya onu zorla saxlama, dövlətin konstitusiyası quruluşunu zorla dəyişdirmə), 279.1, 279.2, 279.3 (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələri və ya qrupları yaratma) və 318.2-ci (Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə) maddələri ilə ittiham olunur.

Azərbaycanın qaldırdığı məsələlər global gündəmin formalaşmasına təsir edir

"Yeni Kaledoniya ilə Fransa arasında əldə olunan son razılaşma layihələri və bu istiqamətdə atılan addımlar uzun illərdir müstəmləkəçilik əsərlərində yaşamış kanak və digər yerli xalqların yeni tarixinin başlanğıcı olmaqla yanaşı, həm də bəzi önəmli amilləri özündə ehtiva edir. Uzun illərdir ki, müstəmləkəçilikdən əziyyət çəkən millətlərin üzlaşdiyi çətinliklər Fransa kimi digər Qərbi dairelərinin də diqqətindən kənarda qalır, məsələlərə əksər hallarda biganə yanaşılır, həmin xalqların haqq səsi batırılırdı". Bu sözləri AZƏRTAC-a açıqlamada politoloq Ülviyyə Zülfiqar söyləyib.

O bildirib ki, Azərbaycan global platformalarda unudulmaqda olan, gərmədən gələn bu haqsızlıqları dəfələrlə beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırıb. Prezident İlham Əliyevin COP29-un açılışındakı çıxışında müstəmləkəçilik və hələ də müstəmləkə əsərlərində qalan xalqların problemlərinə birbaşa toxunması bu məsələlərin beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılmasında mühüm rol oynadı. Azərbaycan bu addımı ilə yalnız regionda deyil, global miqyasda da ədalət və bərabər hüquqlar uğrunda çıxış edən dövlət mövqeyi sərgilədi. Ölkəmiz nümayiş etdirdi ki, global miqyasda hər zaman haqlı olanın, haqlı olsa da, zəif olduğu üçün özələn və ədalətin tərəfindədir.

"Azərbaycanın təşəbbüsləri və qabartdığı problemlərdən dolayı beynəlxalq ictimaiyyətdə formalaşan təzyiqlər Fransa rəhbərliyini məsələyə diqqət ayırmağa vadar etdi. Prezident Emmanuel Makronun Yeni Kaledoniya ilə danışıqlarda kompromisə hazır olmaqla bağlı mövqeyi nümayiş etdirməsi, notisi etibarilə əldə edilən razılaşmaları Azərbaycanın bu istiqamətdəki fəaliyyətinin nəticəsi, yəni uğuru kimi qiymətləndirmək olar.

Bütün bunlar bir daha təsdiqləyir ki, Azərbaycan təcə regionda deyil, beynəlxalq miqyasda da söz sahibidir. Azərbaycanın qaldırdığı məsələlər global gündəmin formalaşmasına təsir göstərir və müstəmləkəçilik kimi həssas, ədalət tələb edən mövzularda dünya miqyasında diqqətin artmasına, real nəticələrin əldə olunmasına zəmin yaradır. Bu da Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə artan diplomatik çəkisini və həlledici gücünü nümayiş etdirən mühüm nümunədir", - deyər Ü. Zülfiqar söyləyib.

Ermənistanda sülh müzakirələri davam edir

Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin Əbu-Dabi görüşlərində sülh müqaviləsi ilə bağlı danışıqları İrəvanda böyük əks-səda doğurub. Məğlub ölkədə qeyd edilir ki, hər iki tərəf bəzi məsələlərin həllində razılığa gəliblər. Xüsusi olaraq vurğulan ki, yaxın keçmişdə baş tutan görüşlərdən sonra əgər Ermənistanın rəhbərliyi bütün reallıqları etiraf edərsə və çıxış yolunu Azərbaycanla münasibətlərin normalaşmasında görürsə, onda niyə sülh müqaviləsinin imzalanması uzanır?

Ermənistanın "Past" nəşri yazıb ki, Əbu-Dabidə İlham Əliyev və Nikol Paşinyan arasında təxminən 5 saat davam edən birbaşa danışıqlar aparılıb. Nəşr qeyd edib ki, bu qədar uzun sürən görüşü baxmayaraq, onun məzmunu ilə bağlı yayılan məlumatlar və "sızımlar" olduqca qısa və natamam olub: "Hər halda, görüşdən əd sonra bir çox şərhçilər Ermənistanın xarici işlər nazirinin müavininin sonradan "təkiş və izahata ehtiyac duyan" açıqlamalarına əsaslanaraq qeyd ediblər ki, Zəngəzur dəhlizinin açılması məsələsi müzakirə olunub. Bu barədə çoxsaylı müzakirələr, şərhlər və fikirlər səslənib".

Ermənistanın "HayaKve" milli vətəndaş assosiasiyasının koordinatoru, erməni ictimai xadim Avetik Çalabyan İlham Əliyevlə Nikol Paşinyan arasında Əbu-Dabidə keçirilən görüşü şərh edərək deyib ki, yekun razılaşma yoxdur, əks halda, bu, bəyanatda qeyd olundu və ya memorandum imzalanardı.

Onun sözlərinə görə, sülh müqaviləsinin müxtəlif komponentləri müzakirə olunur: "Təbii ki, orada Qarabağ məsələsi, ümumiyyətlə, müzakirə olunmur, çünki Paşinyan həmin səhifəni bağlamağa çalışır və bununla da faktiki olaraq bütün məsələləri müzakirə üçün Ermənistanın ərazisinə götürür. Onun siyasəti ona gətirib çıxır ki, Azərbaycanın bütün məsələlərin müzakirəsini Ermənistanın ərazisinə keçirmək imkanı var".

Çalabyan qeyd edib ki, Paşinyan cətin vəziyyətə düşüb, çünki bir tərəfdən, erməni xalqı öz gözləntiləri ilə, digər tərəfdən isə, İlham Əliyev və ona dəstək verən Türkiyə Prezidenti öz tələblərini irəli sürürlər və onun maneəvər etmək imkanı yoxdur.

Erməni siyasi xadim Samvel Fərmanyan sosial şəbəkə hesabında yazıb ki, Azərbaycan artıq Türkiyə ilə bütün nəqliyyat-kommunikasiya xətlərinə malikdir - avtomobil yolları, dəmir yolu (Bakı-Tbilisi-Qars), neft kəməri (Bakı-Tbilisi-Ceyhan) və qaz kəməri (Bakı-Tbilisi-Ərzurum). Həmçinin Naxçıvanla quru əlaqəsi üçün İran ərazisindən alternativ marşrut da var: "Sənin "sülh kəşməsi" adlandırıldığı layihə, nə qədər çəşdirilməyə çalışsan da, faktiki olaraq İlham Əliyevin Zəngəzur dəhlizi adlandırdığı ilə eynidir. Sən və sənin tərəfdarların bu layihəni yalnız Azərbaycanın əsas hissəsi ilə Naxçıvanı birləşdirəcək yol kimi deyil, həm də Şərqi Qərblə, Mərkəzi Asiya və Çin bazarlarına Avropa ilə birləşdirəcək global iqtisadi təşəbbüs kimi təqdim edirsiniz. Sizin fikrinizə, bu təşəbbüs Ermənistan üçün iqtisadi cəhətdən sərfəli olacaq, təhlükəsizlik səviyyəsini artıracaq".

O bildirib ki, Avropa İttifaqı da Paşinyana bu məsələdə səs verir.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Tramp Ukraynanı silahla təmin etməkdə NATO ilə razılaşmış

O, Rusiyanın mövqeyindən məyus olduğunu deyir

ABS Prezidenti Donald Tramp Moskvaya Ukrayna ilə silahlı münaqişəyə 50 gün ərzində son qoymağa çağırır və bunu bacarmasa, ona və ticarət tərəfdaşlarına çox sərt təriflər təbiiq edəcəyini deyib. Bundan əlavə, ABS və NATO Kiyevə "həqiqətən, böyük miqdarda hərbi texnika" tədarük etmək barədə razılığa gəliblər.

NATO-nun baş katibi Mark Rutte ilə "oval" kabinetdə görüşən Donald Tramp Rusiya lideri Vladimir Putindən məyus olduğunu və Rusiyanın Ukrayna ilə münaqişəsinin həlli ilə bağlı mövqeyindən narazı qaldığını bildirib. "Mən fikirləşirdim ki, biz çoxdan razılaşmalıyıdık, lakin bu, hələ də davam edir" deyə Ağ Evin rəhbərinin sözlərinə görə, o, Ukraynadakı müharibə məsələsində Rusiya ilə təxminən dörd dəfə razılığa gəldiyini zənn edib və hər dəfə də zənnində yanlış olduğunu görüb. Əvvəzində "50 gün ərzində razılığa gəlməsək, çox sərt təriflər təbiiq edəcəyik, təxminən 100 faiz təriflər" vurğulayan Tramp bunların Rusiyanın ticarət tərəfdaşlarına yönəlməsi "ikinci dərəcəli təriflər" olacağını bildirib.

ABS Prezidenti Ukraynaya milyardlarla dollar dəyərində hərbi texnikanın verilməsinə də qeyd edib: "Vaşinqton ən keyfiyyətli silahlar istehsal edəcək və onları NATO-ya göndərəcək, sonra isə alyans onları lazım olan yerdə göndərəcək". "Reuters" agentliyinin məlumatına görə, bu təhizatlara Patriot raket sistemləri və batareyaları daxil olacaq. Trampdan Patriot raketlərini tədarük edib-ətməyəcəyini soruş-

duqda o deyib ki, "bu, batareyaları olan tam bir komplektdir".

Digər ölkələrin sifariş etdiyi 17 Patriot batareyasının bəziləri və ya hamısı tezliklə Ukraynaya göndərilə bilər. NATO-nun baş katibi Mark Rutte bu qərarı "həqiqətən böyük bir iş" adlandırır. Onun sözlərinə görə, bu o deməkdir ki, Ukrayna hava hücumundan müdafiə üçün, həqiqətən, böyük miqdarda hərbi texnika, raket və sursat ala bilər.

Bununla belə, analitiklər Trampın 50 gününün çox uzun olduğunu və Kremlə böyük maneəvər imkanı verdiyini deyirlər. Unutmayaq ki, indiyə qədər Putinə ultimatumlar heç bir nəticə verməyib. BBC-nin təhlükəsizlik üzrə müxbiri Frank Qardner yazır: "Ağ Evin son açıqlamaları Ukrayna üçün çox ümidverici görünür. Kiyev öz torpağında vəd edilmiş müdafiə silahlarını gördəndə daha da həvəslənəcək. Ancaq

Prezident Trampın atəşəks üçün Rusiyaya verdiyi 50 günlük ultimatumuna gəlinə, biz əvvəllər də bunu görmüşük və böyük ümidlərimiz həm Putin, həm də Tramp tərəfindən poçt edilib". O, həmçinin xatırladı ki, mayda Avropanın dörd böyük ölkəsinin - Fransa, Almaniya, Britaniya və Polşanın liderləri Kiyevdə olaraq Moskvaya ultimatum təqdim ediblər: atəşəks və ya sərt sanksiyalar.

Qardner hesab edir ki, bu dəfə hər şey fərqli ola bilər, çünki Donald Tramp, ən azı, açıq şəkildə Rusiya liderindən narazılığını bildirir: "Ammma 50 gün Kremlə maneəvər etmək üçün geniş imkan yaradır, təhdid altında olan sanksiyaları qabaqlayan əks təklif hazırlamaq üçün vaxt verir. İndiki döyüş tempində Rusiya 50 gün ərzində gecə bombardmanları zamanı nəzəri olaraq Ukraynaya 25 min pilotsuz uçan aparat və raket buraxa bilər".

BBC-nin Şimali Amerika müxbiri Entoni Zunker isə öz şərhində Ağ Evin xarici siyasətindəki dramatik dönüşü qeyd edir. Zunkerin bildirdiyinə görə, bu, Trampın sadəcə səbrinin tükəndiyi üçün baş verib. Hələ aprel ayında Vladimir Putin Ukraynada bombardmanları davam etdirərkən ABS Prezidenti onun müharibəni dayandırmaqda həqiqətən maraqlı olub-olmaması ilə bağlı şübhələnməyə başlamışdı. "Düşünürəm ki, bəlkə də o, müharibəni dayandırmaq istəmir; o, sadəcə, mənə manipulyasiya edir", - Tramp özünün "Truth Social" şəbəkəsində belə yazmışdı.

İndi Tramp təcə silah vəd etmir, həm də Rusiyanın özünü və Moskvaya ilə iş görəndə hər kəsi yüksək təriflərlə hədələyir. Və belə görünür ki, ABS-dəki bütün siyasi qüvvələr hadisələrin bu cür dönüşünü bəyənirlər.

Senatın Xarici Əlaqələr Komitəsində rəhbər vəzifə tutan demokrat senator Cin Şahin deyib ki, Prezident Ukrayna məsələsində, nəhayət, özünə gəlir: "Bu [silah] elanı NATO-nun Putinin Ukraynaya qarşı aqressiv müharibəsi və müttəfiqliyimizi sarsıtmaq söyləri qarşısında geri çəkilməyəcəyinə dair güclü bir siqnalıdır".

Son məlumata görə, ABS Prezidenti Donald Tramp BBC ilə telefon danışığında Rusiya Prezidenti Vladimir Putindən məyus olduğunu, lakin hələ də ümidini itirmədiyini bildirib. Ona güvənib-güvənmədiyini soruşduqda Tramp belə cavab verib: "Demək olar ki, heç kimə güvənmirəm".

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Mədəniyyət

Sənət dünyası

Mügənninin yaşı mahnılarının ömrü qədərdir

Əlli beş il... Onun ömrünə düşən illərin sayı bu qədər oldu. Ecazkar səsinin ömrü isə əbədidir.

Məmmədbağır Bağırzadə 1950-ci il iyulun 21-də Bakının Nardaran kəndində dünyaya gəlib. Uşaqılıq illərindən Nardaran kəndində keçirilən toylarda, el şənliklərində məşhur xanəndələrin oxuduqları muğamlar, xalq mahnıları ruhunu pərvəzləndirir, onu sanki nağıllardan da şirin, sehirli bir aləmə aparır.

Musiqiyə beləcə könül verdi. Eşitdiyi, yaddaşından öncə könlünə yazdığı muğamları, mahnıları ararib özü üçün zümzümə etməyə başladı. Səsinin gözəlliyi, mələhəti eşidənlərdə Məmmədbağır Bağırzadənin istedadına əminlik yaradı. Bir də gördü ki, ətrafında onun da oxumasını arzulayanlar, onu da dinləmək istəyənlər var.

Bir çoxları kimi Məmmədbağır Bağırzadə üçün də xanəndəliyə başladığı illərdə toylar, el şənlikləri sənət yoluna aparar ilk cığır idi. Sənət meydanında böyük sənətkarların olduğu zamanda gənc, həm də əvvəldən ciddi, abırılı, utancaq olan Məmmədbağır üçün qapı açmaq, öz bacarığını göstərmək asan deyildi. Ancaq bülür kimi saf, şaqqar səsi sanki sehirli bir gücə malik idi. Dinləyənləri dərhal cəlb edir, heyran qoyurdu.

Gənc Məmmədbağır ürəkden bağlı olduğu xalqın musiqisinin, muğamlarının, şeiriyyətinin vurğunu idi. O, Bakının kəndlərində hər söhbəti bir dərslər olan, məlumatlı, bilikli, dünyagörmüş insanların danışdıqlarını dinləməkdən doymurdu. Beləcə, Azərbaycanın zəngin musiqisinin, muğamlarının, klassik ədəbiyyatının, xüsusən qəzəllərinin inceliklərini öyrənirdi.

Məmmədbağır Bağırzadə 1970-ci ildə Nardaran qəsəbə klubunda xalq çalğı alətləri ansamblının bədii rəhbəri işləməyə başladı. Musiqi sahəsində təhsil almaq onun ən böyük arzularından idi. 1979-cu ildə Asəf Zeynalı adına Musiqi Texnikumuna (hazırda Azərbaycan Milli Konservatoriyası nəzdində Musiqi Kolleci) daxil oldu. Texnikumun muğam şöbəsində Xalq artisti Əlibaba Məmmədovun sinfində oxudu. Sonralar təhsilini Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutunda (indiki Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti) davam etdirdi, müxtəlif illərdə Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında, Dövlət Konservatoriyasında işlədi. 1985-ci ildən ömrünün sonunadək Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri Komitəsinin solisti oldu.

O, muğam ifaçılığımızın dəyərli ənənələrini böyük məsuliyyət və sədaqətlə qoruyub yaşadır, davam etdirirdi. Məmmədbağır Bağırzadə həm də özünün bənzərsiz mahnıları ilə tanınırdı. Bəstələdiyi mahnılar ilk ifasından sevilir, məşhurlaşdı. Məmmədbağır Bağırzadə xalq mahnılarının, eləcə də digər bəstəkarların yaradıcılığına da tez-tez müraciət edirdi. Onun repertuarına Oqtay Kazımın, Nəriman Məmmədovun, Tahir Əkbərin, Ələkbər Tağıyevin və başqa bəstəkarların mahnıları daxil idi.

Onu efrə Ələkbər Tağıyev götürdi. Ancaq bütün Azərbaycanda tanınan, şöhrətləndirən yalnız televiziya ilə yayılmaqla kifayətlənmədi. Məmmədbağır Bağırzadə rəhbərlik etdiyi "Dilkəş" instrumental ansamblı ilə respublikanın bütün bölgələrində çıxışlar edir, hər yerdə sevgi və rəğbətlə qarşılanırdı.

Keçmiş SSRİ-nin ayrı-ayrı şəhərlərində keçirilən mədəniyyət günlərində, dünyanın müxtəlif ölkələrində - Türkiyədə, İranda, Almaniyada, Misirdə, Hindistanda, Şri-Lankada, Əlcəzairdə, Macarıstanda, Fransada, Norveçdə qastrol səfərlərində iştirak edən müğənni milli musiqimizin təbliğində öz bacarığını ösirgəmədi. Minlərlə musiqisevər mahnılarımızı, muğamlarımızı onun səsi ilə dinləyib sevdi. Həm də Azərbaycan musiqi sənətinə xidmətləri diqqətdən kənarda qalmadı. Məmmədbağır Bağırzadə ifaçılıq sənətindəki uğurlarına görə 1989-cu ildə "Əməkdar artist", 2002-ci ildə isə "Xalq artisti" fəxri adlarına layiq görüldü.

Bənzərsiz səsi ona ilahinin bəxş etdiyi xoşbəxtlik idi. Məmmədbağır Bağırzadə bu xoşbəxtliyin böyüklüyünü də, qədirciyəmətinə də çox yaxşı bilirdi. Odu ki, həmişə səsinə qoruyurdu. Oğlu Rahim Bağırzadə müsahibəsində atası haqqında deyib: "Dondurmanı ilk dəfə 51 yaşında yeyib. ...Mən onda məəttəl qaldım. Çünki atam səsinə görə heç vaxt soyuq şeylər yemədi. Bir də gördük atam ağlayır. Bacım ondan ağlamağının səbəbini soruşanda atam

onun başını sıgallayıb dedi: "Mən siz yaşda olanda pulum yox idi dondurma almağa, sonralar da sənətim imkan vermədi".

Onu sənət aləmində fərqləndirən yalnız bənzərsiz səsi, təkrarsız ifa tərzidi deyildi. Məmmədbağır Bağırzadə ağayana, ciddi, ləyaqətli insan olduğuna görə hörmət, ehtiram qazanmışdı. Davranışı kimi, geyim-keçimi ilə də çoxlarına nümunə idi. Rahim Bağırzadə atasının geyiminə və xarici görünüşünə çox tələbkar olduğunu deyir: "Hər yer üçün ayrıca geyimlər, paltarları birca qırıq da yoxdur. Adamlar onun soliqəsinə heyrat edirdilər".

Məmmədbağır Bağırzadənin şair Zivər Ağayevanın sözlərinə bəstələdiyi "Kimlərə qaldı dünya" mahnısının sözləridir:

Kimlərə qaldı dünya
Dolub boşaldı dünya
Olmadı sirin açan
Sehirli qaldı dünya...

Məmmədbağır Bağırzadə sirrini sırdaşa verməyən bu əsrarəngiz dünya ilə 2005-ci il oktyabrın 30-da vıdalaşdı. Onun bir zamanlar şövlə ifa etdiyi "Belə qəmli dayanma", "Sən gəlməz oldun", "Axsamlar", "Tello", "İstəmir məni", "Darıram sənin üçün", "Azərbaycan oğluyam", "Sənli günlərim", "Gecə yaman uzundur" və başqa mahnılar lent yazılarında qalır. Həmin mahnılar yenə sevilə-sevilə dinlənir və bir daha inandırır ki, sənət əbədi, sənətkarlar unudulmazdır.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Premyera

Teatrsevərlər "Ümid işığı"na toplaşdılar

Bu günlərdə tamaşaçılar Şuşa Dövlət Musiqili Dram Teatrında tanınmış yazıçı-publisist, Əməkdar jurnalist Zemfira Məhərrəminin "Ümid işığı" pyesinin əsasında hazırlanmış birhissəli tamaşaya baxdılar. Lirik-psixoloji janrda yazılmış dram əsəri Zemfira xanımın yubileyinə həsr olunmuşdur.

Müəllif pyesdə min illərdən bəri yaddaşlarda daşlaşmış həyat gerçəkliklərinə sadıq qalaraq narahat dünyamızın əzəli-əbədi dəyərlərini üzərinə işıq salır. "Ümid işığı" bir-birini saf məhəbbətlə sevən, amma gözənilmədən müəyyən çətinliklərlə qarşılaşan iki gəncin ağrı-acılarına, üzüntülərlə dolu olan həyat dramıdır. Əsərdə insan və cəmiyyət, valideyn-övlad münasibətləri, ailə qurmağa oyununcu kimi baxanların faciəsi, maneələr, münasibətlər, özündə güc tapıb mübarizə aparmaq, qeyri-sağlam həyat tərzindən uzaqlaşmaq cəhdləri rejissorun maraqlı yozumları ilə müxtəlif məziyyətlərlə tamaşaçılara çatdırılır.

Yeni səhnə əsərinin quruluşçu rejissoru Əməkdar artist Nazir Rüstəmov, quruluşçu rəssam Valeh Məmmədov, musiqi tərtibatçısı Azər Məmmədovdur. Tamaşada Xalq artisti Şükufə Musayeva, Əməkdar artistlər Teymur Məmmədov və Nazir Rüstəmov, aktyorlar Zəhra Salayeva, Sürahi Əliməmmədova, Cavidan Kəməməli, Püstəxanım Zeynalova, Bahar Həmzəyeva, Mətanət Eres, Təranə Əliyeva, Dürdənə Dünyamaliyeva, Orxan Alishov, Əhliman Əşrəddi, Cavid Cavadzadə, Sahib İbrahimov və başqaları iştirak edirlər.

"Ümid işığı"nın premyerasına xeyli tamaşaçı gəlmişdi. Pyesin nümayişindən əvvəl çıxış edən əsərin quruluşçu rejissoru Nazir Rüstəmov dedi ki, bu gün bizim hamımızı Şuşa Dövlət Musiqili Dram Teatrının bu möhtəşəm salonuna və səhnəsinə xoş bir istək, maram gətirib: "Artıq iki gündür ki, teatrımızda premyeradır. Publisistikamızda, nəsrimizdə dəst-xəti olan tanınmış yazıçı, Əməkdar jurnalist və bu gündən həm də dramaturq adı daşımağa mənəvi haqqı olan Zemfira Məhərrəminin "Ümid işığı"na toplaşmışıq. Bu ələmətdə gün münasibətilə Zemfira xanımı təbrik edir, teatrımızın kollektivi adından ona yeni yaradıcılıq uğurları arzulayıq".

Zemfira Məhərrəmi çıxış edərək tamaşaçılara pyesə baxmaq üçün gəldiklərinə görə təşəkkür etdi: "Bu gün hamımız üçün, elə doğma Şuşa Dövlət Musiqili Dram Teatrının kollektivi üçün də xoş bir gündür. Çünki hər doğulan əsər yaradıcı kollektivin uğurudur, sevincidir. Bu gün çox xoşbəxtəm, çünki arzusundakı oğluma bir əsərim tamaşaya qoyulub. Bizim üçün əlverişli şərait yaratdığına görə teatrın rəhbərliyinə - Yadigar Muradova minnətdarlığımı bildirirəm. Ümid edirəm ki, tamaşa hamımızın ürəyincə olacaq. "Ümid işığı"nı böyük məhərrələrlə səhnələşdirən quruluşçu rejissor Əməkdar artist Nazir Rüstəmovla və bütün yaradıcı kollektivə "çox sağolun" deyirəm".

Milli Məclisin deputatı, filologiya elmləri doktoru Elnarə Akimova çıxış edərək yazıçı-publisist Zemfira Məhərrəminin yaradıcılıq yolundan ətraflı söz açdı. Dedi ki, Zemfira xanımın istər

publisistikasında, istərsə də nəsrində iki mövzu aparıcı xətt kimi özünü qabarıq şəkildə göstərir: "Bunlardan biri Qarabağ müharibəsi, ikincisi isə bu müharibədə həyatı param-parça olmuş qadın taleləridir. Onun qələmindən çıxmış bir çox hekayə və povestdə, publisistik məqalələrdə Azərbaycan qadınının Qarabağ müharibəsində göstərdiyi qəhrəmanlıqlar da parlaq şəkildə əks etdirilib. Zemfira Məhərrəmi adi bir həyat hekayəsini canlı əhvalatlar şəbəkəsinə uğurla birləşdirməyi bacaran nasirdir. Onun yaradıcılığında ən çox diqqəti cəlb edən, sevdiiy maraqlı məqamlardan biri də hekayələrində ümid çıraqının şöləsinin gur olmasıdır. Çox sevincidir ki, "Ümid işığı" pyesi də elə bu ruhda, bu ovqatda yazılıb. Sevgiyə mane olan bütün təzadlı məqamlara sonda qadın dəyənəti qalib gəlir".

Tədbirdə Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri, Azərbaycan Yazıçılar Birliyi sədrinin müavini,

"525-ci qəzet" in redaktoru yazıçı-publisist Rəşad Məcid də çıxış etdi. Bildirdi ki, teatr yarandığı gündən həmişə işıqlı, düşüncəli insanları ətrafına toplayıb: "Bu gün biz də elə yazıçı-publisist Zemfira Məhərrəminin "Ümid işığı"nın nuruna yığılmış. Yaradıcı adamlar üçün belə ələmətdə günlər həmişə yaddaqalan və unudulmaz olur. Müxtəlif müsabiqələrdə iştirak edib və qalib gələn Zemfira xanımın ilk hekayələrini "525-ci qəzet"də çap etmişik. Bildiyimə görə, Zemfira Məhərrəmi hazırda roman üzərində işləyir. İnanıram ki, bu əsər də oxucular tərəfindən rəğbətlə qarşılanacaq. "Ümid işığı" onun ilk pyesidir. Zemfira xanım bir dramaturq kimi də özünü sınayıb. Bu sınaqdan uğurla çıxıb".

Çıxışlar yekunlaşandan sonra tamaşa başlandı - işıqlar söndü, salona sakitlik çökdü, aktyorlar səhnəyə çıxdı. Aktyorlar fərqli ailələr arasındakı antoqonist düşüncələrin iki sevan gəncin tale yollarına necə də mənfi, keçilməz maneələr yaratdığını bacarıqla nümayiş etdirdilər. Sanki həyatın iç üzünü açıb tamaşaçılara göstərdilər. Ədəbiyyatın, sənətin əbədi mövzusu olan sevgi üzərində qurulan əsər bir annin içində tamaşaçıları sehirləyir. İki bir-birini sevan gənclər doğulduqları və böyüdükləri ailələrin vəziyyətinə görə həyatın dibinə yuvarlanmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qalırlar. Qız ağlını itirmək, oğlan ayağına qoşulmaq həddinə çatır. Belə bir məqamda övladların xoşbəxtliyini bütün var-dövlətlərindən üstün tutan valideynlərin sağlamlıq düşüncəsinin ümid işığı onların üzərinə düşür. Lirik-psixoloji dram janrında qələmə alınmış pyes müsbət sonluqla, xoşbəxt gələcəyə bəslənən ümidlə başa çatır. Ürəkden axıb gələn sevgi, saf məhəbbət bütün antoqonist ziddiyyətlərə qalib gəlir. Bir-birini böyük məhəbbətlə sevən gənclər əsərin sonunda ümid işığına doğru gedirlər.

Xüsusi qeyd edilməlidir ki, pyesdə gənclərə sevgi və məhəbbətləri uğrunda mübarizə aparmağa, qalib gəlməyə, qarşılaşdığı maneələri aradan qaldırmağa güclü, sonsuz və həmişə ucadan eşidiləcək bir çağırış var. Bu çağırış gəncləri xoşbəxtliyə səsləyir.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"

Musiqili Teatrda mövsümün son yubileyi

Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrında 2024-2025-ci illər mövsümünün son tamaşalarından biri - "Əliqulu bu gün evlənin" musiqili komediyası oynanılıb.

Görkəmli yazıçı-dramaturq Sabit Rəhmanın uzun illər müxtəlif teatrlarda tamaşaya qoyulan "Əliqulu evlənin" komediyası ötən il yeni ad, quruluş və janrda Musiqili Teatrın səhnəsinə qayıdıb.

Xalq artisti İlham Namiq Kamalın libretto və quruluş müəllifi olduğu, baş rolu da özünün oynadığı tamaşanın premyerası sənətkarın 75 illiyi münasibətilə 2024-cü il dekabrın 19-da keçirilmişdi.

Səhnə əsərinin musiqi müəllifi mərhum bəstəkar, Əməkdar incəsənət xadimi Oqtay Rəcəbov, musiqi mətn-

lərinin müəllifi Əməkdar incəsənət xadimi, şair Baba Vəziroğludur.

Quruluşçu dirijor Əməkdar incəsənət xadimi Fəxrəddin Atayev, xormeyster Əməkdar artist Vəqif Məstənov, quruluşçu baletmeyster Əməkdar artist Nigar Şahmurova, quruluşçu rəssam Əməkdar rəssam Nabat Səmədova, geyim üzrə rəssam Nübar Hüseynova, konsertmeyster Fidan Əliyevadır.

Tamaşada İlham Namiq Kamalın tərəf-müqəbiləri - Əməkdar artistlər Əkbər Əlizadə, İqar Salanov, aktyorlar Səmədzadə Xasıyev, Zemfira Əbdülsəmədova, Rəsmiyyə Nurməmmədova, Gülcəhə Abdullayeva, Əliməmməd Novruzov, Gülnarə Əzizova, Ruslan Mürsəlov, Böyükxanım Məmmədova, Mehriban Rəcəbova, Əzizəxanım Kazımova, həmçinin teatrın xor və balet artistləri iştirak edirlər.

Məşhur əsərin səhnədə yenidən tamaşaçı ilə görüşməsi sənət bayramıdır. Üstəlik, əsər həm quruluş və bədii tərtibatı, həm də aktyor oyununu ilə baxımlı alınmışa, bu, trupa üçün də, teatrsevərlər üçün də ıkiqat bayramdır.

İkhihissəli musiqili komediyanın ötən şənbə nümayişi bunu bir daha təsdiqləyir.

Bütün heyətin şövlə oynadığı tamaşa sürəklı alqışlarla qarşılanıb. Sonra teatrın di-

səhnə əsərində yaddaqalan rollar oynayaraq tamaşaçı rəğbəti qazanıb.

Vəfa Mühacirova yubilyara yeni sənət uğurları arzulayıb və ona teatrın, eləcə də Azərbaycan Mədəniyyət İşçiləri Müstəqil Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin adından fəxri forman və gül dəstəsi təqdim edib.

Rəsmiyyə Nurməmmədovaya daha bir təbrik Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqı adından səslənib. İttifaqın sədr müavini İlham Namiq Kamal aktrisyaya xoş sözlərini bildirib, ATXI-nin sədri Xalq artisti Hacı İsmayilovun imzası ilə diplom və gül dəstəsi təqdim edib.

Akademik Musiqili Teatr mövsümə iyulun 13-də "O olmasın, bu olsun" (Üzeyir bəy Hacıbəyli) tamaşası ilə yekun vurub.

"Azərbaycanın çinli turistlərə təklif edəcəyi çox şey var"

Bu sözləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Çin Media Qrupuna aid olan CGTN kanalının tanınmış jurnalisti Van Quan iki ölkə arasında viza-sız səyahət rejiminin qüvvəyə minməsinə şərh edərək deyib.

"Mən özüm sizin ölkənizə səfər etməkdən həzz aldım. İki il bundan əvvəl Bakıda olmuşam və Prezidentinizdən müsahibə almışam. Yeri gəlmişkən, bu, əla müsahibə idi və mən sizin Prezidentinizin fikirlərindən, həmçinin Bakı şəhərinin gözəlliyindən çox təsirləndim. Bu, bağlar şəhəridir, Formula-1 şəhəridir və əlavə edərdim ki, bu, dünyada indiye qədər daddığım ən yaxşı kababların şə-

həridir" deyən çinli jurnalist Bakıya, Azərbaycana daha çox çinlinin, Çinə isə daha çox azərbaycanlının gəlməli olduğunu bildirib.

Qeyd edək ki, apreldə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Çin səfəri zamanı "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında ümumvətəndaş pasportlarına malik vətəndaşların vizadan qarşıqlıq azad edilməsi haqqında Saziş" imzalanıb. İyulun 16-da qüvvəyə minəcək sənədə əsasən, iki ölkənin etibarlı ümumvətəndaş pasportlarına malik vətəndaşları 30 gün müddətinə viza tələbindən azad edilir.

Bakıda yerli animasiya layihələri üçün yeni imkan

8-ci ANİMAFİLM Beynəlxalq Animasiya Festivalı çərçivəsində ilk dəfə sentyabrın 3-dən 7-dək ANİMAFİLM Pitiçinq Müsəbiqəsi təşkil olunacaq.

Bu barədə AZƏRTAC-a "Azərbaycan Animasiya Assosiasiyası" İctimai Birliyindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, müsəbiqənin məqsədi yerli animasiya yaradıcılarını dəstəkləmək, onların ideyalarının inkişafına və beynəlxalq təqdimat imkanlarına şərait yarat-

maqdır. Müsəbiqəni "Azərbaycan Animasiya Assosiasiyası" İctimai Birliyi həyata keçirir. Layihənin tərəfdaşları arasında CEE Animation, ANİMAFİLM Studiyanı və Dynamic Box Studiyanı yer alır. Bu əməkdaşlıq vasitəsilə təşkilatçılar yerli animatorlara daha geniş auditoriyaya çıxmaq imkanı təqdim etməyə çalışırlar.

Müsəbiqədə iştirak etmək üçün təqdim olunan layihə mütləq şəkildə Azərbaycan mənşəli və ya Azərbaycanla ortaqlıq istəşsal (ko-prodakşn) olmalıdır. Layihənin ən azı 50 faizi animasi-

Submit your project to the ANIMAFILM Pitching Competition!

yadan ibarət olmalı, format baxımından isə qısametrajlı film, metrajlı film və ya serial kimi planlaşdırılmalıdır. Maraqlısı budur ki, nə animasiya texnikası,

nə də mövzu üzrə hər hansı məhdudiyyət qoyulmur. Əsas şərt layihə materiallarının Azərbaycan dilində təqdim olunmasıdır.

Müraciət etmək istəyən şəxslər öz layihələrini iyulun 25-dək onlayn formada <https://forms.gle/-TpbL3f6wZ3GmFXDG7> linki vasitəsilə göndərə bilərlər.

Seçilmiş layihələrin siyahısı avqustun 15-də açıqlanacaq. Qalib layihələr isə xüsusi Pitiçinq Münsiflər Heyəti tərəfindən müəyyən ediləcək və nəticələr 8-ci ANİMAFİLM Festivalı zamanı elan olunacaq.

Zəfər parkı ərazisində Zəfər muzeyinin tikintisi sürətlə davam edir

Zəfər parkı ərazisində Zəfər muzeyinin tikintisi sürətlə davam edir. Bu barədə AZƏRTAC-a "PMD Projects"-dən bildirilib.

Məlumatda xatırladılıb ki, 2024-cü ilə "PAŞA Holding"-in sifarişli ilə "PMD Projects" tərəfindən Bakı şəhərində Zəfər parkı inşa edilib. 2024-cü il noyabrın 8-də Zəfər parkı tam şəkildə tamamlanaraq istifadəyə verilib. Bu gün - iyulun 15-də park ərazisində inşa olunan Zəfər muzeyində daxili tərtibat işlərinə start verilib.

Zəfər muzeyi layihəsi xalqımızın qəhrəmanlıq salnaməsini və tarixi Zəfərini əbədiləşdirmək, həmçinin bu irsi gələcək nəsillərə çatdırmaq məqsədilə həyata keçirilir. Muzey təkcə sərgi məkanı deyil, həm də milli yaddaşın və qürur duyulması tariximizin rəmzi olacaq.

Zəfər muzeyinin inşası zamanı həm əhalinin təhlükəsizliyini təmin etmək, həm də tikinti prosesinin səmərəli icrasını dəstəkləmək məqsədilə muzey ərazisinə yaxın müəyyən hissələrdə müvəqqəti məhdudiyyətlər tətbiq olunacaq.

Bildirilib ki, muzeyin inşası Zəfər parkının ümumi fəaliyyətinə maneə yaratmır. Park ziyarətçilər üçün açıqdır və əraziyə bir neçə giriş nöqtəsi vasitəsilə daxil olmaq mümkündür.

"PAŞA Holding" Azərbaycanın aparıcı investisiya şirkətlərindən biri olaraq, milli mədəniyyətin və tarixin qorunmasına xüsusi önəm verir. Şirkət Qarabağda və

Şərqi Zəngəzurdə, o cümlədən Şuşada, Zəngilanda, Ağdam və digər şəhərlərdə məscidlərin və tarixi abidələrin bərpasını maliyyələşdirməklə ölkənin mədəni irsinin dirçəldilməsinə töhfə verir.

Qeyd edək ki, Zəfər muzeyinə dair təqdim olunan vizuallar layihənin ilkin konseptini əks etdirir və inşaat prosesində dəyişilə bilər.

"YARAT" Müasir İncəsənət Məkanında "Caspian Corporealities" adlı performans həftəsi-2025-in açılışı olub

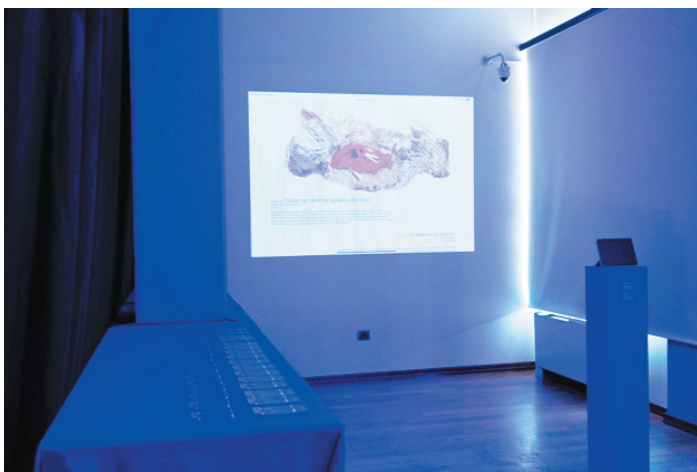
İyulun 15-də "YARAT" Müasir İncəsənət Məkanında "Caspian Corporealities" adlı performans həftəsi-2025-in açılışı olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, layihə Xəzər dənizinin sürətlə azalan su səviyyələri fonunda bədənini bu ərazi ilə fiziki və simvolik qarşılıqlı əlaqəsini araşdırır.

Performans həftəsinin ilk günü Mənsurə Məmmədliyəvənin kuratorluğu ilə Rəhil Əliyevin "Suya sudan deyilən" adlı canlı performansı, Dərya Səfərovanın "Duzlu su" adlı performans - videosənəd-ləşmə, Lena Pozdnyakova və Eldar Tağıyevin "Geri çəkilən dalğanın daşdığı", Qaini Sağıdullayeva-Abayın "Buzsuz üfüqlər", Ceyran Musayevanın "Xəzərin hissələri" adlı interaktiv instalyasiyaları, Səid Rzaev ilə "Sözərlə rəsm" adlı ustad dərsi keçirilib.

"YARAT" Müasir İncəsənət Məkanının direktoru Fərah Ələkbərli AZƏRTAC-a söyləyib ki, tədbir müasir incəsənətin önəmli istiqaməti olan performans sənətinə həsr olunub. Onun sözlərinə görə, performans sənəti mütləq olaraq müxtəlif sərgilərdə bədii element kimi istifadə olunur.

"Bu dəfə isə komanda olaraq qərara gəldik ki, bu sahəyə daha geniş diqqət ayraraq və tədbiri festival formatında təşkil edək. Məqsədimiz performans sənəti istiqamətində fəaliyyət göstərmək istəyən gənc istedadları aşkarlamaq, onları

bir araya gətirmək və bu sahədə inkişaf üçün imkanlar yaratmaqdır. Layihədə həm yerli, həm də xarici rəssamlar iştirak edəcəklər. Onlar ustad dərsləri, mühazirələr və diskussiyalar vasitəsilə öz təcrübələrini bölüşəcəklər. Performans həftəsi iyulun 19-dək davam edəcək", - deyər F.Ələkbərli əlavə edib.

Performans həftəsinin kuratoru Anna Fex qeyd edib ki, layihə çərçivəsində 11 təqdimatın nümayişi nəzərdə tutulub. Bütün performansların Xəzər dənizi ilə insan bədənindəki münasibətlərə həsr olunduğunu diqqətə çatdıran

kurator deyib: "Bu konsepsiya amerikalı alim Steysi Alaimonun "transkorporeallıq" adlandırdığı nəzəriyyəyə əsaslanır. Bu nəzəriyyəyə görə, insan orqanizmi ətraf mühitlə ayrılmaz şəkildə bağlıdır. Havada və suda olan maddələr, xüsusilə toksinlər bədəndə daxil olur və onun bir hissəsinə çevrilir. Alaimo eyni zamanda su kimi təbii elementləri canlı varlıq kimi qəbul edir və onların gündəlik həyatımıza təsir göstərdiyini vurğulayır. Bu ideya incəsənətdə və poeziyada da tez-tez işlənir. Xalq şairi Rəsul Rzanın Xəzər dənizinə

həsr etdiyi şeirlərdə bu yanaşmanı müşahidə etmək mümkündür. Şair Xəzəri danışan varlıq kimi təqdim edir və onu insanın daxili hissələrinin aynası kimi təsvir edir. Performans proqramında sənətçilərin bəziləri mifoloji və nağılvari elementlərdən istifadə edirlər. Digərləri sənaye landsaftının təkcə təbiətə deyil, insan bədənində göstərdiyi təsiri araşdırırlar".

Proqramda müasir texnologiyalara həsr olunmuş performanslar da yer alıb. "Süni intellektin ətraf mühitlə münasibətləri necə dəyişə bilər" mövzu kimi işlənir. Bu kontekstdə sənətçilərdən biri performansını "ChatGPT" proqramı vasitəsilə təqdim edir. Bu performansda "ChatGPT" Xəzər dənizinin səsi olacaq, ətraf mühit problemlərindən və onların insan həyatına təsirindən danışacaq. Beləliklə, süni intellekt Xəzərin simvolik obrazına çevriləcək. Ən maraqlısı isə odur ki, bu cür performansların nəticəsi əvvəlcədən məlum deyil. Hər şey canlı olaraq formalaşır və bu da təqdimatlarla qeyri-müəyyənlik və yenilik qatır. Həftənin sonunda bütün performansların video-yazıları böyük ekranda nümayiş etdiriləcək. Beləliklə, həftə ərzində tədbirlərə qatıla bilməyən tamaşaçılar həmin gün bütün təqdimatları izləyə biləcəklər. Eyni zamanda sənətçilərə açıq müzakirələr - "artist talk" formatında görüşlər də reallaşacaq. Bu, festivalın səiri və yaddaqalan finalı olacaq", - deyər Anna Fex əlavə edib.

Milli parklara səfər edən turistlərin sayı artıb

Azərbaycanın zəngin təbiətini və müxtəlif ekosistemlərini özündə birləşdirən milli parkları ziyarət edən turistlərin sayında ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə artım qeydə alınıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin mətbuat katibi İradə İbrahimova AZƏRTAC-a bildirib ki, ölkəmizin füsunkar təbiət guşələrində yerləşən, bioloji müxtəlifliyi ilə seçilən milli parklarımızda 2025-ci ilin 6 ayı ərzində 87 min 542 turist səfər

edib. Həmin göstərici ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 12 faiz çoxdur: "Milli parklara səfər edənlərin böyük əksəriyyətini yerli turistlər təşkil edib ki, bu da ölkə əhalisinin təbiət ərazilərinə, ekoturizmə marağının artması və aparılan ekoloji maarifləndirmə işlərinin nəticəsidir".

Mətbuat katibi onu da qeyd edib ki, bu ilin 6 ayı ərzində təbiətsevərlərin ən çox üz tutduğu məkanlar arasında Göygöl, Şahdağ və Abşeron milli parkları ilk sıralarda yer alıb.

OXUCULARIN VƏ MƏTBUAT YAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2025-ci il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuat yayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC (012) 598-49-55, (051) 225-02-13

"Azərmətbuat yayımı" ASC (012) 441-19-91, (050) 322-33-17

"Qaya" firması (012) 566-77-80, (050) 214-40-53

"Region Press" MMC (055) 316-79-01, (050) 316-79-01

"Səma-M" MMC (012) 594-09-59

"Ziya" LTD (012) 497-76-96, (050) 306-77-22

"Pressinform" MMC (012) 598-49-52, (070) 340-01-00

"City press" MMC (055) 819-09-26

1 illik -187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) **manat**

6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) **manat**

3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) **manat**

1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) **manat**

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemə üzlaşırsınız, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Bəzi yerlərdə 40 dərəcə isti olacaq

Azərbaycanda iyulun 16-na gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, sabah Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Zəif cənub-şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 22-26, gündüz 34-39 dərəcə isti olacaq. Atmosfer təzyiqi normadan aşağı - 753 millimetr civə sütunu, nisbi rütubət isə gecə 65-75, gündüz 40-45 faiz təşkil edəcək.

Abşeron çimərliklərində zəif cənub-şərq küləyi əsəcək. Dəniz suyunun temperaturu şimal çimərliklərində - Sumqayıt, Novxanı, Pirsəği, Nardaran, Bilgoh, Zaqulbada 26-27, cənub çimərliklərində - Türkan, Hövsan, Sahil, Şıxda 27-29 dərəcə isti olacaq.

Azərbaycanın rayonlarında havanın əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Lakin gündüz bəzi dağlıq və dağətəyi rayonlarda qısamüddətli leysan xarakterli yağış yağacağı, şimşək çaxacağı, dolu düşəcəyi, ararib duman olacağı ehtimalı var. Mülayim şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 22-27, gündüz 36-40, dağlarda gecə 11-16, gündüz 28-33 dərəcə isti olacağı ehtimal edilir.

Naxçıvan şəhəri, Culfa, Ordubad, Sədərək, Şahbuz və Şərurda hava əsasən yağmursuz keçəcək. Ararib duman gözlənilir. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 21-26, gündüz 36-40 dərəcə isti olacaq.

Xankəndi, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Füzuli, Ağdam, həmçinin Daşkəsən, Gədəbəy, Göygöldə əsasən yağmursuz hava proqnozlaşdırılır. Ararib duman gözlənilir. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 15-20, gündüz 30-35, bəzi yerlərdə 38 dərəcə isti təşkil edəcək.

Şərqi Zəngəzur: Cəbrayıl, Kəlbəcər, Qubadlı, Laçın, Zəngilanda əsasən yağmursuz hava gözlənilir. Lakin gündüz bəzi dağlıq ərazilərdə qısamüddətli az yağış yağacağı, şimşək çaxacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Ararib duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 13-18, gündüz 28-33, bəzi yerlərdə 36 dərəcə isti olacaq.

Qazax, Gəncə, Samux, Goranboy, Tərtər, Şəmkir, Tovuz, Naftalanda əsasən yağmursuz hava proqnozlaşdırılır. Lakin gecə və səhər bəzi dağlıq ərazilərdə qısamüddətli yağış yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə şimşək çaxacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Ararib duman olacaq.

Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 22-26, gündüz 36-40 dərəcə isti təşkil edəcək.

Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayıllı, Ağsu, Şamaxı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar da əsasən yağmursuz hava proqnozlaşdırılır. Lakin səhər bəzi yerlərdə qısamüddətli yağış yağacağı, şimşək çaxacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Ararib duman gözlənilir. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 20-25, gündüz 33-38, dağlarda gecə 11-16, gündüz 28-33 dərəcə isti olacaq.

Yevlax, Ağdaş, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Bərdə, Beyləqan, Sabirabad, Mingəçevir, Biləsuvar, Saatlı, Göyçay, Ucar, Şirvan, Hacıqabul, Zərdab, Salyan, Neftçalada hava yağmursuz keçəcək. Ararib duman gözlənilir. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 22-27, gündüz 36-40 dərəcə isti təşkil edəcək.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara, Biləsuvar, Cəlilabadda əsasən yağmursuz hava proqnozlaşdırılır. Ararib duman gözlənilir. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 20-24, gündüz 34-38, dağlarda gecə 20-23, gündüz 30-33 dərəcə isti olacaq.

"Neftçi" Venesuela millisinin futbolçusunu transfer edib

"Neftçi" heyətinə yeni futbolçu cəlb edib. Bu barədə AZƏRTAC-a klubdan məlumat verilib.

Bildirilib ki, Venesuela millisinin üzvü Freddi Vargas komandaya cəlb olunub.

26 yaşlı futbolçu İsrailin "Makkabi" (Netanya) klubundan 1 il müddətinə icarəyə götürülüb. Vətonindən başqa, ABŞ və İsrail liqalarında çıxış etmiş Vargas yarımmüdafiənin həm cınaqlarında, həm də mərkəzdə oynamağı bacarır. O, Venesuela milli komandasında 3 oyun keçirib.

Həndbol üzrə Avropa Kubokunda iştirak edəcək Azərbaycan klublarının rəqibləri müəyyənləşib

Həndbol üzrə Avropa Kuboku turnirində iştirak edəcək Azərbaycan klublarının rəqibləri müəyyənləşib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, qadınların yarışında Azərbaycan çempionu "Azərpol" ikinci təsnifat mərhələsində Avstriyanın "Yunio Kornoqburq" komandası ilə qarşılaşacaq. Ölkə çempionatının bürünc mükafatçısı "Kür" isə Portuqaliyanın "San-Pedru-du-Sul" klubuna rəqib olub. İkinci raundun ilk oyunları sentyabrın 27-28-də, cavab matçları isə oktyabrın 4-5-də olacaq.

Kişi həndbolçularının turnirində isə Azərbaycan çempionu "Kür" Macarıstanın "Balatondyured" və Türkiyənin "Beykoz" komandalarının duelinin güclüsü ilə qarşılaşacaq.

Turnirdəki digər təmsilçimiz "Bakı" isə Şimali Makedoniyanın "Orxid" klubu ilə üz-üzə gələcək. Hər iki komandamız mübarizəyə ikinci təsnifat mərhələsindən başlayacaq. Bu raundun ilk görüşləri oktyabrın 11-12-də, cavab matçları isə 18-19-da təyin olunub.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

"Azərbaycan" qəzeti redaksiyasının kollektivi iş yoldaşları Rəşad Baxşəliyevə atası

FÜZULİ BAXŞƏLİYEVİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin kollektivi məhkəmənin hakimi Sərvər Vəliyevə anası

HƏQİQƏT XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və	
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86, 539-72-39	informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
Məsul katib	- 539-43-23,	Humanitar siyasət şöbəsi	- 538-56-60, 434-55-58
Məsul katib müavinləri	- 539-44-91,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompüter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühəssisatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə

azreklam@mail.ru

www.azerbajjan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 3589

Sifariş 1456

Qiyməti 60 qəpik